DE LUX

ಶ್ರೀ [illegible]

- ಸುಬ್ಬಯ್ಯ [illegible]

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17
[illegible] 18
[illegible] 19
[illegible] 20

[illegible] 21
[illegible] 22
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible] 25
[illegible] 26
[illegible] 27
[illegible] 28
[illegible] 29
× [illegible] 30
[illegible] 31
[illegible] 32
[illegible] 33
[illegible] 34
[illegible] 35
[illegible] 36
[illegible] 37
[illegible] 38
[illegible] 39
[illegible] 40
[illegible] 41
[illegible] 42
[illegible] 43

[illegible]

ತುಲ್ಯವರ್ಣಚ್ಛದಃ ಕೃಷ್ಣಃ
ಕೋಕಿಲೈಃ ಸಹ ಸಂಗತಃ।
ಕೇನ ವಿಜ್ಞಾಯತೇ ಕಾಕ
ಸ್ವಯಂ ಯದಿ ನ ಭಾಷತೇ॥

ಅದೇ ರೂಪ ಅದೇ ವರ್ಣ
ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಸಂಗಾತ
ಕಾಗೆ ನೀನೇ ನುಡಿಯದಿರಲು
ಯಾರು ಗುರುತು ಹಿಡಿವಾತ?

శ్రీపతేః సామ్రాజ్యకారిణాం తద్గుణైః
ఏర్పైంధవాగనమే
శివాకశే వృషణే మహాలక్ష్మీ కల్పితే
దేవాద్రిరాత్రింశ్చ స్వాహాః ॥
ఉత్తరం తస్యాః నాస్తి యస్యా విధినా
సోమాంశుమంతా తృతీ
మఘే మహతి ఉత్తరాభాద్ర నక్షత్రే
ధాతాయ భక్తిం ప్రతిష్ఠ ॥

రవలు నాటలు చదవు, సోమవారపు రాత్రుల
సోమరు
ధనిస ఉర్ద్రాహిణే, ౧౦ ంటల మధ్య నరణ.
రెండేండ్ల స్త్రీయలలో ప్రకార
మారి తగరాలికు ద్రాంశంచే రాళ్ళను
విధిగ.

ತಿಮಿರಾಂಗತ ಸಮ್ಮೋಹನ್ಯ ।
ದ್ವಿಜ ಶಂಕಿತಮಾನಸಾಃ ॥
ವಯಂ ಕಾಕಾ ವಯಂ ಕಾಕಾ
ಜಲ್ಪಂತೀತಿ ಪ್ರಗೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥

ಕವಿಯೊಬ್ಬ ಕಷ್ಟನ್ನು ಕವಿದು ಹೋಲುವುದು ಹಂತು
ಬೆಳಕು ನಾವ್ ನಗೆಗಳು ನಾವು ನಗೆಗಳಿಂದ
ಬರದ ರಾಗೆಗಳು ಕೇಳುವು.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಮೂರ್ಖತ್ವಂ ಪ್ರಿಯಮೇವ ಮೇ ಭವತು ಹೇ ಸುಮತೇ
ಮೂರ್ಖಸ್ಯ ಚಾಷ್ಟೌ ಗುಣಾಃ
ನಿಶ್ಚಿಂತೋ ಬಹುಭೋಜನೋಽತ್ರಪಮನಾ
ರಾತ್ರಿಂದಿವಂ ಸ್ವಪ್ನಶಾಲೀ ।
ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯವಿಚಾರಣಾಂಧಬಧಿರೋ
ಮಾನಾಪಮಾನೇ ಸಮಃ
ಪ್ರಾಯೇಣಾಮಯವರ್ಜಿತೋ ದೃಢವಪು-
ರ್ಮೂರ್ಖಸ್ಸುಖಂ ಜೀವತಿ ॥

ಹುಂಬತನ ನನಗು ಬಲು ಮೆಚ್ಚು, ಅದರೆಂಟು
ಗುಣಗಳಿವು:
ನಿಶ್ಚಿಂತೆ, ~~ತಿಂಡಿಪೋತ ತಿಂಬಾಕ~~ [illegible], ಹಗಲಿರುಳು ನಿದ್ದೆ, ನಂಬಿಕೆ,
~~ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯ ವಿವೇಕದಲ್ಲಿ~~ [illegible]
ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ~~ಕುರುಡ-ಕಿವುಡ~~, ಮಾನಾಪಮಾನ
ಎಲ್ಲವೊಂದೇ, [illegible]
ರೋಗವಿಲ್ಲ, ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು — [illegible] ಬಲ್ಲವರಿಗಿರಲಿ
~~[illegible]~~

ಬಿನ ಗೋಲ ಪ್ರಕರ ಬಂಧಾಹಾರ ಪ್ರಸಂ
ಯಸ್ಯ ಮಹಾನ ಸ್ವಿತ್ರ ಕರ್ಣೋಪರಮ್ಮೀ।
ತೀನ ಭೂಮಿರತಿ ಭಾರ ವತಿ ಲೋಕಂ
ನ ಪ್ರಾಪ್ತೈ ನಿತ್ತಿ ಕ್ಷಭಿನಃ ಪ್ರಯಾಪ್ತೈಃ ॥

ಮರಗಳು ಇಲ್ಲ, ಗಿಡಗಳು ಇಲ್ಲ
ಕಬ್ಬೆಲ್ಲಾ ಹುಲ್ಲು ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರ
ಬೆಳೆದ ಹೊಲದ ನೋಡುವ ಕಣ್ಣು
ಕರಗಿದ ಕಾಲದ ತವರು ಭಾರ.

ಶುಕವದ್ ಭಾಷಣಂ ಕುರ್ಯಾದ್
ಬಕವದ್ ಧ್ಯಾನಮಾಚರೇತ್ ।
ಅಜವತ್ ಚರ್ವಣಂ ಕುರ್ಯಾದ್
ಗಜವತ್ ಸ್ನಾನಮಾಚರೇತ್ ॥

ಗಿಳಿಯ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡು
ಬಕದ ಹಾಗೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡು
ಆಡಿನಂತೆ ಜಗಿದು ನುಂಗು
ಆನೆಯಂತೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡು.

✓

స్ఫురత సరసి మానసే విశద వారవారస్థలే
సదాసారసభృద్రతే వయసి యస్య
ఉమాత్మజ వయః।
స శైలకులకేసరి ప్రభువు మలయవీరభద్రకుల
మాలకాల నాయకః కళ్యాణ కరం
పాతు మే॥

ఇందు మానససరస్సుల్లో తిరుగుచుండు
కంపించుచున్న అర్థం కాదు కల,
ఇందు కేళీవినోదం మరియు
మంత్రం వివరం లేవు, ఎలా మాల.

ತುಷ್ಟೋ ಹಿ ರಾಜಾ ಯದಿ ಸೇವಕೇಭ್ಯೋ
ಭಾಗ್ಯಾತ್ ಪರಂ ನೈವ ದದಾತಿ ಕಿಂಚಿತ್ ।
ಅಹರ್ನಿಶಂ ವರ್ಷತಿ ವಾರಿವಾಹಃ
ತಥಾಪಿ ಪತ್ರತ್ರಿತಯಃ ಪಲಾಶಃ ॥

ರಾಜ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಡುವನೇನು?
ಕೊಳ್ಳುವವನ ಭಾಗ್ಯದಷ್ಟು.
ಹಗಲಿರುಳು ಸುರಿದರೆ ಮಳೆ
ಮುತ್ತುಗಕ್ಕೆ ಮೂರೆಲೆ.

ಅಣು ಮಾತ್ರೇ ತತಃ ಶಿವಲಿಂ
ಗತಿಂ ಸಂಪೂರ್ತಿ ಅಣ।
ಅಸ್ತಿಂ ತು ಭೂಗ್ನಃ ಶಿವಲಿಂ
ಗೇನ ಅಷ್ಟೈ ಕಾರಣ ॥

ಮೊದಲು ಮನದಲ್ಲಿ ಬಾರಿ, ಆನಂತರ
ಸ್ಥೂಲದಲ್ಲಿ
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಿಡು;
ಸ್ಥೂಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸು
ಮನದಲ್ಲೆಂದಿಗೂ ಬಾರದು.

ದ್ವಾವಿಮಾವಂಭಸಿ ಕ್ಷೇಪ್ತವ್ಯೌ
ಗಾಢಂ ಬದ್ಧ್ವಾ ಗಲೇ ಶಿಲಾಮ್।
ಧನಿನಂ ಚಾಪ್ರದಾತಾರಂ
ದರಿದ್ರಂ ಚಾತಪಸ್ವಿನಮ್॥

ದಾನ ಮಾಡದ ಧನಿಕನ
ತಪಸ್ಸೆ ಮಾಳ್ಪದ ಬಡವನ
ಇಬ್ಬರು ಕಲ್ಲನು ಕೊರಳಿಗೆ
ಕಟ್ಟಿ ತಳ್ಳಿ ಮಡುವಿಗೆ.

೬೩ ಮಾಚನೆ ಕರ್ತೃತ್ವೇ
ಭೂತೇ ಅಲಂಕಾರಮಿತೇ ನವ್ಯಾನಾ ಧೀಃ।
ತಯಾರಿ ವಿ ಶಿಶಿರಾಣಾಂ
ಯಾ ತಂ ಪ್ರೀತಿ ವಿಧ್ವತ್ತಾ ಪ್ರಸ್ತುಃ॥

ಹೀಗೆ ಕೆಲವಡ್ಡಿಸಲು ಚಿನ್ನಿತನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು
ಕೆಲಸಗಳ ಮತ್ತು ಗುಂಡಿಗೆ ಕಟ್ಟುವೆಲ್ಲ
~~ಬಿಟ್ಟವು ಬಲ್ಲ ಬೀಡಕ್ಕು.~~
ನೋಡಿ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಾಣ ಬರಲು

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] |
[illegible]
[illegible] ||

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible],
[illegible]
[illegible],

ಕಿಂ ಕೋಮಲೈಃ ಕಲರವೈಃ ಪಿಕ ತಿಷ್ಠ ತೂಷ್ಣೀ-
ಮೇತೇ ತು ವಾಯಸನರಾಃ ಸ್ವರಮಾಕಲಯ್ಯ ।
ಕೋಲಾ ರವತ್ರಯಮಹಂಕೇ ನಿಶ್ಚಿತೇ ರಸಜ್ಞ
ರೇ ವಧ್ಯತಾಮಿತಿ ವದಂತಿ ಗ್ರಹಿಲ್ರತದಂತಾಃ ॥

ಏಕೆಲೆ ಕೋಗಿಲೆ, ನಿನ್ನ ನಿದನಿಯು
ಪೋಲು ಮಾಡುವೆಯೇಕೆ ಮಧುರ ದನಿಯು?
ಎನಿದು ಕರಕರೆ ನಸುಕಿನಲೆಂದು
ಕೊಲ್ಲಲು ಬರುವರು ಬಡಿಗೆಯು ಕೊಂಡು.

తస్యాం సుతను సదస్యాం
ఋత్విజి నయనం ఘనే నిఃక్షిప్తవతి।
ఋత్విక్ సదస్తు నిమగ్నే
లగ్నౌ నయనం సాక్షాత్ భ్రమతి॥

6. వ్య/ సుందర రాయ నరసింహులు
నన్ను ఫణివనవరేటు ఊర ఎత్తు –
భగీరథ మనోవాక్కాయ ఎటుగ నేర్పించు
వగురు కళ్యాణరావు తెలుపుతున్న

ರೇ ರೇ ರಾಸಭ, ವಸ್ತ್ರಭಾರವಹನಾತ್
ಕುಗ್ರಾಸಮಶ್ನಾಸಿ ಕಿಂ
ರಾಜಾಶ್ವಾವಸಥಂ ಪ್ರಯಾಹಿ ಚಣಕಾ-
ಭೂಷಾನ್ ಸುಖಂ ಭಕ್ಷಯ ।
ಸರ್ವಾನ್ ಪುಚ್ಛವತೋ ಹಯಾನಿತಿ ವದಂ-
ತ್ಯತ್ರಾಧಿಕಾರೇ ಸ್ಥಿತಾಃ
ರಾಜಾ ತೈರುಪದಿಷ್ಟಮೇವ ಮನುತೇ ।
ಸತ್ಯಂ ತಟಸ್ಥಾಃ ಪರೇ ॥

ಎಲವೆಲವೊ ಕತ್ತೆ, ನೀ ಅಗಸರೊಳೆ ಕರಗ,
ಈ ಕೆಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯೇಕೆ ಹೊರುವೆ?
ಅರಸುಲಾಯವ ಸೇರು, ಸುಖವಾಗಿ ನೀ
ಬಾಳು, ಮೆಲುತ್ತ ಹುರುಳಿ ಕಡಲೆ.
ಟಂಬಿರು, ಬಾಲವಿದ್ದದ್ದೆಲ್ಲ ಕುದುರೆಯೆಂಬಧಿ-
ಕಾರಿ ವರ್ಗವೆಲ್ಲ;
ಅರಸನವರಂದದ್ದೆ ಸಮಾಚಾರ, ಮಿಕ್ಕವರು
ತೆಗೆಯುವವರಲ್ಲ ತರಲೆ.

ಶ್ರಾವಣೇ ಶಾ ಚಿಟಿ ಚಿಟಿ ಜಿನಾ
ವೃತ್ತಿತಃ ನಾ ವೃತಃ ನಾ।
ಸಂಸಾರಿಕೇ ನಾ ಸಖ ಸಖಿ ಜ ನಾ
ಕರ್ತ್ರಂಸಹ್ಯ ಗತಾರನ್॥
ಸಂಸಾರ ಚಿತ್ತಃ ವೃತ್ತಿರವಿರ ನಾಃ
ಮೇ ರಾಃ ಶಾ ಶೇ
ನಾ ನಾ ನಾ ನಾ ಜಗತಿ ಸಕಲೇ
ಕೇಳಿಸಂಜಾಮತ್ವೇಲಿ ಭಾವಃ

ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರು, ಬೆಸೆದಮನೆಯಲ್ಲಿರು,
ಮಂದಿರದಲ್ಲಿರು ಚಂದ ಅಮ್ಮ
ನಿಸ್ಗಂಡಲ್ಲಿರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿರು
ಅಮ್ಮಂದಲಗಲ ಇರಲು,
ಅಹಹಹ ಮನವೇ! ನನಗಿಲ್ಲ ~~[illegible]~~ ಚಿಂತೆ
ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ
~~ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮನಿರಲು~~
ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜಗದಾದ್ಯಂತ-
ನೇವಿದೇನಲ್ಲೇ

යස්‍ය [illegible] ලෝකේ
යස්‍ය බුද්ධිඃ පරං ගතඃ ।
[illegible]
[illegible] ජනඃ ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible],
[illegible] ශ්‍රී [illegible].

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ನಾರಿಣ್ಯ ಶೀಲವಾಮ ಭವಂತಮೇವಂ
ಅನ್ಯತ್ರಯತೋ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾತ್ತು ಮಿತ್ರ।
ವಿದ್ವಜ್ಜನೈಃ ಸಾಧು ಮಂದ ಭಾಗ್ಯ
ಮನೋಹರ ಚಿಂತಾ ಕೃ ಗುರುಸ್ತುತಿ ಕೃತಂ॥

ಬಡತನವೆ, ನನಗೆ ಬಂದ ಭಯ ಚಿಂತೆ:
ಭಯಗಳ ನನ್ನ ಮೈಲಿಗೆ ಸಹನೆಂದು;
ಮಂದಭಾಗ್ಯನು ನಾನು ಕಾಪಿಡದೆ ಬೇಗಂತೆ
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕೇಳುವೆ, ಕರುಣಾಮಯನೆಂದು.

ಅಮೃತಂ ಬಾಲಭಾಷಿತಂ ನನ್ನೋದಂ
ಯೌವನಾಂ ಯುವಕಂ ತಥಾ।
ಪಿತೃಣಾಂ ಬಾಲಭಾಷಃ ಪುತ್ರಃ
ತತ್ತ್ವ ಶ್ರೋತಸ್ಯ ಬಾಲಭಾಷಣಂ।

ಅಮೃತ ಬಾಲರ ನರಳಿಗೆ
ಯೌವನ ಬಾಲರ ನುಡಿಗೆ
ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತದ ಬಾಲರು
ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ನಾಶಗೆ.

✓

ಅನಭ್ಯಾಸೇ ವಿಷಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ
ಅಜೀರ್ಣೇ ಭೋಜನಂ ವಿಷಮ್ ।
ಮೂಢಸ್ಯ ಚ ವಿಷಂ ಗೋಷ್ಠೀ
ವೃದ್ಧಸ್ಯ ತರುಣೀ ವಿಷಮ್ ॥

ಪ್ರಯೋಗಿಸದಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷ,
ಅರಗಿಸದಿದ್ದ ಊಟ ವಿಷ,
ಅರಿಯದ ಮೂಢಗೆ ಸಭೆಯೇ ವಿಷ
ಮುದುಕರಯ್ಯಗೆ ಜವ್ವನಿತೆ ವಿಷ.

[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ः

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ।

✓

ನ ಮಾತೃಶೀಲಾ ಗುಣಿನೋ
ಗುರ್ವಾನ್ ಶಾಂತಾತ್ಮ ದ್ರುಮಯತಿ।
ಚಂದನೋದ್ಭವನಸಂಭವೋಗ್ನಿಃ
ನ ಭಸ್ಮ ಸೌರಭ್ಯ ತ್ಯಜತಿ॥

ಗುಣವಂತರಿಂದ ಗುಣವಂತರಾದರೂ
ಅತಿಕ್ರಮವನ್ನಲ್ಲ:
ಶ್ರೀಗಂಧ ಸುಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಭಸ್ಮ
ಶ್ರೀಗಂಧಲೇಶವಿಲ್ಲ.

[illegible]
ಅತಿಕ್ರಮವಿಲ್ಲ
ಶ್ರೀಗಂಧದ ಬೂದಿಯಾದರೆ ಭಸ್ಮ
ಶ್ರೀಗಂಧದ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ,

విజ్ఞాతేనాపి అవేదాంతే
సామ్యత్వం నేతి వాదినః ।
చిరం జలనిధౌ మగ్నః
మైనాక ఇవ పరాధీనవత్ ॥

వేదాంతజ్ఞర పారంగతనాదరే
సృజనకే బరదా శూన్యకే.
యుగయుగదింద సముద్రదల్లిద్ద
మైనాకకే బందితే ప్రాణతే?

[illegible]
A([illegible] 25 [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
A([illegible]
[illegible]
[illegible]

ಮಂತ್ರಬಲೇನ ಭುಜಂಗಾ
ಮುಗ್ಧಕುರಂಗಾಶ್ಚ ಕೂಟಯಂತ್ರೇಣ।
ಸ್ಥಲಜಾಲೇನ ವಿಹಂಗಾ
ಗೃಹ್ಯಂತೇ ಮಾನವಾಶ್ಚ ದಂಭೇನ॥

ಮಂತ್ರದ ಮೋಡಿಗೆ ನಾಗಗಳು
ತಂತ್ರದ ಬಲೆಗೆ ಜಿಂಕೆಗಳು
ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕುವುವು ಹಂಗಗಳು
ದಂಭಾಚಾರಕೆ ಮಾನವರು.

ವರ್ತಮಾನ ದಿವಸೇಷು ನ ಪ್ರಸನ್ನೋಸ್ಮಿ
ನನು ಸಂತೋಷ ಪರಂ ನ ಪ್ರಸನ್ನೋಸ್ಮಿ,
ಉಭಂತರೇ [illegible] ಕ್ಷಣಂ
ತ್ರಿಂಶದ್ವರ್ಷಾ ನ ಯತ್ರ ಸಮಾಗತಃ

ಹಗಲೇ ಸಾಯು, ಇರುಳೆಂದಿಗೂ ಬರಲಿ,
ಇಲ್ಲ, ಇರುಳೇ ಸಾಯು, ಹಗಲೆಂದೂ ಬರಲಿ,
ಅಥವಾ, ಇರುಳು ಹಗಲೆರಡೂ ಒಂದಾಗಿ
ಒಂದಾಗಿಸಿದವನು ಬಗ್ಗಿಂಯಲ್ಲೂ ರ ದಲ್ಲಿ.

ಯದಮೀ ದಶಂತಿ ದಶನಾ
ರಸನಾ ತತ್ಸ್ವಾದಮನುಭವತಿ।
ಪ್ರಕೃತಿರಿಯಂ ವಿಮಲಾನಾಂ
ಕ್ಲಿಶ್ಯಂತಿ ಯದನ್ಯಕಾರ್ಯೇಷು॥

ರದನಗಳು ಕಡಿಯುವುವು
ರಸನೆ ರಸ ಸವಿಯುವುದು
ಸಜ್ಜನರ ನಡೆ ಹೀಗೆ
ದುಡಿವರು ಪರರಿಗಾಗಿ.

అనుమాన నీ తనతో ఏ తెలిసి
తృంగారి తిత్రావాసన్నిధి వామామకో।
న తనా నింగమే ఏమి సునింగకే
హృదయ సంగమే ఏది సునింగమ

ఇంకో ఇద్దరు నా నిన్నవి
ఎక్కో ఇద్దరు నీ నిన్ననే
నెమ్మే నే రెండు [illegible] సంగమే
మనమాన కేంద్ర [illegible] సమాగ

Copied

ಅಂಗಣವೇದೀ ವಸುಧಾ
ಕುಲ್ಯಾ ಜಲಧಿಃ ಸ್ಥಲೀ ಚ ಪಾತಾಲಮ್ ।
ವಲ್ಮೀಕಶ್ಚ ಸುಮೇರುಃ
ಕೃತಪ್ರತಿಜ್ಞಸ್ಯ ಧೀರಸ್ಯ ॥

ಭೂಮಂಡಲ ಬರಿ ಅಂಗಳಕಟ್ಟೆ,
ಜಲಧಿ ಬಾವಿ, ಪಾತಾಳ ಸಮತಟ್ಟೆ,
ಮೇರು ಮಹಾಗಿರಿ ಹುತ್ತ ಕೇವಲ,
ಮಾನವನಿಗಿದ್ದರೆ ಸಂಕಲ್ಪಬಲ.

[illegible]
[illegible]:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥

[illegible]
[illegible];
[illegible] -
[illegible];
[illegible];
[illegible]
[illegible];
[illegible]
[illegible]

ವಯಮಿಹ ಪರಿತುಷ್ಟಾ ವಲ್ಕಲೈ-
ಸ್ತ್ವಂ ದುಕೂಲೈಃ
ಸಮ ಇಹ ಪರಿತೋಷೋ ನಿರ್ವಿ-
ಶೇಷೋ ವಿಶೇಷಃ॥
ಸ ತು ಭವತು ದರಿದ್ರೋ ಯಸ್ಯ
ತೃಷ್ಣಾ ವಿಶಾಲಾ
ಮನಸಿ ತು ಪರಿತುಷ್ಟೇ ಕೋ-
ಽರ್ಥವಾನ್ ಕೋ ದರಿದ್ರಃ॥

ನಾರುಮುಡಿಯೆ ತೃಪ್ತಿ ನಮಗೆ
ನಿನಗೆ ರೇಷಿಮೆವಸ್ತ್ರ
ಅದು ವಿಶೇಷ ಇದು ಸಾದಾ
ಸಮವಲ್ಲವೆ ತುಷ್ಟಿ?
ಯಾರ ಬಯಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಿರಿದೊ
ಅಷ್ಟು ಅವ ಬಡವ.
ತುಷ್ಟಿ ಮನದೊಳಿಂದಿದ್ದರೆ
ಯಾರು ಧನಿಕ ಬಡವ?

[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]
[illegible] ;
[illegible]
[illegible] .

త్యాగరాజ సాధు వన్ద్యే
గాత్రేరపి ఉదధి లవణతరతేఽప్యయో।
నతహృదయాం హృదిశోభితే-
సాంఖ్యాయత మాఖ్యేశ్వరం న పునః॥

1. ఎలమ్మ దేవుణ్ణి నేనే నాకి
తరలిరిగను ప్రేమనే త్యక్త
ఈ వదివి మనసు ~~కేస్తు~~ గొందు
మొదలు నూరు చేరెంయును.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಶಿರಚ್ಛೇದಕಂ ಚನ್ನ ಗತಂ ನಳಿನಾ
ಯಮಯಾ ನ ದೃಷ್ಟಂ ತುಹಿನಾಂಶುಬಿಂಬಂ
ಉತ್ಪತ್ತಿ ಭೂಮಿಃ [illegible]
[illegible] ನಳಿನೀ ನ [illegible]॥

"ಕಂಗಳಿರನ ಮೊಗವನ್ನು ಕಣ್ಣಿನ
ತಾವರೆ ಚನ್ನ ವರ್ಣ ನೃತ್ಯ"
"ತಾವರೆ ಕಂಗಳ ನಡೆಯ ಕೆಬನದ
ಚಂದ್ರನ ಚನ್ನಕ್ಕೆ ಏನರ್ಥ?"

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ಮಾಯಾ:।

[illegible]
"[illegible]"
"ತಂಬಿಗ ತಂಬಿಗ ತಂಬಿಗ ತಂಬಿಗ"
ನಾಲ್ಕು [illegible]

✓

ಇದಮಾದ್ಯಂತ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗ್ಯ ಸ್ಥಾಂ ನಾಂ
ಯಮದ ಆಲಸ್ಯ ಮಾನಸ್ಯ ವಿಕಲಾಃ।
ಇದಮಪಿ ನ ಕೃತಂ ನಿತಾಂತ ಮನಾಂ
ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಶ್ಯ ಆಲಿತಂ ರತಂ ವಾ॥

"ಅಕ್ರಮವಿದು ಆಸಕ್ತ ಸ್ಯಾಂಡಿಗೆ
ಮುಕ್ತಿ ಸಿಗದಾ ಕಾಮದ ಕಾವ್ಯ."
"~~[illegible]~~ ಶಾಶ್ವತಂಗೆ ಆದು ದುರ್ಗಿ ಮೋಹದ
ರತಿಗಿಲ್ಲ ವಿರತಿ, ಶಾರದಾ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ."

గాఢాలింగనవ్యాపారియోగమనయా ధాత్రే
ఇతి ఉపాయం
తత్కాంచిత్ పరిరబ్ధ గాత్రమానా
ప్రత్యర్థితం ఆసయా
స్వేత్రాభ్యాగమం నతిభ్యాగమింత్ వృత్యాభిసారా
శ్రేకస్య
సముగ్నలక్ష్యం బన త్రైగ [illegible] బాపదా
గాత్రగాతా తర్జయాపి:॥

బిగియున్న స్తన మధ్యమున గట్టు తగలేంపుల
నల్లనింద

~~కౌగిలించిన~~ ది
వీగ కౌగిలించిన, వంత బిస్సి ఆవగె
మర్యాదాహీనమయు, బ్ర
చినల్ల ముక్కు టిఱిగెలు బోగ, ~~[illegible]~~ గల్ల
చినగె పంచు
కుంచనద తంత్రభాగ్న మాగదల
బోరిగియు ~~[illegible]~~
నయి

ಆಜ್ಞಾಭಂಗೋ ನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ
ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಮಾನ ಖಂಡನಮ್।
ಪೃಥಕ್ ಶಯ್ಯಾ ಚ ನಾರೀಣಾಂ-
ಅಶಸ್ತ್ರವಧ ಉಚ್ಯತೇ॥

ಅಪ್ಪಣೆ ಮುರಿಯುವುದೊಡೆಯರಿಗೆ
ಮಾನ ಕಳೆಯುವುದು ಹಾರುವರಿಗೆ
ಬೇರೆ ಮಲಗುವುದು ಹೆಂಗಳಿಗೆ
ಕಡಿಯದ ಕೊಲೆಯಿದು ಮೂವರಿಗೆ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Copied ✓

ಸಾಕ್ಷರಾ ವಿಪರೀತಾಶ್ಚೇತ್:-
ರಾಕ್ಷಸಾ ಏವ ಕೇವಲಮ್
ಸರಸೋ ವಿಪರೀತಶ್ಚೇತ್
ಸರಸತ್ವಂ ನ ಮುಂಚತಿ॥

ಸಾಕ್ಷರನು ತಾ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದರೆ
ರಾಕ್ಷಸನೆ ಅವ ನಿಶ್ಚಯ.
ತಿರುಗಿಬಿದ್ದರೂ ಸರಸನಾದವ
ಸರಸತನವನು ಕೈಬಿಡ.

ప్రతి కృతి సమలసన/ వర్ణాలంకృత మానిత
కృతాకార విలసితా యాది తమసి శిరీషల
విలసితము తన నిశి సమస్త సంగతి లో
ప్రవృత్తి నలంకృతి మయిరి విశ్వకళానిలయ

శ్రీ శ్రీ

~~[illegible]~~ ఉదయ
నీల మేఘమాల శతయంచి కీర్తి ప్రకృతి
సంపన్న ~~[illegible]~~ తీరాయంచితో గాయక తక!
~~చిత్రకలు, కవిత సంగీత నాట్య సౌందర్య~~
ప్రయోగ
~~కళా కుసుమాల విశ్వసాగర సౌందర్య మల~~

కృపాకర
చిత్రకలు, కవి ~~[illegible]~~ సంకుచితయం ప్రియ
మార్గే కుసుమ తోరణాగ నీలమే మలు

ಪುರಾಣಾಂತೇ ಸ್ಮಶಾನಾಂತೇ
ಮೈಥುನಾಂತೇ ಚ ಯಾ ಮತಿಃ ।
ಸಾ ಮತಿಃ ಸರ್ವದಾ ಚೇತ್ ಸ್ಯಾತ್
ಕೋ ನ ಮುಚ್ಯೇತ ಬಂಧನಾತ್ ॥

ಪುರಾಣ ಕೇಳುವಾಗ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ
ಮೈಥುನ ಮುಗಿಸಿದಾಗಿನ ಬುದ್ಧಿ
ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಉಳಿದುದಾದರೆ
ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗುಂಟಡ್ಡಿ?

యయా: త్వాం తు ప్రారబ్ధం సృష్టి
దానాస్త్రా! నవ యోష్ణితః।
ఆనాంటం తవ గతేః శింతే
గతే నిద్రాః సృష్టిర్నేః॥

కనులు ప్రేమనను కాలువారంతే
ఆంతేలు కవర్లి ~~సాగ్య్య~~ సాగ్య్య గ్రంథం ~~నవ~~,
నాగుల ఆగంద శింతనాలేతే
~~శక్తే ఆడవర్గ్య నియమం.~~
ఇదేంటి చెడిపా స్వార్థమయంతే.

ಘಟನಾಃ ಪ್ರವರ್ತಿತಾ ರಾಮಾ
ಶೈಲಾಗ್ರೇ ಋಷ್ಯಮೂಕಕೇ ।
ಅಯೋಧ್ಯಾ ಯಾತ್ರಾ ರಾಮಸ್ಯ ಚ
ತ್ರಿಗ್ರಾಮ ರಮ್ಯಾಗ್ರೆ ಭಾರತಃ ॥

ಸುಗ್ರೀವನ ಮೈತ್ರಿ ಒಂದು, ಸುಗ್ರೀವರ ಮಖ
ಒಂದು,
ಅಂಗದನ ಸಂಧಿ ಬಲು ಒಂದು – ಕಿಷ್ಕಿಂಧ
ಭರತನ ಒಂದು ಇನ್ನು ಮೂರು.

✓

ಬಾಳಿ ತಂದ್ರಧರ ಸುಧಾರಸ ಭಾನುಶೀಲ
← ಇಷ್ಟ ತೈಲ ನಾರಿಯ ಸಂಯೋಗ ನಾಲ್ಕು
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ
ಅಲ್ಲಿನ ಕೆರೆ ಶಿವಲಿಂಗ ತ್ರಿಪುರಾ-
ನಾಶನಕ್ಕೆ ನಮಿಸುವ [illegible] ತೇಲಿ॥

ಶಿವಧರ ಸರ್ವಜ್ಞರಿಗೆ ಶ್ರೀನಾಗರಾಜ ಬಾಯಿಗೆ,
ಇಂದ್ರನಾಗರಾಜ ಬಾಯಿಗೆ ಶಿವ [illegible],
ಅಪ್ರಮೇಯನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ [illegible] ಬಾಯಿಗೆ-
ಶಿವನಾಗ ನನಗೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಬಾಯಿಗೆ

ప్రస్తావసదృశం వాక్యం
సద్భావసదృశం ప్రియం వదే।
ఆత్మశక్తి సమం కోపం
యో జానాతి స పండితః॥

మంత్రి గన్నప్పుడు మాట ప్రయోగించేటప్పుడు నేర్పు
ఉద్వేగం లేకుండా ఉండాలి - ఇవి మూడు
బుద్ధిమంతుని లక్షణాలు.

ವಿದ್ವತಾಂ ಪ್ರಾಣನ್ಯಸೇತಾಃ
ಕಂಠೇ ಲಗ್ನಂ ಬಿಂಬೇ ಎಂತಮೀ
ಮಜ್ಜಂತ್ರಿ ರಸಸಿಂಧೌ
ಕಂ ಕಂ ನ ಕೃತಂ ಕಯಾ ಸುದೃಶಾ॥

ಪ್ರಿಯಾನ ಹೂವ ನೆರಿದ್ದು,
ಆವನ ಕೊರಳ ತೊನೆದ್ದು,
ಮಾಕ್ಕೆ ಅತ್ತು – ರವದ ಜಾನಿ (ಸ್ನೇಹಿ)
(ಕಾಲೆ ಏನನು ಮಾಡ್ದು!)
ಬಾಳೆ ಏನೇನೆನಿಗ್ದು!

ఒక్రేణ గ్రామాద్ భ్రష్టః
శతాన్యుత్ర ఏకాదశ।
తత్ర సిద్ధ్యే ఇవ స్తుత్యః
స విద్యాధిగమస్తుతే॥

ఎంగళ్ళంతే రామేరదా, నరేంద్ర వీరరన్న
మందగమనేయరు రత్నసింహరేంద్రా జులేగే
కుంవిరరే విద్యావ్యాసము.

ఓం తత్పురుషాయ నమః వామాయ నమః
భౌగోమిషి సర్వాయ, కేం
ఓం ఘోరాయ నమః శర్వాయ నమః రా
సుబ్రహ్మణ్యాయ మహేశాయ నా ॥
ఓం నాస్త్ర్యై కంఠత్యై సర్వేశ్వరి
నమః సర్వ పితః
త్రిశూలినీ చక్రిణీ శంఖినీ గదిని
కర్తం పితరం నమః ॥

ఓం తచ్చక్రిణ్యై నమః చక్రిణ్యై నమః
పద్మిన్యై నమః
ఓం తచ్చక్రిణ్యై నమః త్రిశూలిన్యై నమః వరదాయిన్యై
భయంకర్యై నమః
ఖడ్గిన్యై నమః నానాలంకార భూషితాయై కంఠాయై
పరమేశ్వరి
కపాలిని, నానావర్ణ యజ్ఞోపవీత శిరో మాలా
తరుణ కోమలాంగి

ದಿವಾ ಪಶ್ಯತಿ ನೋಲೂಕಃ
ಕಾಕೋ ನಕ್ತಂ ನ ಪಶ್ಯತಿ।
ಅಪೂರ್ವಃ ಕೋಽಪಿ ಕಾಮಾಂಧೋ
ದಿವಾ ನಕ್ತಂ ನ ಪಶ್ಯತಿ॥

ಹಗಲು ಕುರುಡು ಗೂಗೆ ಇರುಳು ಕುರುಡು ಕಾಗೆ
ಹಗಲಿರುಳು ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾದವನಂತೊಬ್ಬ
ಅವನೆ ಕಾಮಾಂಧ ಕುರುಡ.

ಸಂಕೇತ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ತನಿ॥ 4

ಗೋತ್ರನಲ್ಲಿ ಬಂದವರು, ಅತಿಥಿಯ [illegible] [illegible],
[illegible] ಸಂಗಡಿಗರನ್ [illegible] [illegible],
ಮನೆಯ ಮನೆ ಕಡೆದವರೆ, ತಲೆಯ [illegible],
[illegible] ಕಂಬಳ [illegible] ತಡೆದು. [illegible]
[illegible]. 4

ಗುಣೋತ್ಕರ್ಷಃ ಪ್ರೀತಿ ಮಹಾಭಾಗ್ಯಂ
ಪ್ರವಾಸಸ್ವಾಪರಿತ್ಯಾಗೇ ।
ಮಹಾನಪಿ ಪ್ರಸಂಗೇನ
ನೀರಸಂ ನೈಮಿತ್ತಿಕಮಿಷ್ಯತೇ ॥

ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ
ಚೇತರಾಯನ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಗ್ಗವನಂತೆ
ತನ್ನೊರ ಕೊಂಡಾಡಲು.
ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ನಾ-ನಲ್ಲೆಂಬ ಸಜ್ಜನರು
ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾನ ಎಂಬರು.

మాయామాత్రే సత్య సంసారముక్తం
ఉపాసనార్థం
ఉద్యో శాకే ఋషి నిగదిస్తం తత్త్వం
యోగపద్మాస
దత్తే ఎల్లెడెం సచ్చిదానందస్వరూపం
త్రిలోక్యంకే
ఉపాసితే కేవలం కవలంబన్య [illegible]
ఉక్తికేశా॥

నా బుద్ధిందు [illegible] ఉపదు కై [illegible]
ఉద్వే ఉదుసి,
[illegible] నదిదు [illegible]
ఒలసుస్థి [illegible]
తంబులు [illegible] [illegible]
[illegible],
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible]

ರಾಜಾ ವೇಶ್ಯಾ ಯಮಶ್ಚಾಗ್ನಿಃ
ತಸ್ಕರೋ ಬಾಲಯಾಚಕೌ।
ಪರದುಃಖಂ ನ ಜಾನಂತಿ
ಅಷ್ಟಮೋ ಗ್ರಾಮಕಂಟಕಃ॥

ಅರಸನಿಗೆ ತಿರುಕನಿಗೆ ಯಮನಿಗೆ ಸೂಳೆಗೆ ಮತ್ತೆ
ಬಾಲಕನಿಗೆ ಚೋರದಾರ ನಂಟನಿಗೆ
ಪರರ ದುಃಖದರಿವಿಲ್ಲ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ
ಎಂಟನೆಯವ ಮೊಳ್ಳನಿಗೆ ಗ್ರಾಮಕಂಟಕನೆ.

సంహారేశం ఖగేశం
త్రిదశ భవస్య గణభృత్తి।
పాయసాన్నం ఏంటే శ్రీకృష్ణ
ఉత్తమ కార్యకారణః॥
ప్రపన్న తమస్తు నియమం పా
లయేత నరః కేచిత్స్మృతి।
సహస్రంతే తతః ఉత్థానే
సంహారేశం ప్రణతోస్మి॥
సర్వేంద్రియాణాం సంయమ్య
ఖతమపి పతతే జనః।
కలశే సంకల్పితాని
సర్వోత్తమాని సాధయేత్॥
ఖడ్గం సూర్య సంతుష్టః
సనిర్దః శిష్య ఖేదితః।
త్రిభువన కర్తృ శంకర
జితకామ ధ్యాని మనోజ గమ్యః।
గుణ్య మయూర రాజేంద్ర జ
నిత్య కాలయము సర్వదా।

భోగాద్యం సర్వదానం
శిరసా లక్ష్మం తే నేత్ర రూపం।
సుఖం తేజసా సుకృత దేహం
త్రిపురేశ్వర నమోస్తుతే॥

[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]?
[illegible]
[illegible]
[illegible],

ఆస్త్రం మాధవానాల స్థం
శంకర శక్తి త గాంధర్వాతి॥
అనుద్యం చ ప్రాతరాత్మనం
భిలచేనం నద బంధుధీః।
స్వయం మాయపదత్తా శక్తి త్రే
సంకర శక్తే తే గాంధర్వాతి॥

సింహతలంచోంబు కల, ఏకవింశతులంబు కల
శునక నింబారమ్ము కల,
రక్తంబుల ఎఱుఁద కల, తెగదంబ్రము కల,
భుంజకములు నాల్గును కల:
కఱకు ఏఱితెల్లి కలని కైలింద వెల్లు లడు
శకడు నింపుటి నలు సంచుతింద కలె;
కన్యాంబేలవ కూని చేయుగొన్న సేతి
సులు ఎరన్ సావిసతి కంట ఎరవు నేటి క
శిర్యు కరంకంమాని, కేప్పుడ విద్యమానటికి,
ప్రక్షిప్తు, సిన్ధ్వ ల్యలుల శునకి కల,
తీరుకొండ్ర దొంక దేవాడ తాలింపలక్ష్మి
నక్తనుప్త్రంచు కత్రుము కక్తంబుంచ కల.

పాతకానాం సమస్తానాం
ద్వే ప్రోక్తే ఘాత పాతకే ।
ఏకం మన్త్రత్యాగో [illegible]
ద్వితీయంతు తదాశ్రయః ॥

రెండు పాతకముల్లో కర్తపాతకములెవరు
మన్త్రమును త్యాగముగు గానీవు, అతననేర్చి
ఖండ్రి పనికివచ్చు మత్తెవ్వు.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ದುರ್ಬಲಸ್ಯ ಬಲಂ ರಾಜಾ
ಬಾಲಾನಾಂ ರೋದನಂ ಬಲಮ್।
ಬಲಂ ಮೂರ್ಖಸ್ಯ ಮೌನಿತ್ವಂ
ಚೋರಾಣಾಮನೃತಂ ಬಲಮ್॥

ಬಲಹೀನರಿಗೆ ರಾಜ ಬಲ
ಬಾಲಕರಿಗೆ ಅಳುವೆ ಬಲ
ಮೌನವೆ ಬಲ ಮೂರ್ಖರಿಗೆ
ಸುಳ್ಳೆ ಬಲ ಕಳ್ಳರಿಗೆ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
    [illegible]
[illegible]
    [illegible]

ನ ಸುಖಂ ನಾಪಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಂ
ಸ್ವಯಂ ಸ್ವಗಾತ್ರ ವರ್ಣನೇ
ಯದೈವ ಚ ಸ್ವರಂ ಭಿತ್ವಾ
ಸ್ತನಸ್ತು ರುಚಿತಾವದನಂಯೌ ।

ತನ್ನ ಸ್ತನಗಳ/ ತಾನೆ ಹಿಂಡಿದ
ಹೊಂಯ್ದರೆನು ಸುಖ?
ತನ್ನ ಹೊಗಳಿಕೆ/ ತಾನೆ ಮಾಡಿದರೆ
ಸಿಕ್ಕೋಗೇನು ಸುಖ?

ಯಥಾ ಹಿ ಮಲಿನೈರ್ವಸ್ತ್ರೈ-
ರ್ಯತ್ರ ತತ್ರೋಪವಿಶ್ಯತೇ
ಏವಂ ಚಲಿತವೃತ್ತಸ್ತು
ವೃತ್ತಶೇಷಂ ನ ರಕ್ಷತಿ ॥

ಬಟ್ಟೆಯು ಕೊಳೆಯಾದರೆ
ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಲ್ಲಿ ಕೂರುವರು.
ಚರಿತ ಚಲಿತವಾದರೆನ್ನು
ಉಳಿದಲ್ಲವನು ಕಾಯರು.

✓

ಹೇಳಲೆ ಹೇಳಲೆ ಭುವನಂ
ಭುವನಕ್ಕೆ ಭುವನದ ಅತ ಭಾಷ್ಯ ಸ್ವರಸಿ।
ಸ್ವರಸ್ಥಿತ ವದ್ಯಾಂ ಸಲಿಲಂ
ಶಿವಶಿವ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥ ಕಾಂಕ್ಷಿನಾಂ ಕ್ಷುಂಸಾವನಿ॥

ಊರೂರಿಗುಂಟು ಮನೆ, ಮನೆಮನೆಗೆ ಭಾಷ್ಯ
ಊಟಕೆ ಕೆರೆ ತುಂಬಿ ಹೊಳೆಯಂತು ಸವಿನೀರು –
ನಿಜಸರಿತ
ಯಾರಿಗೆಲ್ಲನು ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ!

✓

కస్య తృష్ణం న క్షీణంహి
పిబతి న కస్యైవ మనః ప్రవిశ్యాంతః।
ఇందు సహ్యాద్రి సహోదర
నక్షత్రే న క్షేత్రేణమధిగచ్ఛతి॥

ఓరి సహోదర, నిన్ను తిరిగి నీ దరిని కంటూ
కుమారి తల్లియాలు, ముగ్గురి ఎండార్ల్యాలు
తెలిసి ఏది దేవరుండే? అంటూ పిండి
కుండూ:
మనిషివి నీవు/గంగాతరావ్వవల్ల నోగ్గూ!

ಗುಣಾಃ ಖಲು ಗುಣಾ ಏವ
ನ ಗುಣಾ ಭವತಿ ದೇಹಿನಾಂ ।
ಧನಾಢ್ಯಂಶ್ರಯತತ್ತ್ವಶಿ
ಭಾಗ್ಯಾನಿ ಪ್ರದೀಯತೇ ॥

ಗುಣಗಳೆಂಬವು ಗುಣಗಳೇ ಅವು
ಧನಕೆ ಶರಣಾಗಿನಿಲ್ಲವು ;
ಧನದ ಕಂಗೆಡಿಸುವವರ ಭಾಗ್ಯದಲಿ
ಬೇರೆ ಅಂದದಲಿ ಬಹಿಸುವವು.

ಅಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾನಸ್ಯ
ಶತ್ರೂಣಾಂ ಚ ಕಾಮಾದೀನಾಂ।
ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಮಾರ್ಗೋಯಂ ವಿನಾಶಾಸ್ಯ
ರಾಜೋ ಹಿ ಪಿಬತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಃ॥

ಹುಡುಪ್ಪಡೆ ಕಿಸ್ಕುಪ್ಪಡೆ ಕ್ಷೇಮಂಡ
ಬರನೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಾಗವನು (ಕೆಲವಿನ್ನೆಲು) ಕಾಲ
ಕುಡಿದು ಹೋಗುಪ್ಪದು ಕಷ್ಟಾಯವು.

ಶ್ರೀ ಮಾತು ಶ್ರೀಂ ಲಸ್ಯ ಜಯಕೇಲಾಶ್ರೀ
ಸ್ವತಃ ಶಿವಾಂಶಃ ಪ್ರತಿಪಾದನಗೋಚರಃ।
4
ನಿಜ್ಜಯೋಕ್ತ್ರೀಲಾಭಾಂವ ನಾಲವೃಂದೀ
ನಿರ್ಮಿಂಸವರ್ಜಾಃ ಶಿವಸ್ಥಲ ಹಂಸಃ॥

ಶಿವನ ಒಡೆಗೆ ಮಾಲಿಂಗಯ್ಯ
ಈ ಶಿವಾಂಶ
ಕನ್ನಡಲ ಬಗ್ಗೆ
ಮೇಲಿನ ಹಂಸ.

దధి మధురం మధు మధురం
ద్రాక్షా మధురా సుధాపి మధురైవ।
తస్య తదేవ హి మధురం
యస్య మనో యత్ర సంలగ్నమ్॥

మొసరు సవి, జేను సవి
ద్రాక్షి సవి సుధె సవి
యారార మనసె ఏను మెచ్చె
అదె అవర్గె సవి సవి.

15

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ||

[illegible] ? [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

ಉಪತಿ ಭವತಿ ಪಲ್ಲಿ
ಕ್ಷಾರಂ ನೀರಂ ಚ ಶೀತಲಂ ಭವತಿ।
ದಂಷ್ಟ್ರೀ ಭವತಿ ಮಿತ್ರಂ
ಪ್ರಿಯಾ ಪತ್ನೀ ಭವತಿ ಕಾಂತ್ರೂಟನಃ।

ದಾವರಗಿತ್ರಗೆ ಮೈತುಂಬ ನಾಚಿಕೆ,
ಉತ್ತ್ಯನಿರಿಗೆ ಬಲು ತಂತ್ರ,
ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಿತನು
ಗಣ್ಯಗರ್ತನ ಮಾತು ಬಲು ರಂಗು.

[illegible] ಮಿತ್ರಪತ್ನಿ
[illegible] [illegible] ಗತಾಗತಾ ।
[illegible] [illegible] ಪತ್ನಿ
ಸ್ತ್ರೀಯಃ ಪತ್ನಿ ತು [illegible] [illegible] ॥

ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಂದಾಗ ಗೆಳೆತನದ ನೆಲೆ ತ್ಯಾಗ-
ಮಾಡುವ [illegible] [illegible] ನೆಲೆ,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ನೆಲೆ
ಬದುಕಿನ [illegible] ನಲ್ಮೆಯ ನೆಲೆ.

DE LUX

✓ [illegible] ~~47~~ 46
[illegible] 47
[illegible] 48
[illegible] 49
[illegible] 50
[illegible] 51
[illegible] 52
[illegible] 53
[illegible] 54
[illegible] 55
[illegible] 56
[illegible] 57
[illegible] 58
[illegible] ~~57~~ 56A
[illegible] 57A
[illegible] 58A
[illegible] 59
[illegible] 60
[illegible] 61
[illegible] 62
[illegible] 63
[illegible] 64
[illegible] 65

[illegible] 66
[illegible] 67
[illegible] 68
[illegible] 69
[illegible] 70
[illegible] 71
[illegible] 72

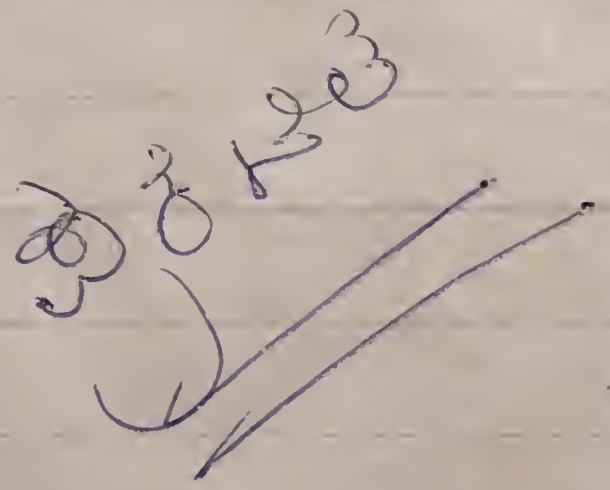

ಅಜರಾಮರವತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ
ವಿದ್ಯಾಮರ್ಥಂ ಚ ಸಾಧಯೇತ್।
ಗೃಹೀತ ಇವ ಕೇಶೇಷು
ಮೃತ್ಯುನಾ ಧರ್ಮಮಾಚರೇತ್॥

ತನಗೆ ಮುಪ್ಪಿಲ್ಲ ಸಾವಿಲ್ಲೆಂದು ಬಗೆದಂತೆ
ಗಳಿಸು ವಿದ್ಯೆಯನು, ಧನವ,
ಮುಂದಲೆಯ ಮೃತ್ಯು ಹಿಡಿದೆಳೆಯುತಿದೆ-
ಯೆಂಬಂತೆ
ಮಾಡು ಧರ್ಮಾಚರಣವ.

ದುಃಖೇ ದುಃಖಾಧಿಕಾನ್ ಪಶ್ಯೇತ್
ಸುಖೇ ಪಶ್ಯೇತ್ ಸುಖಾಧಿಕಾನ್ ।
ಆತ್ಮಾನಂ ಶೋಕಹರ್ಷಾಭ್ಯಾಂ
ಶತ್ರುಭ್ಯಾಮಿವ ನಾರ್ಪಯೇತ್ ॥

ನೊಂದಾಗ ನಿನಗಿಂತ ನೊಂದವರ ಕಡೆ ನೋಡು,
ಸಂತಸದಿ ನಿನಗಿಂತ ಸಂತಸಿಪರ ಕಡೆಗೆ;
ಶೋಕದಲು ಹರ್ಷ ನೋವಿಗಾ ನಲಿವಿಗಾ
ಆತ್ಮವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಬೇಡ ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ಅವಗೆ.

ಸಮಾ ಶತ್ರೌ ಚ ಮಿತ್ರೇ ಚ
ಸುಮತಿರ್ನಾಮೇಲ್ವ ಚಾಪತ್ಸುಚಾಪಿ।
ಅಪರಾಧಿಷು ಸತ್ವೇಷು
ನೃಪಾಣಾಂ ಸೈವ ಧಾರ್ಮಿಕತಾ॥

ಶತ್ರುವಿನೊಳ್ ಮಿತ್ರನೊಳ್ ಎಲ್ಲರನು ಸಮವಾಗಿ
ಕೊಳ್ಳಿಸಲು ಬಾರದು ರಾಜರಿಗೆ;
ತಪ್ಪು ನಡೆಯುವ ಜನರ ಕ್ಷಮಿಸುವ ಧರ್ಮ-
ಶೀಲ ಹೊಂದುವುದು ದೊರೆಗಳಿಗೆ.

ಶಾಪ್ ಕನಕ ಧಾರಾವೃ -
ಸ್ತ್ರೀಯಂ ಪವಿತ್ರ ಪಾತ್ರಿತಿ |
ಸೌಭಾಗ್ಯ ಚಿತ್ತ ಸಂಪನ್ನೇ |
ಮುಖ್ಯ ನಾರೀಣಾಂತಿ ಚಂದನಾಃ ||

ದಕ್ಷ ದಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಕನಕದ ಧಾರೆ
ಮುತ್ತೈದೆಯರಿಗೆ ಬಂದ ಸಿತ್ತ
ನನಗೊಂದು ತವರು ಸಿಗಲಿ,
ತಲೆದೀಪವು
ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕೊಟಿದ ಛತ್ರ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕನ್ಯಾ ವರಯತೇ ರೂಪಂ
ಮಾತಾ ವಿತ್ತಂ ಪಿತಾ ಶ್ರುತಮ್।
ಬಾಂಧವಾಃ ಕುಲಮಿಚ್ಛಂತಿ
ಮಿಷ್ಟಾನ್ನಮಿತರೇ ಜನಾಃ॥

ಕನ್ನೆಗೆ ಚೆಲುವ ಬೇಕು, ತಾಯಿಗೆ ಧನ ಬೇಕು,
ತಂದೆ ಬಯಸುವನು ಪಂಡಿತನ,
ಕುಲ ಬೇಕು ಬಾಂಧವರಿಗುಳಿದ ಭೂರಿ ಜನಕ್ಕೆ
ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಸಿಹಿ ಭೋಜನ.

ಅಲೆಯ ಮಲ್ಲಸವಂಗಪ್ಪ ಮಲ್ಲಿಗೆಂವಂ
ರಳರಂಜಂ।
ಅಸ್ತ್ರ ದರಿತ ಶೀರ(ತ್ರ)ವಿರಾ: ಪಾದ
ವಿನಿಬಿಂಬನ್ಯತಿ॥

ತಿಲಕ
[illegible] ನ್ನಲ್ಲಸ ಪತ್ರಿ ಹೀಯಲ ರಿತ ವಿಜ್ಞ
ನಿಬದ್ದನಿಬ್ಬಸ ರಿತಿಯ ವಿಶೇಷ ತಾತ್ರ [illegible]
ಮಾಡಾತೆ ಪ್ರತಿ [illegible] ಬ್ಬ.

[illegible]

ಅನ್ನಮಯೇ ಮಾತಾರ್ಜಿತಂ
ಯಃ ಪ್ರಯಾಣವನೇ ತದ್ವೇ ಪರಿಹಾರಿ ।
ಇತರೇಂದ್ರಿಯ ಜಾಗ್ರತ ಯಃ
ಧರ್ಮಃ ಸೋऽಸ್ಯ ಸುಭಕ್ತಿ ಧಾರಿಣಃ ॥

ಹೆಂಡತಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನ ಮಾತ್ರ
ಇಷ್ಟಾಗಲು ಬಿಡಬ.
ಬೆಳ್ಳಿ ತಟ್ಟೆಗೆ ಸುವರ್ಣವನ್ನು ಬರಿ ಧಾವು
ಬಗುರು ಸುವರ್ಣದ ಧಾವು.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಅಧಃ ಪಶ್ಯಸಿ ಕಿಂ ನಾರಿ
ಭೂಮೌ ಕಿಂ ಪತಿತಂ ತವ।
ನ ಕಿಂ ಪಶ್ಯಸಿ ರೇ ಮೂಢ
ನಷ್ಟಂ ಯೌವನ ಮೌಕ್ತಿಕಮ್॥

ಕೆಳಗೆ ನೋಡುವೆ ಏಕೆ
ನಿನಗೇನು ಬಿತ್ತು?
ಎಲೆ ಮೂಢ, ಕಳೆದಿತ್ತು
ಯೌವನದ ಮುತ್ತು.

ನ ಜಾನೇ ಸಕಲ ಜಾಂಗನತ್ತೆ
ಶ್ರೀಂಕನ್ಯಾಕೆ ವಹಿತೆ ಪ್ರಭವೇ ।
ಸಂಜಾಗಿಗ್ರಾಗನಿ ಕಿಂ ಂವಾಂತಿ
ನೇತ್ರಗಾಯತ ಕಾಶಿನವೆ ॥

~~ನಲ~~ ನಿದುರಲ (ಬಂದು ನಿಂತೆ)
~~ಸವಿ ಸವಿಂಯುತಿರುಜಾಗ ನನ್ನ~~
~~ಸ್ವ ತೈ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ~~
~~ತಣ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಕವಿಂಯಾಗದಿತ್ತ~~
~~ಹೆ ಕ್ರೆ ಯುದೆಲ್ಲ~~

ಬಂದು ನಿಂತೆದುರಲ್ಲಿ ನಲ
ಸವಿ ಸವಿಂಯುತಿರುಜಾಗ ನನ್ನ
ಸ್ವ ಂಉದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಿಂಯುತೆಲ
ಕವಿಂಸಾಂಯುತೆಲ ಪ್ರೈಂಯಲ್ಲಿ.

శిష్యవర్గేణ పాండిత్యం
సర్వేశ్వరం పురస్తే నృణాం।
ధర్మస్థైర్యమనుష్ఠానం
మునినాయకం మస్తకమ్॥

ఉపదేశం చెప్పువాళ్ళు
పండితులే ఎల్లా,
నడిచి తెలిసినవాళ్ళు
ముని కాదే కళ్ళు.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
~~[illegible]~~
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

ಮಾನವಸ್ಯ ಚರಿತ್ರಂ ತು
ಪರೋಪಕೃತಕಾರಣಾತ್ ।
ವ್ಯಾಘ್ರಸ್ಯ ಕ್ರೋಧವಾಸೇನ
ಪಾರಣಂ ಕ್ರೂರಮಾರಣಾತ್ ॥

ಮನುಷ್ಯ ಧಾರ್ಮಿಕನಾದನೆಂದರೆ
ಪರರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಿಡಿತ;
ಹುಲಿಯ ಎದೆಯೊಳಗೆ ತಾಮಸದ
ಪಾಕ್ಷಾಂಕ್ಷಿ ಕ್ರೂರ ಮಾರ್ಗ.

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಶೃಙ್ಗೇ ಯೋಗಿಲಕ್ಷ್ಯೈಃ ಪ್ರಿಯತಮನಿಲಯಂ
ವೃತ್ತಿಂ ಕುರ್ವತಾಧುನಾ
ಭೂಶಯ್ಯಾಂ ನವಪಲ್ಲವೈಃ ಕುರು ತೃಣೈ-
ರಾತ್ರೌ ರಮಾಮೋದ ವನೇ।
ಕ್ಷುದ್ರಾಣಾಮತಿವೇಲಮೂಢಮನಸಾಂ
ಯತ್ರೈಶ್ವರಾಣಾಂ ಸದಾ
ಚಿತ್ತಂ ವ್ಯಾಧ್ಯತಿವೇಗಸಂಕುಲಗಿರಾಂ
ನಾಮಾಪಿ ನ ಶ್ರೂಯತೇ॥

ಮುನಿಗಳುಣ್ಣುವ ಗೆಡ್ಡೆಗೆಣಸನು ತಿಂದು
ಚರಿತವ ನಡೆಸುವಾ,
ತಳಿರ ಗುಡಿಸಲೊಳಿರುವ, ಹುಲ್ಲನು ಹಾಸಿ
ನೆಲದಲಿ ಮಲಗುವಾ,
ಧನಮದದಿ ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಕೊಬ್ಬಿದ ಮತಿಯ
ಚಿಲ್ಲರೆ ಮನಸಿನ
ಪ್ರಭುಗಳೆಂಬರ ಹೆಸರು ಕೇಳದ ದೂರದಡವಿಗೆ
ತೊಲಗುವಾ.

ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟೇ
ಸಾವಿಗೆ ನಾ ಹೆದರೆನ
ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗೆ
ಅನ್ಯರ ಹಿತ ಸಾಧನೆ ಗುರಿ!

~~ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿದ~~
~~(ಮಹಾತ್ಮ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ)~~
~~ತಿಳಿದ~~ ~~ಧರ್ಮದ ಹಾದಿಯ~~ ~~[illegible]~~
~~ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದೃಢ~~

ಇಂದಿನ ಲೋಕದ ಮಹಾತ್ಮರು
ಮಂತ್ರದ ದಾರಿ ~~ತಿಳಿದ~~ ಧರ್ಮದ ಹಾದಿ - ಸತ್ಯ ಶಾಂತಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಕೀರ್ತಿ

తమసి పరాకశ్చౌరే
ధనాధారీ యాతి సంత్రస్తః।
గాయన ఉచ్చైః కరతాలే
ధనాఢ్యా కృత్వా న యాతి లక్ష్యం ౨౩॥

చీకట్లో ధనాన్ని కల్గి
కన్నగల్ల~~వాళ్ళ~~ంటే భయపడుతూ;
గొంతునెత్తిగా పాడుతుంటే తాళ్ళ
కుసలం చేతి తాళాలు కొనసాగు ధనా పెందు.

ನಿತ್ಯಸ್ನಾನಂ ಶರೀರಸ್ಯ [illegible]
ಶರೀರಸ್ಯ [illegible] ।
[illegible]
[illegible] ಶರೀರಃ ॥

ಸಾರಾಂಶ

[illegible] ಮಾಡಿ,
[illegible]
[illegible]
ಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ ನಾವು [illegible].

✓

జ్ఞానవమలంతః కర్తృ
ధనదమలంతేను దానకర్మదమలం తేనస్వః।
రణదమలంత్రాన్ని
వైగ్ర్యత నమోదమలం తేనస్వః॥

నల్లను సేవక నల్లను
పొగడ్త ~~నల్లలను~~ చేరి, దరిద ~~నల్లలను~~ చేరి,
శ్రీగురుని నల్లను
వైగరి ~~నల్లలను~~ మత్తే చేరి,
నల ను
దాన ~~నల్లలను~~ చేరి చేతివ్వ
పరుకినల
నల్ల
మనద మెచ్చిన ~~నల్లలను~~ చేరి.

ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟಪುಣ್ಯಾಃ ಸರ್ವ –
ನೈವಾಸತಿ ನಃ ಸ್ಪೃಶ್ಯತೇ ।
ಅಶ್ನಿಯಂತಿ ನರಾ ನಾಕಂ
ನ ತಿರ್ಯಕ್ತ್ವಂ ನ ಗರ್ಭದುಃಖಮ್ ॥

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪುಣ್ಯದ ದೇಹಿಯಾದ ಮಾ-
ಡಿದ ಜೀವಾತ್ಮರು
ನಾಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಆದ್ದರಿಂ
ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಗರ್ಭವಾಸ.

ಶ್ರಮಣಾಃ ಶ್ರಾವಕವೃದ್ಧಾಃ
ಸುರತವಿಧೌ ದಶತಿ ನಾಧರಂ ದತ್ತಕೇ।
ಮದಿರಾಕ್ಷಿ ಮಾಂಸಭಕ್ಷ್ಯಾ
ಮಸ್ತ್ರೀಯಮುಂಜೀ(ನಿಷಿದ್ಧಮಿತಿ॥

ಈ ಭಿಕ್ಷು ಕಟು ಧರ್ಮನಿಷ್ಠ: ಶಿಷ್ಯರ ಕಾಟ
ಕತ್ತೆಕಾಟದಲ ನಳಿಕ್ಕೆವೆಲ್ಲ
ತುಟಿಯರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಚ್ಚು ~~ತೆತೆ~~ನಲ್ಲ: "ಬಣಗುತ್ತಾನವ್ವರು
~~[illegible]~~ನ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದೀಲೆ."

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಖಟ್ವಾ ನಿತಾಂತಲಘುರಾ ಶಿಥಿಲತ್ರುತಾನಾ
ದೈರ್ಘ್ಯಂ ವತಿಃ ಸ್ಫುಟ ನಿರಂತರ ಡಾಂಕುಣಿಕಾ।
ತ್ರೈತ್ರಾಪ್ರದ್ರೂಮದುಷಿತಾಃ ಬಲು ಮಾಘ ರಾತ್ರೌ
ಹಾ ಸಹ್ಯತಾಂ ಕಥಮಯಂ ವ್ಯಸನಪ್ರಬಂಧಃ॥

ಹೊರಸು ಮೊದಲೇ ಕಿರಿದು, ಅದರ (ಹುರಿಯೆಲ್ಲ) ಮೇಲೆ
ತುಕ್ಕು,
ತಾ ಬಲ್ಲದವ ಗಂಡ, ಅವ ಸರಸ(ನೆ) ನಿಲಸ,
ಇವ್ವ ಬೇರೆ ಬೀಡಿ ಮುಗಿಯದ
ಮಾಗಿಯಿರುಳುಗಳು,
ಎಂತು ಸೈರಿಸಲಪ್ಪ ನಾನಿಂಥ ತ್ರಾಸ?

ST. A

ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ವಕ್ತಾರಃ
ಶ್ರೋತಾ ಯತ್ರ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ನಗ್ನಕ್ಷಪಣಕೇ ದೇಶೇ
ರಜಕಃ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ॥

ಕೇಳುವವರೆ ಇಲ್ಲದಲ್ಲಿ
ಹೇಳುವವರಿಗೇನು ಕೆಲಸ?
ಬತ್ತಲೆ ಶ್ರಮಣರ ದೇಶ-
ದಲ್ಲಿ ಅಸಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ?

✓

ಮೂರ್ಖೋ ದ್ವಿಜಾತಿಃ ಸ್ಥವಿರೋ ಗೃಹಸ್ಥಃ
ಕಾಮೀ ದರಿದ್ರೋ ಧನವಾಂಸ್ತಪಸ್ವೀ ।
ವೇಶ್ಯಾ ಕುರೂಪಾ ನೃಪತಿಃ ಕದರ್ಯೋ
ಲೋಕೇ ಷಡೇತಾನಿ ವಿಡಂಬಿತಾನಿ ॥

ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದ ಹಾರ್ವ, ಮದುವೆ ಬಯಸುವ
ಮುದುಕ,
ದರಿದ್ರನು ಕಾಮುಕ, ಧನಾಢ್ಯ ತಪಸಿ,
ರೂಪವಿಲ್ಲದ ಸೂಳೆ, ಜಿಪುಣ ಮಹೀಶ,
ಇವರಾರ್ವರನು ಕಂಡು ನಗುವುದವನಿ.

[illegible] ✓

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] న [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ॥

[illegible] [illegible] [illegible] మనసున,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]
నిశ్చలంగా [illegible] నిత్య[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] రత్నం [illegible]
రత్నమాత్రస్య [illegible]
[illegible] రత్నం [illegible]
రత్నం [illegible] ౭౫ ||

[illegible] ఎన్ని?
[illegible] [illegible]?
[illegible] ఎవరో?
[illegible] ఎన్ని?

/

ಕೃತಾಯುಗೇ ಧ್ಯಾನಂ ದೇವಸ್ಯ
ಕ್ರತುದಾನಸ್ಯ ತ್ರೇತಾಯಾಂ।
ದ್ವಾಪರೇ ಪೂಜನಂ ದೇವಸ್ಯ
ಕಲೌ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನಂ॥

ದಾನವು
ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಓದಿದರೆ ಲೋಕ ಸರಕ್ಕಾ
ಮಾನವನಾದರೆ ಮಾತೆಂತ್ಯನು
ಮನುಷ್ಯನಾದರೆ ಗಂಡನನು ಕಡೆಗಾಣು
ನಾಸಿಂಯಾದರೆ ಸೈದ್ಯನನು.

శాస్త్రం సుచింతితమపి ప్రతిచింతనీయం
స్వారాధితో నృపతిరపి సతతం పరిశంకనీయః।
అంకే స్థితాపి యువతిః పరిరక్షణీయా
శాస్త్రే నృపే చ యువతౌ చ కుతో
వశిత్వమ్॥

ఏవిధంగా శాస్త్రం, మనవిపుత్రరాజులు,
ఒటవిద్దరా రెం, ఏల్లి పంతరాజులు,
కొడుకు మెలకువరా లేయగలే ర్జ్ఞ-
శాస్త్ర హద్దరని కైవసమైనదని కాదంటిల్లి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

ಕೂಪೋದಕಂ ವಟಚ್ಛಾಯಾ
ಶ್ಯಾಮಾ ಸ್ತ್ರೀ ಚೇಷ್ಟಕಾಲಯಮ್।
ಶೀತಕಾಲೇ ಭವೇದುಷ್ಣಂ
ಉಷ್ಣಕಾಲೇ ತು ಶೀತಲಮ್।

ಆಲದ ನೆರಳು ಬಾವಿಯ ಜಲವು
ಕಪ್ಪನೆ ಹೆಣ್ಣು ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಮನೆ
ಬೇಸಗೆ ಬಿಸಿಲಿನಲಿ ಶೀತಲವು
ಮಾಗಿಯ ಚಳಿಯೊಳಗೆ ಬೆಚ್ಚನೆ.

ಅಸ್ತಿ ಗ್ರಸ್ತಂ ಜಲ ಮಸ್ತಂ
ಸ್ರುತಂ ತಸ್ಯ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸ್ವೈಃ।
ತೃಪ್ತಾಸ್ತೇ ತಾನವಿತಾರಿಃ
ಉದರ ಕ್ಷುಧ್ಯಂ ನಿಭೃತೈ॥

*ಹೊಂಬಿಂದು ಯಮ್ಮ್ಯ ಇರುವ ಇವನ್ನು
ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿದ್ದು
ಎಲ್ಲಾ ದಾನವರಿಂದಲೂ ನಿನ್ನ ಕೊಂಡುದ
ಬಿಂದುಗಳ ಗಡಿ ನೋಡತನದ ಸಬ್ಬು

✓

అసంతుష్టా ద్విజా నష్టా
సంతుష్టాశ్చ మహీభుజః।
సలజ్జా గణికా నష్టా
నిర్లజ్జాశ్చ కులస్త్రియః॥

చెడు చెడెంబ కారుచ దొర
సాని సానెంబ బమణి దొర
కెయ్యగు నాచికేగ్యు చెలవేర్పు
కెయ్యకు నాచికిల్లు కులవేర్పు.

✓

ಶ್ರೀಮಾ ನಾಗಪ್ರಧಾನಿಯ ಸ.ಬಗ್ಗೆ ತಿಸ್ತಾಂತ
ಬಂದವು
ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸ ನಾವು 80 ವರ್ಷದಿ।

ತಂಗೆ ಎಲ್ಲ ಗದವಗಳ
ಒಳ್ಳೆಯ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಟ್ಟಿಂ ನ ದವಗರಿಯ
ಒಳ್ಳೆ ಮಾತನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಇರು ನಿನ್ನನ್ನೆ
ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಿಯ ಬಂದಾಲ?

యన్తి యాస్యన్తి నాథ విశ్వేశం
యాన్తి యస్యాపి సాధనం యే మా యదా।
అన్యోః కర్తనం న వేదనం
తత్త్వజ్ఞానయుతో యద్ వః సంసారాణి॥
—(శ్రుతి)

కొండలోయలు కొండశిఖరాల నల్ల
కొలనులు కొండగోగులు పుష్పవాటిక.
సిరులు పండించే తోటలే సొత్తు ఇల్ల
పరుగులెత్తుంటివి క్షేత్రాలు చెట్లు.

✓

ದೃಷ್ಟಿ ನಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ಲೋಕೇ
ಸರ್ವಸ್ವಾಲೀನ ತತ್ತ್ವಕಃ।
ಪ್ರಭುಂ ಶ್ರೀಕಂಠ ನಮಸ್ತೇ
ದತ್ತಸ್ವೈ ಜ್ಞಾನನಾಶಿ॥

ಸ್ವರ್ಗದ ಶಿಲ್ಪಗಳು
ಇದು ಆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವಾಯಿತೆ ನಿಲುವ
ಶಿಲ್ಪ ಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪ-
ಮೂರ್ತಿಗಳು
ಬದ್ಧ ನಾನವ ಸಾಧನ ಸಾಧನ.

[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible] ।
[illegible] ॥

[illegible]

ಶಾಸ್ತ್ರೇಷು ಭಿನ್ನಾಃ ಸಕಲಾಃ ಭವಂತಿ
ಸರ್ವತ್ರ ಭಿನ್ನಾಶ್ಚ ಪುರಾಣಮುಖ್ಯಾಃ ।
ಪುರಾಣಭಿನ್ನಾಃ ಸ್ಮೃತಿಭಿರ್ಭವಂತಿ
ಭಕ್ತಾಃ ಸ್ವಸ್ವಭಾವಾನುಗತಾ ಭವಂತು ।

ಶಾಸ್ತ್ರ ~~ಪ್ರ~~ ದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು
ಸಂತರು ಎಷ್ಟು ಬೇರೆ? ಪುರಾಣ ಕಥೆ
ಪುರಾಣ ~~[illegible]~~ ಬೇರೆ
ಬೇರೆ ~~[illegible]~~ ಭಾವನೆ
[illegible] ಭಾವ

ನವಂ ವಸ್ತ್ರಂ ನವಂ ಛತ್ರಂ
ನವ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀ ನೂತನಂ ಗೃಹಂ।
ಸರ್ವತ್ರ ನೂತನಂ ಶಸ್ತಂ
ಸೇವಕಾನ್ನೇ ಪುರಾತನೇ॥

ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಸ ಛತ್ರಿ
ಹೊಸ ಹೆಣ್ಣು ಹೊಸ ಮನೆ
ಹೊಸದೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನ
ಆಳು ಅನ್ನ ಹಳತು

ತ್ರಯ ಸಂಗರಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ
ಧನುಸ್ಸಾಮಾಬಿತಾ ಶರಾಃ ।
ಶರೀರಂ ಶಿರಶ್ಛೇದ
ಭಗ್ನಂ ತಥಾ ಕ್ಷತಂ ತ್ರಯಂ ಸಾ ಯುದ್ಧೇಃ ॥

ಬಡೆ ೬ ರಸ ೨೧ ಶಿಬಗಕ್ಕಾಕೆ
ಬಂದವು ಶರಗಳು ತರುವಿನ ಮೊಗಕ್ಕೆ
ಬಂದವು ಹಗೆಗಳ ತಲೆಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ
ನೆಲವೇರ್ಪ ಬಿಲವೇರ್ಪ ನಿಶ್ಚಯ ಕೆಲಕೆ.

[illegible]

[illegible] ।

[illegible]

[illegible] ॥

ಉತ್ತರದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ನಾಡಿನಲ್ಲಿ

[illegible] ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ನಾಡಿನವರ [illegible]

[illegible] ಮದುವೆಯ [illegible]

[illegible].

ರಾಜಚಂದ್ರ ಸಮಾಲೋಕ್ಯ
ತ್ವಾಂತು ಭೂತಲಮಾಗತಮ್ ।
ಶತ್ರುಸ್ತ್ರೀ ಮುಖಚಂದ್ರಾಣ್ಯೇವ
ನಕ್ಷತ್ರಾಣ್ಯಸ್ತಮಾಗಮನ್ ॥

ರಾಜಚಂದ್ರ, ಭೂಮಿಗಿಳಿದ ನಿನ್ನಂದು
ಕಂಡು ಬೆಳಗಿದ ತಾರೆಗಳು ಓಡಲು
ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿವೆ ಶತ್ರು
ಲಲನೆಯರ ವದನಗಳು ಮಸುಕು ಮೊಗಗಳು.

ಸ್ನಾನದ ತಾತ್ಪರ್ಯದ ಶ್ಲೋಕ
ಸ್ನಾನಕಾಲೇ ಸ್ನಾತಃ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಶರಣ್ಯಂ [illegible] ।
ತತ್ರಾಪಿ ಪ್ರಭಾತಾ-
ನ್ನೈವೇದ್ಯಂ ಸ್ನಾನ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥

ಕುಡಿದ ಬಟ್ಟಲು ತೊಳೆದ ಬಟ್ಟಲು
ಹೊತ್ತು ನೋಡದ ಕುಡಿಯಲಿ:
ಮಾರಿದ್ದರಲ್ಲೊಂದು ಬಾಳ ಇ-
ನ್ನೊಂದು ಬಾಳ ಕತ್ತರಿಸಲಿ.

ಕುಡಿಯುವ ಬಟ್ಟಲನು ತೊಳೆಯುವ ಬಟ್ಟಲನು
ಇವೆ ಹೊತ್ತಿನ ಕುಡಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಸಾದ
ದಾರದಲಿರಲೊಂದರಂದು ಹತ್ತಾರ
ನಡಿಗಡಿಂದಲಿನ್ನೊಂದರ ಪ್ರಾಣ.

(೨.೨)

ಮೃತ್ಯುಃ ಶರೀರಗೋಪ್ತಾರಂ
ಧನರಕ್ಷಂ ವಸುಂಧರಾ ।
ದುಶ್ಚಾರಿಣೀ ಚ ಹಸತಿ ಸ್ವ
ಸ್ವಪತಿಂ ಪುತ್ರವತ್ಸಲಂ ॥

ಮೈಯನ್ನು ಬಚ್ಚಿಕೊಂಬುವನ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆ ಕಂಡು
ಹಣವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಕೊಂಬುವನ ಕಂಡು ಭೂದೇವಿ
ಹಾದರಗಿತ್ತಿ ಮಗನ ತಕ್ಕೈಸುವ ಪುರುಷನ
ಕಂಡು

ನಗೆ ತರುವ ಹೊರವತ್ತಿ ಅಕ್ಕ ನಗುವರು ಮೆಲ್ಲು ೩(೨).

శ్రీ [illegible] బద్ధం
సా గర [illegible] [illegible] ౹
[illegible]
[illegible] ||

తన్మూలము మన సాగర జలంబే ~~[illegible]~~ [illegible],
ఆ ఘన కష్టమును ~~[illegible]~~ నాటికోడ [illegible]
ఈ నాగరిక [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible]

ಪುಷ್ಕರಿಣ್ಯಾಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ಬಾಲಯಾತಿ
ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಿಯೋತ್ತರವಾಗಿ।
ಆಹ ಬಾಲ್ಯ ಶರೀರತಾ
ಸಾವ್ಯ ಬಲ್ಲವಾಸೆತ್ತ ತತ್ತ್ವಾಂ ಜ।

ಹೊಡೆಯುತ್ತಲೂ ನವಿಂದು ಮಡಿಯುತ್ತ-
ಲಿರಬೇಕು,
ಹೊಡೆದು ಸಾವಿನ ಮಡಿಯುವುದೇ ಮತ್ತಾಗಬೇಕು,
ಬದುಕುತ್ತಲೇ ಕಲಿಯು ಹೋಯು-
ಬೇಕಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ,
ಹೋಯ್ತು ಮತ್ತೆ ದಂತದ ಬದಿಯ
ಕೊಲ್ಲಬೇಕು.

నందనందనగుణమునా తల్చో కిం
నా విఠలనామునా తల్చో కిమో
శ్రీగోపీచంద్రవదనా రాజా కిం
[illegible] సాకే [illegible] కిమో॥

భావ పిల్ల మేలనే వచనములవల్లను తల్లోయి
నిత్యగత[illegible] ఇవల్లను [illegible]
శ్రీగోపీచంద్ర మోహనము వల్లను రాజా
[illegible]

ರಾಜಾ ವೇಶ್ಯಾ ಯಮೋಽಗ್ನಿಃ
ತಸ್ಕರೋ ಬಾಲಯಾಚಕೌ ।
ಪರದುಃಖಂ ನ ಜಾನಾತಿ
ಹ್ಯಷ್ಟಮೋ ಗ್ರಾಮಕಂಟಕಃ ।

ಅರಸನಿಗೆ ತಿರುಕನಿಗೆ ಯಮನಿಗೆ ಸೂಳೆಗೆ ಮತ್ತೆ
ಬಾಲಕರ್ಗೆ ದೂರದಾರ ನಂಟನಿಗೆ
ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಪರರ ಕಷ್ಟದ ಪರವೆ
ಎಂಟನೆಯವನಿಗೆ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಕಂಟಕಗೆ.

✓

ಉಡುರಾಜಮುಖೀ ಮೃಗರಾಜಕಟೀ-
ಗಜರಾಜವಿರಾಜಿತಮಂದಗತಿಃ।
ಯದಿ ಸಾ ವನಿತಾ ಹೃದಯೇ ನಿಹಿತಾ
ಕ್ವ ಜಪಃ ಕ್ವ ತಪಃ ಕ್ವ ಸಮಾಧಿರತಿಃ।

ಗಜರಾಜನ ನಡೆ ಮೃಗರಾಜನ ನಡು
ಮೊಗ ಉಡುರಾಜನ ಮೊಗದ
ಬಡ ಚೆಲುವಿಂಪಿನೊಡನೊಪ್ಪುವ ಬೆಡಗಿರಲು ಎಲ್ಲಿ ಜಪ
ಎಲ್ಲಿ ತಪ ಸಮಾಧಿ?

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ||

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ?
[illegible] ?

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ವಾ.ಕ್ಯ [illegible]

ಮೇಲು ನುಡಿ [illegible] ಲಲಾಟ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ಉರುಳು.

ದಿಲ್ಲೀಶ್ವರೋ ವಾ ಜಗದೀಶ್ವರೋ ವಾ
ಮನೋರಥಾನ್ ಪೂರಯಿತುಂ ಸಮರ್ಥಃ
ಅನ್ಯೈರ್ನೃಪಾಲೈಃ ದೀಯಮಾನಂ
ಶಾಕಾಯ ವಾ ಸ್ಯಾತ್ ಲವಣಾಯ ವಾ ಸ್ಯಾತ್॥

ದಿಲ್ಲೀಶ್ವರನೋ ಜಗದೀಶ್ವರನೋ
ಕೊಟ್ಟರೆ ಮನದಿಷ್ಟ ಕೊಡಬೇಕು
ಮಿಕ್ಕ ನೃಪಾಲರು ಏನೇ ಕೊಟ್ಟರು
ಉಪ್ಪಿಗೆ ಸಾಕೇ ಸೊಪ್ಪಿಗೆ ಸಾಕೇ?

ఇంతుం సుదతిం మన్మథనష్ట కాంభి
కుసుంభాక్షం జాయవతేన వనితా।
సమస్త లోకాన క్షేత్రః త్రిపుత్రం
గృహిత్వా ఘాతిన్ద్రి అమితభావ౩।

ఈ పద్య మెటంయువాగ నత్రయల కేదవ
కనుపెడామోలొత్రియుగేయలు
ఇదంత లోకాన వానవ దిబరు కేదరల
తు౦౭౭
కొండేలంగయ్య వంశేయం.

ಲೋಭಮೂಲಾನಿ ಪಾಪಾನಿ
ರಸಮೂಲಾಶ್ಚ ವ್ಯಾಧಯಃ।
ಸ್ನೇಹಮೂಲಾನಿ ದುಃಖಾನಿ
ತ್ರೀಣಿ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸುಖೀ ಭವೇತ್

ಲೋಭ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಮೂಲ, ರೋಗಂಕೆ ರಸ ಮೂಲ
ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಮಮತೆಯೆಂಬ - ಇವು ಮೂರ
ತೊರೆದವರೆ ಸುಖಕ್ಕೆ ನೆರೆದವರು.

విశ్వమాత సంస్కారాబ్జ
ప్రత్యగాభ్యామపి సుష్ఠు సమాలవత్॥
శ్రీ తల నిత్య ప్ర శ్లోకః
సారసేయం సాంధిర సరసం॥

ఉదయం తీవరేయుంటు,
కురు/ రాచసేంవుయుంటు,
ఎందు కంగ్ర/ తిరను -
కాకే సరసింయుగును?

ಶಂಯನಾದಿ ಪಿಬೇದ್ದುಗ್ಧಂ
ಶಂಯನಾಂತೇ ಪಿಬೇಜ್ಜಲಂ।
ಭೋಜನಾಂತೇ ಪಿಬೇತ್ತಕ್ರಂ

ಮಲಗುವಾಗ ಹಾಲು ಕುಡಿ
ಎದ್ದವನೇ ನೀರು ಕುಡಿ
ಉಂಡ ಮೇಲೆ ಕುಡಿ ಮಜ್ಜಿಗೆ
ವೈದ್ಯ ನಿನಗ ಕೂಲಿ ಕಾಠಿ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]   [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]   [illegible]

ನಗುನಗುತ್ತಾ ಒಲಿದು [?] [illegible]
ಬೆಳಗುತ್ತಾ [?] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ತ್ಯಾಗ [?] [illegible] [illegible] [illegible].

ಸರ್ವೇ ಯತ್ರ ವಿನೇತಾರಃ
ಸರ್ವೇ ಪಂಡಿತ ಮಾನಿನಃ।
ಸರ್ವೇ ಮಹತ್ವ ಮಿಚ್ಛಂತಿ
ಕುಲಂ ತದವಸೀದತಿ॥

ಎಲ್ಲರು ನಾಯಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಜ್ಞಾನಿಗ
ಎಲ್ಲರೂ ತಾನೆ ಹಿರಿಯರೆಂಬುವರು ಆ ಕುಲ
ವಿನಾಶ ಹೊಂದುವರು ತಡವಿರದೆ.

[illegible]?

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

ಬಂದರೆ ಲಾಭವಿಲ್ಲ, ಹೋದರೆ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ,
[illegible] - [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
~~[illegible]~~
[illegible]
[illegible]

'ಒಡೆಂಬಾ' ಎಂದರೆ ರೂಬ್ಬು, 'ಕಬಗಿದ' ಎನೆಸಿಬ್ಬು,
ಸುಡಿಂಯ ಕಿರುಮರು ವಿಂತು ಇರದ ಒಗತನದಲ್ಲಿ
ಪತಿಂಯೆ ಪಾಸು, ಸತಿ ಹೊಂಗ್ಯ ಗುಡ್ಡಿ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible], [illegible],
[illegible] ಜನರ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಮೇಲುಂಟು;
[illegible] ಇರು[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]?

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಪ್ರಶ್ನೆ ೭೦

ನಾಸ್ತಿಂಸ ನಾರಿಕ್ಷ್ಣಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಕಥಾ
ಮಾತ್ರಕೆ:-

ಅಥ: ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಸ ಪ್ರಸ-
ಮಾನಾಗ್ನಿ ಎನ್ನಿರಂಯ್ಯ।
ಪ್ರತ್ಯಾಪ್ಯ ರಮಾಣಿಕ್ಯ ಸಂತಾ
ಶಾಂತಿಲಾಭಾಯ: ಕ್ಷಯಂ
ಕೋಟಿ ಜನಾತಿ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇವೆ
ಪ್ರಜ್ಞೆ: ಕರ ಅಂಕೃತಂ।

ಗೋಕುಲದ ಕನ್ನೆಯರ ನೀರೆ ಕದ್ದ
ಮನಮೋಹನನ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನೀರೆಯಕ್ಕೆ
ನಾರೀಕಲ್ಪ ಮಾನವನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.
ಗೋವಿಂದನ ಕೃತ ಲಕ್ಷಣದ ಬಣ್ಣಂಟೆ?

ಯತಿಯನ್ನು ಜಾತಿ ನೋಡಿ, ಕರಾರ ಕಿರಿಯನ ನೋಡ್ರಿ,
ನಡ ನಡೆನ, ವೈದ್ಯ ವೈದ್ಯನ ನೋಡಿ
ಗುರಿಯಾಗಿ
ಬಿಡನಕ್ಕೆ ಗಂಡ್ಸಂದ ಗಿಂಡಿಂತೆ.

ಹೊಳೆಯಲ್ಲು ಹಂಚಿ, ಹೋಗುತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ನಿಲ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸಂಪಾದನೆಯಿಂದ,
ಸಂಪದ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಭೇದದ ನೋಟ
ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾಂತ!

೬ ಬಗೆಯ ಮಂದಮಾರುತನ
ರತಿಪತಿನಾ ಶಿವನೇತ್ರ ನಿಪ್ಪಾಗಿನ ।
ಸನ್ನಾತಿಸಿ ಕಥಾನಯನ
ಪರಿತ ಕೃಪ ಸ್ವೈರ್ಯಕಂತುನಾ ನತನಿ ।

ಮಂದಮಾತೆ ರತಿಯ ಪತಿ ಮದನ ನೇತ್ರ
ನಿಪ್ಪಾ

ಏನು ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ —
ಮನಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ನೆನಪಾಗಿಯೂಂದ ಹೇಳಿ
~~ನ್ನೆಂಬಿನಿಗಳಸಂತಿ ಆಗ್ನಿ~~
ನ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಬೇರೇಂಟೀ ಅಲ್ಲ

ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಸಿರದ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದೆ
ಕಲ್ಪನೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆ?
ಬರಹಗಳ ಸಾಸಿರದ ವಿವರಣ ಬರೆಯದೆ
ತಿಳಿಯುವುದೆಂದು ಕಾಣದು?

ಬಟ್ಟೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ
ಅಂತ್ಯಂತ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ/
ಬಲಗಾಗಿ ಬಡ ವಾನಾತೆ
ಎದು ಹಾ.ಮು. ನಿರ್ವಹಿಸೀಲ ಭಕ್ತ.

ಹೊತ್ತಲ ಬಿದಿಗೆ ಬತ್ತ ನುಡಿ ನಾಡಿದ್ವಾರ
ದೆಕ್ಕೆದೊರೆದ ನೆಗತನೆ ನಂಬುತರು —
ಬಲ್ಲವ ಕೂಡ
ಇದ್ದಿಲತೆ ಎಂದು ಶಂಕಿಸುವ.

యావత్ప్రపంచ నారువీరా
అనాథలను కాచి కాపాడి
అనాథలకు దేవ్వరంటే
నా వేల్పుకే తెలుసునే.

~~ಅಪೌರುಷೇಯ~~

ಭಾರತೀಯ ಅಪೌರುಷೇಯಃ ಶಾಸ್ತ್ರಂ
ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಂ 25 ಶತಕಾಃ।
ಶಾಂತಸ್ತ್ರೀ ಮಯೀ ಭಾರತೀ
ಭಾರತೀಯ ಸಾತ್ವಿಕಮಯೀ ಮನ್ಯಾಃ॥

ಅಪೌರುಷೇಯಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೊರೆ;
ಇಂದ್ರಿಯಲೋಲಂಗೆ ಜ್ಞಾನ ಹೊರೆ;
ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯನಿಗೆ ಹೃದಯ ಹೊರೆ
ತನ್ನನರಿಯದಗೆ ತಾನೆ ಹೊರೆ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಕಥಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ ಕಪ್ಪೋಲ

ನಿತ್ಯೇ ಮಹಾನಸ ಕರ್ಮಃ।

ಶ್ರಿಕ್ಷ್ಯಾರಣ್ಯ ಮಲಿಂಕಾರಃ

ಕನ್ಯೇಲಲನ್ಯಾ ತು ಸುಂದರೀ॥

ಚುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೀರಾ ಹೊಳೆಗೆ

ಹುಟ್ಟು ಕೆಳ್ವ್ ವಾಯಾನವು ಹೊಳೆಗೆ

ಬಿಳಿಗ್ಗೆಲುಂಬರ ನಿಂಬಗಲ್ಲಿ

ಕಡಲ್ಗಳ್ಳಿಗೆ, ಅದು ಹೊಳೆಗಳ್ಳಿಗೆಲ್ಲ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಛಾಯಾಮಾತ್ರಂ ಮನಸ್ತಸ್ಮಾ-
ದಾಶಾ ನಾಮ ಅತೀಂದ್ರಿತಾ।
ತನ್ನಾಶಮುಪಯಾಂತ್ಯಂಚ
ಭ್ರಮಣಾನಿ ಜಗತ್ಯಸ್ಮಿನ್ ।।

ಮನಸೆಂಬುದು ಮಾತ್ರ, ಮೆಲ್ಕೊಂಡುವ್ವದ
ಕಲಿಂದ
ಬಯಕೆಯೆನ್ನುವ ಬೀಜ, ಬೇರೆ ದಾಂಗು
ಬೀಜ
ಕಾಣುವ ವಿಲಕ್ಷಣ.

A6

యః స్వల్పేనాపి సంతోషం
కురుతే మందభాగినః ।
తస్యాభాగ్యవశేనైవ
దత్తా శ్రీరపి నశ్యతి ॥

అల్ప తృప్తుండు సంపాదనలో చాలు
దరిద్రుడుగా నుండును లక్ష్మి నిలువదు

✓

[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible] ?

ಆದಿ ಮಧ್ಯಾಂತರಹಿತಂ
ದಶಾಕೃತಿಂ ಪುರಾತನಮ್ |
ಅಧ್ವತ್ರಯಮುಖಂ ವಂದೇ
ಮಧ್ವಸ್ತ್ರಸದೃಶಂ ಹರಿಂ ||

ಮೊದಲಿಲ್ಲ ನಡುವಿಲ್ಲ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲ ದಶೆಯಿಲ್ಲ
ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ ಇದಕಿಲ್ಲ ಚೌಗಡಿ-
ನನ್ನ ವಂದನೆಯು ಕೊಳಲುವಂಥ ಹರಿಯೆಂದೆಂಬ
ಮೂರುತಿಗೆ ನಮೋ ಎಂಬೆ ಪ್ರಿಯದ ನಿಲವಿನಿಂ.

✓

ಅನೋ ಸರಾವಾಪಿಪಿತಃ ಪಿಪಿತಸ್ಯ ರಸ್ಯೆ
ಸ್ವರಭಾಗಮೇತ ಮರದುಚ್ಚಪಾದ್ಯಾನ ಕ್ರುತಾರ್ಥಃ।
ನಾಂದ್ಯಲಮಂಜೂದಿರ ಇಮಾತತರಾಂ ಪ್ರತಿಗೋ
ನೇೂ ಸುಭದ್ರ ಸ್ವನ ಇವಾತತರಾಂ ನಿನಾದಃ॥

ಮುಚ್ಚಿದಂತರ ಟೇರು, ಬಿಚ್ಚಿದಂತರ ಟೇರು
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹೆಗೆ ನಡೆಯುಂತೆ ಕವಿತಾಗೆ.
ಅಂದಿರುವಂತೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ~~ಅದು ಬಲು~~ ಚಿನ್ನ
ಸುಪ್ರೀತಿಯ ತೆರ ಮರೆಸಿದರು ಪ್ರಾಚೀ ಸಲ್ಲ.

ವಿಪ್ರಲಪ್ರದಂಯಾದಿಂಯೋಗ
ಅದ್ರ ತು ರಾಮೇ ಜಟೋ ನ ಮೇತಮೈಲ ಸ್ಥ।
ನಿಂದಾತಿ ರಂಜಕಮೋಲ್ವ
ಪ್ರಾಂಚಃ ಶಂಕ್ರಸ್ತ್ರನಿ ನಾಥ॥

ರಸಿಕ ಮೆಚ್ಚುವ ಗಾನವನ್ನು ರಾಗವಾ ಮಾಡು
ತನ್ನ ಜನ್ಮವುತಿಯನ್ನು ಕಾಗಿಯುತಿರುವದೆ:
ಒಪ್ಪದೆ ಮೊಟೆಯ ಹೂವು ಕಾಪ್ಪನ
ಕೊಳಲವಾದಕನಿದ್ದ
ಗಾಡಿಕನ ಬಂದಪ್ಪಂತೆ.

ರೇ ರೇ ಬಾಲಾಃ ಶೃಣುತ ಮೇ ವಚನಂ ಸಮಸ್ತಾಃ
ಸ್ವರ್ಗೇ ಸುಧಾಸ್ತಿ ಸುಲಭಾ ನ ತು ಸಾ ಭವದ್ಭಿಃ।
ಸಾಮಸ್ತ್ರದತ್ರ ಪೃಥ್ವ್ಯಾಮುಪಕಾರಕಾರಿ
ಅವಾಸ್ಕೃತಂ ಪಿಬತ ತತ್ಪರಮಾದರೇಣ॥

ಎಲೆಲೆ ಮಕ್ಕಳೆ ಕೇಳಿ ನನ್ನೊಂದು ಮಾತನು: ①
ಸ್ವರ್ಗದ [illegible] ಇದು ನಿಮಗೆ ಸಿಗದು.
ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಗಾಗಿ ನಾವಿಳಿಸಿದ ಇರುವ
ಅಷ್ಟೇ ಸುಧೆಯಿದು ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ ಕುಡಿದು. ②

① ನಿಮಗಿಲ್ಲ
② ಕುಡಿದು ಆಗಿರಿ ಧನ್ಯ.
ಕುಡಿದದನ್ನಾಗಿರಿ ಧನ್ಯ

ಸಾ ಕವಿತಾ ಸಾ ವನಿತಾ
ಯಸ್ಯಾ ಶ್ರವಣೇನ ದರ್ಶನೇನಾಪಿ।
ಕವಿಹೃದಯಂ ವಿಟಹೃದಯಂ
ಸರಲಂ ತರಲಂ ಚ ಸತ್ವರಂ ಭವತಿ॥

ಅದೇ ಕವಿತೆ, ಅವಳೇ ವನಿತೆ —
ಕೇಳಿ ನೋಡಿ(ದೊಡನಂತೆ) ದಾಕ್ಷಣ
ಕವಿರ ಹೃದಯವು ವಿಟನ ಎರಡೂ
ತುಡಿವುವು ಮಿಡಿ(ದುದಾವರಿ) [illegible]

✓

ಶಿರಸಾ ಧಾರಯಿತ್ವಾ ಯಸ್ಯಾಂಘ್ರಿಯುಗ್ಮಂ
ನಿಃಪ್ರಮಾದಃ ಪ್ರಮಾದೇನ ಶಂಸ್ಯಂತಾ।
ತತ್ಪಾದೌ ಸ್ವರ್ಣಪೀಠಂ ರವಾತಿ
ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮೇಲ ಪ್ರಣಾಮ್ಯಯಃ॥

ಶಿವ ತಲೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬಂದ
ನಿಂತಿಗು ನನ ಪ್ರಣಾಮಯುದ್ಧಯೆಂದ.

ರೇ ರೇ ಚಾತಕ ಸಾವಧಾನಮಾನಸಾ
ಮಿತ್ರ ಕ್ಷಣಂ ಶ್ರೂಯತಾಂ
ಅಂಭೋಧಾ ಬಹವೋ ಹಿ ಸಂತಿ ಗಗನೇ
ಸರ್ವೇಽಪಿ ನೈತಾದೃಶಾಃ ।
ಕೇಚಿದ್ ವೃಷ್ಟಿಭಿರಾರ್ದ್ರಯಂತಿ ಧರಣೀಂ
ಗರ್ಜಂತಿ ಕೇಚಿದ್ ವೃಥಾ
ಯಂ ಯಂ ಪಶ್ಯಸಿ ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಪುರತೋ
ಮಾ ಬ್ರೂಹಿ ದೀನಂ ವಚಃ ॥

ಕೇಳು ಚಾತಕ ಪಕ್ಷಿ ಮಾತೊಂದ, ಬಾನಲ್ಲಿ
ಮೋಡ ಬಹಳುಂಟು, ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ [illegible]
ತಣಿಸುವವು ಕೆಲವು, ಮಿಕ್ಕವು ಬರಿದೆ ಗುಡುಗುವ.
ಸಂಕಟವನ್ನು ಸಿಕ್ಕವರೊಡನೆ ಅರುಹಬೇಕೇ ಹೀಗೆ?

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ।
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ॥

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರ ನಮಾಮ್ಯಹಂ
[illegible] ॥
[illegible]
ನ [illegible] ಪ್ರಕೃತಿ [illegible] ॥

[illegible]
ವಿದ್ಯೆ ನೀಡಿ [illegible].
ಜಗದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible].
[illegible]

ಉತ್ತಿಷ್ಠ [illegible] ಪ್ರಸೀದ
[illegible] ಮಮ
[illegible]
[illegible] ಸಾಮರಾಗಿ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

ಎದ್ದು ಬಿಂತೋಡಿ [illegible] ಹೊತ್ತು ಹೋಯ್ತು ನನ್ನ
ಈ ಬದುಕಿನ ಭಾರವನ್ನು
ಸೋತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾ ಪಾಪ ಸಾಯುವನ
[illegible] ~~[illegible]~~ ನಿನ್ನ
ಇಂತು ಮನುಜರೆಲ್ಲ ಬದುಕಾಟ ಗೆಲ್ಲಲು
ಬೇಡುವರೆಂದು ದೇವರನ್ನ
ಬದುಕಿನಂತ [illegible] ಬಿಡು ಬಿಡಿಸಿ
[illegible] ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ [illegible].

ವಾಸಃ ಪಿಂಧುಮಿದಂ ಪ್ರಯತ್ನ ಯದಿ ವಾ
ಸ್ಥಾಂಸೇ ಗನ್ಧಾಭ್ರಾಂಶಿಕಂ
ಅಸ್ತ್ರ ಭೂತಲಮಾತ್ರ ಮಾಧ್ಯ ಭವತಃ
ಪ್ರೀತೇ ಮಲಾಯೋತ್ತ್ರಯಃ।
ದಂಪತ್ಯೋರತಿ ಲಘುತರ ನಿಶೆ ಯಮಾ
ಚೌರಃ ಪ್ರವಿಶತ್ಸ್ಯದಾ
ಲಬ್ಧಂ ಕರ್ಷಯಮಾನ ತಸ್ಕರಮದಾತ್
ಕ್ರೀಡಾ ಯದಿಷ್ಟಿಗೀತಃ॥

ಬತ್ತೆ ಕುಂಡದ ನೆನಗಾರಿ ನಿದ್ರೆ, ನಿದ್ರಾರ್ಣಮಾಗುವ
ಮಲಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು,
ಇಲ್ಲ ಬರೆಯ ನೆಲ, ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬೆಟ್ಟ
ದಯೆ ಬಿಗಿ ಹಾಸಿಲ್ಲ.
ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆ
ಮನೆ ಹೊಕ್ಕಿದ ಕಳ್ಳ
ಎಲ್ಲಿ ಕದ್ದ ಹಣವಿಯಿ ಸಾಕೆಂದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವ
ಬೇರಿದನು ಮೆಲ್ಲ.

ದಾರಿದ್ರ್ಯ [illegible] ಮೂರ್ತೇ-
ರ್ಯಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ನ ದ್ರುಮಾಣಾಮಲ್ಪತಾ।
ಅಪಿ ಕಿಂ [illegible] ಸಂಘ-
ಸ್ತ್ರಗಾಪಿ ಶರಣ್ಯತಃ॥

ಬಡವ ಕೂರತೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ [illegible]
ರಸಾವತ್ಸಂಘ ಬದುಕಿನ ಸಾಗರ,
ಅಂಗೈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಗೌರವನು ನಿಲ್ಲಿಸ್ತು
ಅವನಿಗೆ ನಡೆವರು ಮಹೇಶ್ವರ.

లక్ష్మీవంతో న జానంతి
ప్రాయేణ పరవేదనామ్।
శేషే ధరాభార క్లాంతే
శేతే నారాయణః సుఖమ్।

సిరిమంతుల దాక్షిణ్యగుణమయ్యె, తమ్మ!
పేదవారు తిన్నట్ల నొచ్చిన మమ్మ.
శేషుడు తిరల భూభారము శేషు
హరికి నిరాకుల నిద్రావేళ.

ಅಧರಸ್ಯ ಮಧುರಿಮಾಣಂ
ಕುಚಕಾಠಿನ್ಯಂ ದೃಶೋಸ್ತು ತೈಕ್ಷ್ಣ್ಯಂ ಚ।
ಕವಿತಾಯಾಃ ಪರಿಪಾಕಂ
ಅನುಭವರಸಿಕೋ ಜಾನಾತಿ॥

ತುಟಿಯ ಸವಿಯ ಮೊಲೆಯ ಗಡಸ
ಕಣ್ಣೋಟದ ಹರಿತ
ಕವಿತೆಯ ಪರಿಪಾಕವ ಅನು-
ಭವರಸಿಕನೇ ಅರಿವ.

ಇತರಪಾಪಫಲಾನಿ ಯಥೇಚ್ಛಯಾ
ವಿತರ ತಾನಿ ಸಹೇ ಚತುರಾನನ।
ಅರಸಿಕೇಷು ಕವಿತ್ವನಿವೇದನಂ
ಶಿರಸಿ ಮಾ ಲಿಖ ಮಾ ಲಿಖ ಮಾ ಲಿಖ॥

ನೂರೊಂದು ಕಷ್ಟಗಳ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆ ವಿಧಿಯೆ
ಎಲ್ಲ ಸೈರಿಸುವೆ ನಾ ತುಟಿಯ ಬಿಚ್ಚದಲೆ:
ರಸವರಿಯದವರೆದುರು ಕವಿತೆಯೋದುವುದೊಂದ
ಬರೆಯದಿರು ಬರೆಯದಿರು ಬರೆಯದಿರು ನನಗೆ.

ಖಲ್ವಾಟೋ ದಿವಸೇಶ್ವರಸ್ಯ ಕಿರಣೈಃ
ಸಂತಾಪಿತೋ ಮಸ್ತಕೇ
ವಾಂಛನ್ ದೇಶಮನಾತಪಂ ವಿಧಿವಶಾತ್
ತಾಲಸ್ಯ ಮೂಲಂ ಗತಃ।
ತತ್ರಾಪ್ಯಸ್ಯ ಮಹಾಫಲೇನ ಪತತಾ
ಭಗ್ನಂ ಸಶಬ್ದಂ ಶಿರಃ
ಪ್ರಾಯೋ ಗಚ್ಛತಿ ಯತ್ರ ಭಾಗ್ಯರಹಿತ-
ಸ್ತತ್ರೈವ ಯಾಂತ್ಯಾಪದಃ॥

ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ತಲೆಕಾಯ್ದು ಬಿಟ್ಟ ಖಲ್ವಾಟ
ತಾಳೆಮರದಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಕಾಯಿ
ಕಳಚಿ ತಲೆಯೊಡೆದವನ ನೆತ್ತಿಗೆ ಬಿತ್ತು
ದುರ್ದೈವಿ ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬರುವುದು ವಿಪತ್ತು.

ಶಯ್ಯಾ ವಸ್ತ್ರಂ ಚಂದನಂ ಚಾರು ಹಾಸ್ಯಂ
ವೀಣಾ ವಾಣೀ ಸುಂದರೀ ಯಾ ಚ ನಾರೀ।
ನ ಭ್ರಾಜಂತೇ ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾತುರಾಣಾಂ
ಸರ್ವಾರಂಭಾಸ್ತಂಡುಲಪ್ರಸ್ಥಮೂಲಾಃ॥

[illegible]

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತೇರ್ವ್ಯಾಘಾತಾನಾಂ ನ ಬುದ್ಧ್ಯತೇ
ಪಿಪಾಸಿತ್ರೈರ್ಗಿರ್ವಾಣೈರ್ನ ಪ್ರೀಯತೇ ।
ನ ಬೃಂದದಾ ಕೇನ ಬಿಂದುಪ್ರತಾ ಕಾಲಂ
ಕಿರಣ್ಯೈರ್ವೈಲಾಸಿಕೈ ಬಿಂದ್ವಾ ಸ್ವಾಹಾಃ ।

ಹಸಿದ ತಿನ್ನುವನೇ ಮಾರ್ಗ?
~~[illegible]~~ ಶಂಕಿಸುವುದಕೆ ~~[illegible]~~ ಏನ?
ಕಾಲವ್ಯರ್ಥನ ಮಾಡದ ~~[illegible]~~,
ಸುಮ್ಮನೆ ಸತ್ತ, ಶ್ರೀಮದ್ಬಿಂದ್ವ ಸ್ವಾಹಾ!

ಆಶಾಯಾ ಯೇ ದಾಸಾ-
ಸ್ತೇ ದಾಸಾ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ।
ಆಶಾ ಯೇಷಾಂ ದಾಸೀ
ತೇಷಾಂ ದಾಸಾಯತೇ ಲೋಕಃ ।

ಆಸೆಗಾಳಾದವನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆಳು
ಆಸೆಯನ್ನಾಳುವಗೆ ಲೋಕವೇ ಆಳು.

✓

ಭೋಜ್ಯಂ ಭೋಜನಶಕ್ತಿಶ್ಚ
ರತಿಶಕ್ತಿ ವರಸ್ತ್ರಿಯಃ।
ವಿಭವೋ ದಾನಶಕ್ತಿಶ್ಚ
ನಾಲ್ಪಸ್ಯ ತಪಸಃ ಫಲಮ್॥

ಉಂಬುದಕ್ಕಿರಬೇಕು, ಉಂಬ ಶಕ್ತಿಯು ಬೇಕು;
ರತಿಯುಂಡ ಸತಿ ಬೇಕು, ರತಿಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು,
ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿರಬೇಕು, ಕೊಡುವ ಬುದ್ಧಿಯುಬೇಕು
ಇವು ಕೂಡಿಬರಲಿಕ್ಕೆ ಪಡೆದು ಬಂದಿರಬೇಕು.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

✓

ಶ್ರೋತ್ರಿಯಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಾಂ
ನಾಸ್ತಿಕೇ ವಿರಹಿತಃ ತೃಪ್ತಿಃ ಕದಾಚಿತ್ ।
ಶ್ರೋತ್ರಿಯಸ್ಯ ಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ತು
ತಸ್ಮಾತ್ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಂ ಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ॥

ಶ್ರೋತ್ರಿಯರಿಗೆ ಊಟದ ಸಾವಿರದಷ್ಟು
[illegible] ← ಅಲ್ಲದೆಂಬುದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಕ್ತಿ
ಶ್ರೋತ್ರಿಯನಿಗೆ ಊಟದ ಫಲ
ಒಬ್ಬನ ಶ್ರೋತ್ರಿಯನಿಗೆ ಊಟದ ಫಲ.

✓

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] -
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible] ?
[illegible] .
[illegible] ?
[illegible] .
[illegible] ?
[illegible] .
[illegible] ?
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] !

ಕಲಯತಿ ಪುರಹರ ಪರುಷಾ
ಕಾಲಾಹಲಕವಲಯತ್ನಾ ವಾಚಸ್ತೈಃ।
ಏಕೈವ ತವ ರಸಜ್ಞಾ
ತದುಭಯ ರಸತಾರತಮ್ಯಜ್ಞಾ ॥

ವಿಷವ ಕುಡಿದ್ಯಾವ, ತಾಪಿ ಬೈಗುಳ-
ದೆರಡರಲಿ ಕಹಿಯಾವುದು?
ಹೇಳು ಶಿವನೇ, ಉಭಯ ರಸಗಳ
ನಿನ್ನ ನಾಲಗೆ ಬಲ್ಲುದು.

ಕಿಂ ವಾಸಸ್ತ್ವೇವಂ ನ ವಿಚಾರಣೀಯಂ
ವಾಸಃ ಪ್ರಧಾನಂ ಖಲು ಯೋಗ್ಯತಾಯಾಃ।
ಪೀತಾಂಬರಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ದದೌ ತನೂಜಾಂ
ದಿಗಂಬರಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ವಿಷಂ ಸಮುದ್ರಃ॥

ಬಟ್ಟೆಯಿಂದೇನಹುದು ಎನಬೇಡ ಕಂಡ್ಯಾ,
ಬಟ್ಟೆಯಿಂದಳೆಯುವರು ಯೋಗ್ಯತೆಯ ನಮ್ಮ
ಪೀತಾಂಬರನ ನೋಡಿ ಮಗಳನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟ,
ಕಡಲರಸ ಬರಿಮೈಯ ಶಿವಗೆ ವಿಷವಿತ್ತ.

✓

ಪರಾನ್ನಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ದುರ್ಬುದ್ಧೇ
ಮಾ ಪ್ರಾಣೇಷು ದಯಾಂ ಕುರು ।
ದುರ್ಲಭಾನಿ ಪರಾನ್ನಾನಿ
ಪ್ರಾಣಾ ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ ॥

ಪರರನ್ನ ದೊರೆತಲ್ಲ ತೊರೆದು ಜೀವದ ಹಂಗು
ಗಿಡಿದುಕೊ ಎಲವೊ ಮಂಕೆ!
ಪರರನ್ನ ದಿನದಿನವು ದೊರಕುತ್ತೆ? ಜೀವವೊ
ಸಿಗಲುಂಟು ಪ್ರತಿ ಜನ್ಮಕೆ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ||

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ?

ಚಿತ್ತಂ [illegible] ದೃಷ್ಟ್ವಾ
[illegible] ವಿಸ್ಮಯಮಾಗತಃ ||
ನಾಹಂ ಗತಂ ನ [illegible]
[illegible] ||

[illegible] ಚಿತ್ತೆಯನು [illegible]
ಮಾಡಲು ತಾನೇ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡ
ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, [illegible] ನೋಡು,
(ಯಾವನು ಮಾಡಿದನೆಲ್ಲ [illegible]?)
[illegible] ಈ [illegible]?

ಸ್ಫುರಂತಿ ಗಗನೇ ಗ್ರಹಾಃ
ಚಂದ್ರೋಪಿ ಸತತಾಗತಂ ವಿಹಾಯಾಂಬರಃ।
ವಿವಿಕ್ತ ಭುವಿ ಜಂಗಮಸ್ತ್ರಿಲೋಕ-
ಪವಿತ್ರಂ ಸ್ವಸ್ಥಿತಿಂ ನ ಜಾನಾತಿ॥

ಗಗನದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲ ಚಂದ್ರನ
ನೋಡಿದುದ ಗ್ರಹಾಗ್ರ
ಹೊಳೆಯುತಿಹ ಮನೆಂತಹ ಅವನನು
ಕಾಣದವರು ತಿಳಿಯರು.

ಕಾಂಚನ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿನ
ಮಾತೀಗ ಮಿಂಚಿನ ಕಿರಣಗಳಾ।
ಅಂತ್ರಾಳ [illegible] ಚಿಂತ್ರಿ
ತತ್ತ್ವ ದೇವರ ದರ್ಶನ ತರಾ॥

[illegible] ವಿದ್ಧ ಪರಕಾಲ [illegible]
ಶಾಂತಿ ಸೌಂದರ್ಯ [illegible] ತಿಳಿಯೆ?
ಅದರ [illegible] ಶ್ರೀಮಿಂದ [illegible]
ಬಿಡಿ, ಅರ್ಥವಾಗ ಹುಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲಿ.

ಅಲಾಭೇ ಪ[illegible] ~~[illegible]~~ ಸ್ವಾಂತಃ
[illegible] ಸಮಾಹಿತಃ ।
[illegible] ಲಾಭಾಲಾಭ [illegible]
[illegible] ನರಃ ॥

ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ಹೊರಗೆ ಬೆಳ್ಳನೆ
ನಗುವ ಚಿತ್ರದ ಹೆಗ್ಗಣ
ಒಳಗ ಮಾಡೆ ಹೊಂದಿರುವ
ಕಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಗಂಡನ.

✓

ಜಗತಿ ವಿದಿತಮೇತತ್ ನಿಶ್ಚಯೇನಾಸಿ ಸ್ವರ್ಗಂ
ತದಾ ಇ ಕಲ ನತ್ರಂ ಅನಸ್ಯ ವಪ್ರಿತ್ಸ್ಯಸಿ ॥
ನವ ಕುಸುಮ [illegible] ಸಂಗಿನಃ [illegible]
ಮಧುಕರ [illegible] [illegible] ॥

ಎಲೆ ಬನದ ನಿ(ನು) ನಿಜವಾಗಿ ಹೂಗಳ್ಳ ಕ್ಕೆ
ಕಾಡೆಲ್ಲ ಬೆಳಗುವಂತೆಯಾದರೆ ನೆ
ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ [illegible]
ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಏನ ಪ್ರೀ.

ನಾಗಃ [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ಧ್ಯಾಯೇತ್ ॥

[illegible] ನಾಗ, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ಕಾಲ [illegible],
[illegible]
[illegible],
[illegible]
ಗಣೇಶ ಧ್ಯಾನ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

నాత్ర వ్యాధశరాః పతంతి పరితో
నైవాత్ర దావానలో
నాప్యుచ్చావచభీతిరస్తి కురుతే-
నైవ వాగురా భంగురాః।
పంయాగిలులబ్య కురంగశౌకా విహరతే
నక్షత్రనాథాశ్రయో
సో జానాతి వరత్ర దాస్యతి విధిః
స్వభానునా దంతే వ్రణాన్॥

ఇల్లి బేడన బాణ బల్లదు, కాడురియు
భయవు బారదు,
తగ్గు దిన్నెయు కుత్తు తారదు, ఇల్లి
బలెగళు చెల్లవు,
ఇంతు పరిపరి యోచిసిందు మిగ
చంద్రనన్ను సేరితు;
పాప, అదక్కరివిల్ల రాహువ కోరెద
హిండు అలెయువవు.

ಆಶ್ರಯೋ ನ ಮೇ ದೃಷ್ಟಂ
ಛೇದೋ ನ ವಿರಾಮೋ ನ ವಾ।
ಅನಂತ್ರದೇವ ಮಾಧುರ್ಯಂ
ಸುರಭಿಂತಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೋಲನಮೇ॥

ಸಸಲೇಖ

ಉಪಮಾಲಂಕಾರದಿಂದ ನನಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ
ಕಾವ್ಯದಿಂದಲೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ [illegible]
ಸಂಭಾವ್ಯ ~~[illegible]~~ ಮಾಡಿದ ನನ್ನಿಂದ
ಒಂದ ನನಗೆ ಪ್ರಕಾಶ.

[illegible]

ಶಂ ಪನ್ನಗಾ ಚೆ ಮಹತಾ ಪಿತೃಪೈಶುಕೇಗೆ
ಶತ ಧಿಂವಸಾತೆ- ನಿಪಂಲಸಾ ಪ್ರಯತ್ನಃ ಪ್ರತಿಪ್ರಾವಣಿ
ಕುಲ್ಯಾ ನ ಕಾಲೆಮಲ ಶೀಲಸ್ರಯುಷಂ ಸಮಾಧಿಃ
ಕುಲಶೀಲದ್ಧವಿನ ಮಹಾನಿನಾಲಾಧಿರೀವ ಪಿತೃಃ ॥

ಮುಟ್ಟಿ ನಿಂದೆನು ತಂದೆಯ ಮೈಮೇಲುಂಟಾನು
ತನ್ನೊಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಬರುವ ತಾನು.
ಬಾಳಿಂಯ ಬತ್ತಲಾಗಿದು ಕಾಣದಿಂದ
ಕಡಲನೊಳ್ಳನೆ ಕುಡಿದನೀಲ ಕಾಣದ ಮಗನು.

ಪರೋಕ್ಷೇ ಕಾರ್ಯಹಂತಾರಂ
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೇ ಪ್ರಿಯವಾದಿನಮ್।
ವರ್ಜಯೇತ್ತಾದೃಶಂ ಮಿತ್ರಂ
ವಿಷಕುಂಭಂ ಪಯೋಮುಖಮ್॥

ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸವ ಕೆಡಿಸಿ
ಮುಂದೆ ಸವಿಸವಿ ನುಡಿವ
ಗೆಳೆಯನನ್ನು ದೂರವಿಡು
ಹಾಲ್ಮೊಗದ ವಿಷಕೊಡವ.

✓

ಸ್ವಯಂ ಪಂಚಮುಖಃ ಪುತ್ರೌ
ಗಜಾನನ ಷಡಾನನೌ।
ದಿಗಂಬರಃ ಕಥಂ ಜೀವೇ-
~~ದ~~ದನ್ನಪೂರ್ಣಾ ನ ಚೇದ್ಗೃಹೇ॥

ತನಗೆ ಐದು ಮೊಗ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರಿಗೆ
ಆನೆಮೊಗ ಆರುಮೊಗ
ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆ ಮನೆಯೊಡತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ
ಬದುಕಿಕೊಂಡಾನೆ ದಿಗಂಬರ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಆಪ್ರಾಂಬುರಾಃ ಶಿರಸ್ಸಿಜಾ-
ಸ್ತ್ರೀವಲಲ [illegible]
ದಲ [illegible] ವಿಗಲಿತಾ
ನ ಚ ಮೇ [illegible]ಃ।
[illegible] ಶೇಃ [illegible]ಯಃ
[illegible]
ಜಾತೇತಿ ಭಾಗ್ಯಾ ಹೋರಾಃ
ಬಲ ಪಟ್ಟಾತಃ ॥

ತಲೆ ನರೆಯಿತು ಹಲ್ಲು ಮುರಿದು ಕೆನ್ನೆ
ಬರಬರುತ್ತ — ದೇಹವೆಲ್ಲ ವಿಕಾರ
ವಿಜ್ಞಾನಿಯರಕ್ಕೆ ಕಂಡಲ್ಲಿ
ಆಶೆ ಬಿಡದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

✓

స్వాదపి న దాతవ్యం
గృహాదపి న లంఘయేత్ ।
యథోపదేశకాలాభ్యాం
వచనే కిం దరిద్రతా ॥

ప్రేమించి కోపిస్తే
మన్నించి దండిస్తే
[illegible]
విడిచిపెడతాడే?

[illegible]
න භූතෝ න භවිෂ්‍යති ।
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] -
[illegible] |
[illegible]
[illegible] ||

[illegible]
[illegible]
[illegible] -
[illegible] -

✓

ಉದಿಸಾದೆಡೆ ಈ ಸತ್ಯ
ತಿಮಿರಂ ಬಿಟ ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿಯನಿಂದ
ಆಗಮದ ಪರಮಾನಂದದ
ನಿಸ್ಸೀಮದ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಸಂದರ್ಶನ॥

ಬಸುರು ಕಾಲ ಉದಿಸಿರ
ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ ಹೂವ
ಹೊಸಬೆಳಕಿನದರ ಸವಿ!
ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಂತೆ.

భస్మీభూతస్య దేహస్య
పునరాగమనం కుతః।
తస్మాత్ సర్వప్రయత్నేన
ఋణం కృత్వా ఘృతం పిబ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible],
[illegible] - [illegible]
[illegible]!

ಅಶ್ವಂ ನೈವ ಗಜಂ ನೈವ
ವ್ಯಾಘ್ರಂ ನೈವ ಚ ನೈವ ಚ ।
ಅಜಾಪುತ್ರಂ ಬಲಿಂ ದದ್ಯಾತ್
ದೇವೋ ದುರ್ಬಲಘಾತಕಃ ॥

ಬೇಡದು ಕುದುರೆಯು ಆನೆಯು ಬೇಡದು
ಬೇಡೇಬೇಡದು ಹುಲಿಯು
ದೇವ ಕೇಳುವುದು, ದುರ್ಬಲನನ್ನೆ
ಆಡಿನ ಮಗನನ್ನೆ ಕೊಡು ಬಲಿಯ.

ಸಜ್ಜನಸ್ಯ ಹೃದಯಂ ನವನೀತಂ
ಯದ್ವದಂತಿ ಕವಯಸ್ತದಲೀಕಮ್।
ಅನ್ಯದೇಹವಿಲಸತ್ಪರಿತಾಪಾತ್
ಸಜ್ಜನೋ ದ್ರವತಿ ನೋ ನವನೀತಮ್॥

ಒಳ್ಳೆಯರ ಮನಸ್ಸೊಂದು ಬೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ಎಂದು
ಬಲ್ಲವರು ನುಡಿವ ನುಡಿ ಸುಳ್ಳು - ಬೆಣ್ಣೆಯದೆ
ಪರರ ತಾಪಕ್ಕೆ ಕರಗುವುದೇ?

ಸಂಕಲ್ಪ ಬಲ

ಅಂಗಣವೇದೀ ವಸುಧಾ
ಕುಲ್ಯಾ ಜಲಧಿಃ ಸ್ಥಲೀ ಚ ಪಾತಾಲಮ್।
ವಲ್ಮೀಕಶ್ಚ ಸುಮೇರುಃ
ಕೃತಪ್ರತಿಜ್ಞಸ್ಯ ಧೀರಸ್ಯ॥

ಘನಮಂಡಲ ವು ~~...~~ ಬರಿ ಅಂಗಳ ~~...~~,
ಕಡಲು ಕೆರೆ, ಪಾತಾಳ ಸಮನೆಲ,
ಮೇರು ಮಹಾಗಿರಿ ಹುತ್ತ ಕೇವಲ—
(ಮಾನವನಿಗಿದ್ದರೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಬಲ.

ಘನ ಮಂಡಲವು ಬರಿ ಅಂಗಳ,
ಕಡಲು ಕೆರೆಯು, ಪಾತಾಳ ಸಮನೆಲ,
ಮೇರು ಮಹಾಗಿರಿ ಹುತ್ತ ಕೇವಲ,—
ಮಾನವನಿಗಿದ್ದರೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಬಲ.

తంత్రవిద్యాలయము

గాద్రాలంగసత్రాలోవేక్షకమనయారా
ద్రాక్షే జితం ఇకాంబనం
తత్రాంతికే పరిరాధ్య దత్తమమునా
ప్రత్యర్పితం ఇరాసంయత।
స్వేతత్త్వద్రష్టిదం న తాదృశమతి
ప్రత్యర్పితా ప్రత్యర్థి-
యానోపూర్వమన మోకమోవ బదాధా
రాత్రిగతా తన్వంతేషుః॥

మేలైన
ఇవియన్ని ~~[illegible]~~ (~~[illegible]~~) ముక్తోంద గెద్దె
వరదయాల నల్లనింద,
తెల్ల చిత్తరేంలును, ముత్తద నే లెవగ
మత్స్యసంప్రదాయ్యు; బ్రా
హ్మణులు మరియు కేసరుల బ్రాహ్మ, వీరిల్లు
దాగే ఎందు
విద్యమునా
ఇకాంబనద తంత్ర విజ్ఞాన ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
కంటివారు సేవారు.

ಪಿತಾ ರತ್ನಾಕರೋ ಯಸ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಯಸ್ಯ ಸಹೋದರೀ ।
ಶಂಖೋ ಭಿಕ್ಷಾಟನಂ ಕುರ್ಯಾತ್
ಫಲಂ ಭಾಗ್ಯಾನುಸಾರತಃ ॥

ತಂದೆ ರತ್ನಾಕರನು
ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಅಕ್ಕ
ಶಂಖ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮಾಡುವುದು
ವಿಧಿಯಂತೆ ಭಿಕ್ಷೆ

ಆತ್ಮಕೋಶಃ ಸಕಲಪ್ರಿಯದಾತಾ
ಮೂರ್ತಭಕ್ತಿವಿಲಂಬಿತಃ ಪವಿತ್ರಃ।
ಭಕ್ತಮಿತ್ರಯುತಃ ಯೋಗಭೂಷಣಸ್ತ್ರ
ತಂ ವಿಚಿತ್ರಚರಿತಂ ಶಿವಯೋಗೀ॥

ತಾನೇ ತನಗೆ, ಕೋಶದ ಕೀಲುವ;
ಇರುವುದು ಮನಸ್ಸು, ಪರಮ ಪಾವನ;
ಭಕ್ತಗೆಳೆಯರು, ಶಿವನ ಭೂಷಣ;
ಚರಿತ ವಿಚಿತ್ರ, ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ.

ఏకాంత శ్రీరంగం ఏటే ఓ
శ్రీవత్సాంకలంకృతే।
శ్రీ పాద సింహవత్స
నమామి శిష్యం త్రిదండినాః॥

శ్రీమన్మహిమనర, శ్రీవాద రంగార
ఎమారన గళోద్భవన?
ఉలంగర సంకట నెత్తురులు
నాగ ఇప్పుడయ్యెను.

[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible] [illegible]
[illegible].
[illegible]
[illegible].

[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಕಸ್ತ್ವಂ ಭದ್ರ ಖಲೇಶ್ವರೋಽಹಮಿಹ ಕಿಂ
ಘೋರೇ ವನೇ ಸ್ಥೀಯತೇ
ಶಾರ್ದೂಲಾದಿಭಿರೇವ ಹಿಂಸ್ರಪಶುಭಿಃ
ಖಾದ್ಯೋಽಹಮಿತ್ಯಾಶಯಾ।
ಕಸ್ಮಾತ್ ಕಷ್ಟಮಿದಂ ತ್ವಯಾ ವ್ಯವಸಿತಂ
ಮದ್ದೇಹ ಮಾಂಸಾಶಿನಃ
ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪನ್ನನೃಮಾಂಸಭಕ್ಷಣಧಿಯ-
ಸ್ತೇ ಘ್ನಂತು ಸರ್ವಾನ್ನರಾನ್॥

ಯಾರು ತಾವು? ದುರ್ಜನಶ್ರೇಷ್ಠರಿಲ್ಲೇಕೆ
ವಸತಿ ತಮದು?
ಈ ಘೋರವನದ ಹುಲಿ ಸಿಂಹ ಶಾರ್ದೂಲ
ನಮ್ಮ ತಿನಲಿ ಎಂದು.
ಏನು ಸಂಕಷ್ಟ? ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ತಿಂದು
ಅವಕ್ಕೆ
ನರಮಾಂಸವ್ಯಗ್ರ ಕಂಡವರ ಹಿಡಿದು ಕೊಂದು ತಿನಲಿ
ಎಂದು ಬಯಕೆ.

ಮನಸ್ಯೇಕಂ ವಚಸ್ಯೇಕಂ
ಕರ್ಮಣ್ಯೇಕಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಮ್।
ಮನಸ್ಯೇಕಂ ವಚಸ್ಯೇಕಂ
ಕರ್ಮಣ್ಯೇಕಂ ದುರಾತ್ಮನಾಮ್॥

ಮನದಲೊಂದೆ ನುಡಿಯೊಳೊಂದೆ
ನಡೆಯಲೊಂದೆ ಸುಜನರ;
ಮನದೊಳೊಂದು ನುಡಿಯೊಳೊಂದು
ನಡೆಯಲೊಂದು ಕುಜನರ.

ಅಹಂಕಾರಃ [illegible]
[illegible] ।
[illegible] -
ಮಮಕಾರಃ [illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible].

ಅತಿಪರಿಚಯಾದವಜ್ಞಾ
ಸಂತತಗಮನಾದನಾದರೋ ಭವತಿ ।
ಮಲಯೇ ಭಿಲ್ಲಪುರಂಧ್ರೀ
ಚಂದನತರುಕಾಷ್ಠಮಿಂಧನಂ ಕುರುತೇ ॥

ಸಲುಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿದರೆ
ಬೆಲೆ ಉಳಿಯದು.
ಮಲೆಯ ಬೇಡಿತಿಗೆ
ಚಂದನ ಉರುವಲು

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ||

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಅತಿಮಾತ್ರಕ್ಲಿಷ್ಟಯತ್ನಾನಾಂ
ಶಂಕಿತಾನಾಂ ಪದೇಪದೇ।
ಕ್ಷಣಾಪಾಯಭೀತಾನಾಂ
ದೂರತೋ ಯಾಂತಿ ಸಂಪದಃ॥

ಮಿತಿಗೆಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂಜುವಗೆ ಸಂದೇಹ
ಇತರರೋ(ನೋವು ಪದೇಪದೇ ಕೈ ಇರುವಂಗೆ.
ಅತಿ ದೂರವಾಗುವ ಭಾಗ್ಯಗಳು.

చక్షుః పూతం న్యసేత్పాదం
వస్త్రపూతం పిబేజ్జలమ్।
సత్యపూతాం వదేద్వాణీం
మనః పూతం సమాచరేత్॥

కన్నుల శోధించి అడుగులనిడు
వస్త్రమున శోధించి నీరు గ్రోలి
సత్యమున శోధించి మాట నుడి
మనసున శోధించి నడచుకొనుడు.

ಯಸ್ಯ ನಾಸ್ತಿ ವಿವೇಕಸ್ತು
ಕೇವಲಂ ಯೋ ಬಹುಶ್ರುತಃ ।
ನ ಸ ಜಾನಾತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಾನ್
ದರ್ವೀ ಪಾಕರಸಾನಿವ ॥

ಅರ್ಥ

ಸ್ವಂತ ಮತಿಯಿಲ್ಲದವ ಸೌಟಿನಂತೆ ವಿವರ
ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದ್ದರೇನಾಗೆ – ಅದು
ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ಮರ್ಮ ತಿಳಿದೀತೆ ?

ಏಕಸ್ಮಿನ್ನೇ ವಿವಸ್ಥಾಯಾಂ
ತ್ರಿಭುವನೇಶಂ ಚತುರ್ಭಿಃ ಶಿಷ್ಯಾ।
ಸಪ್ತ ತ್ರಿಂಶತ ಕೃತಿಕಾನಾಂ ಚ
ಸಂಪ್ರಯೋಗೇ ಬರಾಭಿಃ ಸಹ॥

೩ ತನ್ನಿನ್ನೊಬ್ಬನೆ ಬಿಡಿಸಿಬ್ಬರು
ಗಿನಕೆ ಎಮರ್ದರು ದಾಸಗೆ ನಾಲ್ಕು
ಆರಂಬಕೆ ಇನ ಮೊದಲ್ಗು
ಶಿಗ್ಗನಕ್ಕೆ ಲಿಪ್ಯಗಳು ಬೇರು

೨೬೬. ಎಚ್ಚರಿಕೆ

~~ಹುಲ್ಲಿನ [illegible]~~

ಯತೋ ಜಾತ್ಯಾ ಲಘಿಷ್ಠಾಃ ಸದೈವ ಗತಾನಾಂ
ಯಾತಾ ನ ಯಸ್ಯ ಕುತ್ರಚಿತ್
ಪಾದ್ಭ್ಯೋಪಿ ವಿಮರ್ದಿತಾಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ
ಭೂಗತಾ ವಿಲೀನಾಶ್ಚ ಯೇ ।
ಉತ್ಕ್ಷಿಪ್ತಾಗ್ರ ಪಲಾಗ್ರಮೇನ ವಾರಿತಾ
ಪ್ರಾಪ್ಯಾಂತರಿಕ್ಷೇ ನಾಗೀ
ತೃಣಾನಾಮುಪರಿ ಸ್ಥಿತಂ ಕ್ಷಿತಿಭೃತಾಂ
ಕುರ್ವಂತ್ಯಹೋ ಪಾಂಸವಃ ॥

ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಜಡವಾಗಿ, ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ, ದಿನಾ ಸಿಕ್ಕಸಿಕ್ಕವರ ಕಾಲ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ನೆಲವಪ್ಪಿ, ಕೊಂಡಿದ್ದ ಧೂಳಿಕಣ ಗಾಳಿ ಬೀಸಲು ಮೇಲೆದ್ದು ಹಾರಿ, ಗಿರಿ ನೆತ್ತಿ ಮೆಟ್ಟಿ ತತ್ತರಿಸಿ, ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷದಲಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೆರೆದು ಮೋಜು ನಡೆಸುವ ಪರಿ.

ವಿಘ್ನೇಶಾಗಮನಂ ನಿಶಮ್ಯ ಸಹಸಾ
ಕೃತ್ವಾ ಫಣೀಂದ್ರಂ ಗುಣಂ
ಕೌಪೀನಂ ಪರಿಧಾಯ ಚರ್ಮರಚಿತಃ
ಶಂಭೋ ವ್ಯಾಲೋ ಧಾವತಿ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಘ್ನರಥಂ ಸರಂಧ್ರದ್ರಾವಯಃ
ಸ್ರಸ್ತೇ ನಾಗಕೃತದುಕೂಲೇ
ಕೃತ್ತಿರ್ವಿಗಲಿತಾ ಹ್ರಿಯಾನತಮುಖೇ
ನಗ್ನೋ ಹರಃ ಪಾತು ವಃ ॥

ಹರಿಬಂದನೆಂದು ಗಣಪಬರಿಸಿ ಹರನು
ಉಡಿದಾರ ಬಿಗಿದು ಹಾವ,
ಕರಿಚರ್ಮದೊಂದು ಲಂಗೋಟಿ ಹಾಕಿ
ಎದುರಿದು ಬಂದ, ಆಗ
ಹರಿವಾಹನವನು ಕಂಡೊಡೆ <u>ತತ್ತರಿಸಿ</u>
<u>ಬಿತ್ತು</u> ಹಾವು ನೆಲಕೆ,
ಕಳಚಿತು ಚರ್ಮ, ಹರನಾದ ನಗ್ನ;
ದಯಮಾಡಲಾತ ನಮಗೆ.

ಗಂಗಾಂ ಚ ಧಾರಯಂತಿ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಪ್ರಸಾದ ದತ್ತಾ
ಸಾ ತನ್ವೀ ಚಂದ್ರವತಿ ಮುಖಂ ನ ದರ್ಶಯೇತ್
ದತ್ತ್ವಾ ದರ್ಶನಂ ಸ್ತ್ರೀ ಚ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಸನ್ನವಕ್ತ್ರಾ
ಸಿಂಗಾ ಯು ಯೋ ಯುವಾತಿಯು

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ದಲಾ.

ತಲೆ ಗಂಗೆಯ ಶಿರದಲಿ ಹೊತ್ತು,
ಅನಂಗನ್ಯ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತು;
ದತ್ತ ದರಗೊಡ್ಡ್ಯ ನಾಮೆರ
ಧನಿಕನತ್ತಲಿ ಹೊನ್ನ ಚಿತ್ತ.

ಯಸ್ಯ ಕೋಟ್ಯಂಶಾಂಶಕಾಃ ಸ ಏವ ಹಿ ಪರಃ
ತ ಏವ ಚೈತನ್ಯರೂಪಾಃ
ತೇ ಚಿನ್ಮಯಾನಂದ ವಿಗ್ರಹ ಸಾರಭೂತಾಃ
ಶ್ರೀರೂಪಾಃ ಕರುಣಾವಿಗ್ರಹಾಃ।
ಸಾ ಚೈತನ್ಯಸ್ಯ ತತ್ವಂ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಾರತ -
ಮ್ಯಾಯೋಜಿತ ಅಖಿಲಾತ್ಮ [illegible]
ಶಿವಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ನೀತಿಸಂತಸ ತನ್ನ
ಚೈತನ್ಯಃ ಸ್ವಯಂ ತತ್ವಂ ತತ್ ॥

ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿ [illegible]
[illegible]

೨೮೭
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible],

[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible].

[illegible]
[illegible].

ಹಾರೋ ನಾರೋಪಿತಃ ಕಂಠೇ
ಮಯಾ ವಿಶ್ಲೇಷಭೀರುಣಾ ।
ಇದಾನೀಮಾವಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ
ಸರಿತ್ಸಾಗರಪರ್ವತಾಃ ॥

ನನಗೂ ನಿನಗೂ ನಡುವೆ ಬರುವು-
ದೆಂದು ಯಾರ ಹಾಕಿಲ್ಲ
ಒಂದು, ಎರಡು ನನ್ನ ನಡುವೆ
ಗಿರಿ ನದಿ ಸಾಗರಗಳಿಲ್ಲ!

[illegible] ।
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

ಮುದ್ದಣಾಲಿ ದೃತವ್ಯಾಲಿ
ಕವೀಂದ್ರ ವಿಮರ್ಶಾ ಕಥಾವಳಿ
ಭಕ್ತವಲ್ಲಭ ಸಂಯೋಗಾ-
ಖ್ಯಾತಾ ವಿಗತಕಂಚುಕಿ ||

ಹುಲ್ಲಿಯೊಳಿರುವ ಹಸಿರಿನ ಹಾವು
ರಿಮಾಕ್ಕೆ ಕಳಿ, ಕಳಕೊಂಡಿತು ಸಿಪ್ಪೆ
ಆತ್ಮೀಯ ನಲ್ಲ, ಹಸಿರಿನ ನಲ್ಲೆ
ಕೂದಲು ಹುಟ್ಟಿ ಕಳೆದುದು ತಪ್ಪೇ?

నితంబే విశాలః కటౌ మధ్య (స్తనౌ)
కుచద్వంద్వమత్యంత భవ్యం సుయోగ్యం|
మహత్త్వేన కంఠస్థ సాలం రమణ్యాః
తతః కిం తతః కిం తతః కిం తతః కిమ్||

తుంటిన నితంబు, చిత్తింపల్లు చిక్కిన నడుము,
మెలికలతిరుగు ముంగింపులు, ...
ప్రమిదింకల్లు ... రసా ...
ఎందుకని

వీనులు ఎత్తేనా ఎత్తేను వీనయ్య ఎత్తే?
అతనేనా అతనేను వీనయ్య అతే?

ಯದ್ವತ್ ಬಾಲತಾರುಣ್ಯಾದ್ಯೈಃ
ಸ್ಥಿರಃ ಕುಮಾರತಿ ಜೀವಿತಂ।
ಇಷ್ಟನೇಕ್ಷೈವ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಂ
ಪತತ್ಸ್ವಪಿ ಶರೀರಿಷು ॥

ಕನ್ನ ಕುಬು ಕುಡಿನೋಟದ
ಕನ್ನೀರಿನ ಗೆರೆ ತಮ್ಮ:
ನಿರಂತರ ಜನನಮರಣ
ತಪ್ಪಬೇಕು ಜ್ಞಾನ.

ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಚ ಕ್ರಿಯಾಣಾಂ ಚ
ಮುಖ್ಯಾಃ ಸಾಧ್ಯ ಸ್ವರಾಣಿಕಾಃ । ೭೮
ಕ್ರಿಯಾ ಕಂಠಗತಾ ರಕ್ತೋ
ಪ್ರಾಣಾ ಮರಣಾದ್ವೇತವಃ ॥

ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಪಂಚಪ್ರಾಣ
ತಂದಾತನೇ ಮಿದುಳಿನ ಬಲ ಅನ
ಕಂಠಗತಕ್ರಿಯೆ ಉತ್ತ ~~[illegible]~~ದೆ ಶುದ್ಧ
ಕಂಠಗತಪ್ರಾಣನೇ ಜೀವರಕ್ಷ.

ದರ್ಪಣಾಪ್ರತಿಮಾಲೋಕ್ಯ
ಮಾಯಯಾ ಸ್ತ್ರೀರೂಪಮಾತ್ಮನಃ ।
ಆತ್ಮನ್ಯೇವಾನುರಕ್ತೋ ವಃ
ಶಿವಂ ದಿಶತು ಕೇಶವಃ ॥

ಸ್ತ್ರೀ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ವಿಷ್ಣು
ಕನ್ನಡಿಯಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು
ಮರುಳಾದನು ತನಗೆ ತಾನೆ
ಅವನು ನಮ್ಮ ಕಾಯಲಿ.

ఏకం వస్తు ద్విధా కర్తుం
బహవః సంతి ధన్వినః।
ధన్వీ స ఏవ మారో ~~[illegible]~~ ఏకోఽసౌ
ద్వయోరైక్యం కరోతి యః॥

92 ఒంటరిదాన్ని రెండుగా చీల్చగల
విలుకాండ్రు లోకమందెందరో
రెండింటిని ఒక్కటిగా చేసేవాడు
మన్మథుడు, నిజమైన విలుకాడు.

ಅಶ್ವಪ್ಲುತಂ ಮಾಧವಗರ್ಜಿತಂ ಚ
ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಚರಿತ್ರಂ ಪುರುಷಸ್ಯ ಭಾಗ್ಯಂ।
ಅವರ್ಷಣಂ ಚಾಪ್ಯತಿವರ್ಷಣಂ ಚ
ದೇವೋ ನ ಜಾನಾತಿ ಕುತೋ ಮನುಷ್ಯಃ।

ಕುದುರೆಯ ನೆಗೆತ ಸಿಡಿಲಿನ ಬಡಿತ
ಪುರುಷನ ಭಾಗ್ಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಿತ್ತ
ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯು ಭರತ
ದೇವರಿಗರಿಯದು ಮನುಜನಿಗೆತ್ತು?

ಕಮಲೇ ಕಮಲಾ ಶೇತೇ
ಹರಃ ಶೇತೇ ಹಿಮಾಲಯೇ।
ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧೌ ಚ ಹರಿಃ ಶೇತೇ
ಮನ್ಯೇ ಮತ್ಕುಣಾಶಂಕಯಾ॥

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಲಗುವಳು ತಾವರೆಯಲ್ಲಿ
ಹರ ಮಲಗುವನು ಹಿಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ
ಹಾಲುಗಡಲಲ್ಲಿ ಮಲಗುವನು ಹರಿ
ಯಾಕೆಂದರೆ, ತಗಣೆಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ.

ಶಂಭುಸ್ವಯಂಭು ಹರಯೋ ಹರಿಣೇಕ್ಷಣಾನಾಂ
ಯೇನಾಕ್ರಿಯಂತ ಸತತಂ ಗೃಹಕುಂಭದಾಸಾಃ
ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಕುಸುಮಾಯುಧಾಯ
ವಾಚಾಮಗೋಚರ ವಿಚಿತ್ರ ಚರಿತ್ರಿತಾಯ ॥

ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮರ ಹರಿಣಾಕ್ಷಿಯರ
ಮನೆಗೆ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿಸಿದ
ಮಾತಿಗೆ ನಿಲುಕದ ವಿಚಿತ್ರ ಚರಿತ
ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರನ ದೇವನಿಗಿದೋ ~~ನಮನ~~ ನಮಿಪೆ

✓

ಶ್ರೀಮಂತ ರತ್ನದ ಕಂಬಕದ ತೊಟ್ಟಿಲ
ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಸುತ್ತುತಿಸಿ ತೂಗಿಸಿ।
ಚಿನ್ನ ರಮಾಪ್ರಿಯನ ರಜ್ಞನ ಸಮನಿ
ಹಾರ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣದಂಡೆ ಹೊಗಳುತ್ತ ಹಾಗೆ॥

ಎಲೆ ಕೃಷ್ಣ! ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದ
ಮಾಡಿರುವ ಏನು ಪುಣ್ಯ
ಈ ಬಳೆಂಡೇಶನಂದ ಬಾಲನಂದನ ಕೃಷ್ಣನು-
ದೊರಕಲು ಕಾರಣ ಜನ್ಮ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

൧൦൨൫. ദൈത്യവിസ്മയം

ഉദരം [illegible] ദൃഷ്ട്വാ
ദൈത്യാ വിസ്മയമാഗതാഃ ।
നാഹം ഗതോ ന മേ ഭ്രാതാ
കസ്യേദം ഹസ്തലാഘവം ॥

[illegible] ഉദരം ദൈത്യർ കണ്ട
[illegible] [illegible] വിസ്മയം കൊണ്ടു —
ഞാനോ പോയില്ല, [illegible] [illegible],
[illegible]! ആ [illegible]?

[illegible]

೧೦೨. ನಿಂದ್ಯ

ಶ್ರಮಾರ್ತಾಃ ಶ್ರಮಕೀಟವಧ್ವಾ
ಸುರತವಿಧೌ ದರ್ಶತಿ ನಾಥಂ ದತ್ತ್ವಾ।
ಮಣಿದಾತ್ರೀ ಮಾಂ ಸಧ್ಯಕ್ಷ್ಯಾ.
ಮಸ್ಕಾರ್ತಿ ಪ್ರಮಾಂಯೇ ನಿಂದ್ಯಮಿತಿ॥

ಈ ವಧು ನಮ್ಮದ್ದಾಗಿದ್ದು; ಸಗ್ಗ ಬಿಸಿ
ರತಿ ಸುಖದಲ್ಲಿ ನರಳಿ ಸೆಗ್ಗ
ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಹೇಳುತ್ತ ನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ: "ಆಭರಣದಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಗತ್ತೀರ ಬಾಲೆ!"

ನಿಂದ್ಯ

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
తతః కిం తతః కిం తతః కిం తతః కిమ్

[illegible]
[illegible]
[illegible]
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
[illegible]
[illegible]!

ಬಾವಿ

ಇಳಿವವರು ಕೇಳುವವರು
ಸಾವಿರ ಜನವವರು
ಇವರೆಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುವವರು
ನಡೆದಾತನೆ ಬಲ್ಲವನು ಎಂದು ...

ನಾನೇ X
ಇವರು ಬರೆ

ಜಾತ್ರೆ ದೃಶ್ಯ

ಆನೆಗಳನ್ನ, ಕುದುರೆ ನೋಡಿ, ತೇರಿನ ತೇರಿನ ನೋಡಿ
ನಾಟಕ ನಾಟಕನ, ವೈದ್ಯ ವೈದ್ಯನ ನೋಡಿ - ಒಡನೆಂತು
ಗೆರೆಯು ತೋರುವವರು ನಾಯಂತೆ.

ಬೇಟೆ

✓ ಎಲ್ಲಲ್ಲ ತಲೆಗಳು ಒಬ್ಬ ಬಲ್ಲ
94:114 ಬಾಳೆ ಮರದಾಟ ಗೆಳ್ಳ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕೂತ
ಕ್ರೂರ ಶಾರ್ದೂಲವನ ನೆತ್ತರ ಚಿತ್ರ
ದುರ್ಗದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಿತ್ರ.

ಬಾಳ್ವೆ ವಂಶ

ವಾಸಿದ ಹಣ್ಣು, ಪ್ರೇಮದಾಗರ
X ಬ್ರಹ್ಮನ ನೀಳದ ಹುಣ್ಣಿನ ಕಲೆ,
ಮಿಡಿದ ವಿದ್ಯೆ, ~~ಜಾತಿ ಮಾನ~~ ಸುಭಾಷಿತ ಬಿ
ಒಡನೆಂತು ತ್ರೈ ಕೊಳ್ಳುವನೆ ಬಾರಾ.

ನಾಯಿ ಬಾಲ

[illegible]
ನಾಯಿಬಾಲದಂತೆ [illegible],
[illegible],
[illegible].

[illegible]

[illegible]
[illegible],
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]!

[illegible]

[illegible]! [illegible]
[illegible]

[illegible]

ವೈದ್ಯ

ಉರಿಯುವ ಚಿತೆಯನು ವೈದ್ಯನು ಕಂಡು,
ಮನದಲಿ ತಾನತಿ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡು;
ನಾನು ಹೋಗಿಲ್ಲ, ನನ್ನಕ್ಕ ಕೂಡ,
ಈತನಿಲ್ಲಿ ಹೇಗಪ್ಪಾ ಬಂದ?

ಸುಖ-ದುಃಖ

ಬಸುರು ಸಾಲ ಅಧಿಕಾರ
ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೂಟ
ಮಾಡಿದಲ್ಲೇನದರ ಸುಖ!
ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟ.

ವ್ಯರ್ಥ

ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಸಾವಿರವ ಹಾಕಿದರೆ ದುಷ್ಟಿಗೆ
ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ ತೊಪ್ಪಲೆಸೆಯು?
ಹರಕೆಗಳ ಸಾವಿರವ ಪತ್ರದರಾ ಬೆಳಗಿತೆ
ಕಲೆಯುಮೊಂದೇ ಕಾದಲು?

ಅತ್ತಿನ ಮಗ

ಬೇಡದು ಕುದುರೆಯು ಬೇಡದು ಆನೆಯು
ಬೇಡಲೆ ಬೇಡಾ ಹುಲಿಯು,
ದೈವ ಕೊಡುವುದಾ ದಾಬಲಿನನ್ನೇ
ಅತ್ತಿನ ಮಗನನೆ ಕೊಡು ಎಲಿಯು.

ಶೋಧಿಸು

ಕಣ್ಣಲಿ ಶೋಧಿಸಿ ಅಡಿಯನಿಡು
ವಸ್ತ್ರದಿ ಶೋಧಿಸಿ ನೀರ ಕುಡಿ
ಶಾಸ್ತ್ರದಿ ಶೋಧಿಸಿ ಮಾತ ನುಡಿ
ಮನದಲಿ ಶೋಧಿಸಿ ನಡತೆ ಇಡು.

ಸ್ತುತಿ ವಿವೇಕ

ಮುಂದೆ ಗುರುಗಳ ಹೊಗಳು, ಹಿಂದೆ ಗೆಳೆ-ಬಳಗವನು,
ಆಳು-ಕಾಳನು ಹೊಗಳು ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಂದೆ
ಹೆಂಗಳೆಯರನು ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ಹೊಗಳುವುದಯ್ಯ
ಹೊಗಳಲೇ ಬೇಡ ನೀ ಮಕ್ಕಳನ್ನು.

ಹುಲ್ಲು - ಹಾಲು

ಹಾಲನೀವುದು ಹುಲ್ಲ ತಿಂದು, ಗೋವು
ವಿಷವ ಕೊಡುವುದು ಹಾಲ ಕುಡಿದು, ಹಾವು

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

(23) ಶ್ರೀ ರಾಮಷ್ಟ

ಬಾಲಕ್ರೀಡನಮಿಂದುಶೇಖರ ಧನು-
ರ್ಭಂಗಾವಧಿ ಪ್ರಸ್ಥಿತಾ
ತಾತೇ ಕಾನನಸೇವನಾವಧಿ ಕೃತಾ
ಸುಗ್ರೀವ ಸೇವಾವಧಿ।
ಅಬ್ಧೌ ವಾರಿಧಿ ಬಂಧನಾವಧಿ ರಣೇ
ಲಂಕೇಶನಾಶಾವಧಿ
ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಪುನಾತು ಲೋಕವಿತತಾ
ಜಾನಕ್ಯುಪೇಕ್ಷಾವಧಿ॥

ಹುಡುಗಾಟ ಹರನ ಬಿಲ್ ಮುರಿಯುವತನ್ಕ,
ಕಗ್ಗಾಡು ಸೇರುವತನ್ಕ
ಪಿತೃಭಕ್ತಿ, ಕಪಿಯು ಸ್ನೇಹಿಯಾಗುವ-
ಹ್ಯಾಂದು ದಂಡೆಂದ ಪ್ರಿಯ,
ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆ ಕಡಲನ್ನು ಕಟ್ಟುವತನ್ಕ, ದಶಶಿರನ
ಸದೆವ ಪಟು
ಕಾಯಲೆಮ್ಮ ರಾಘವನ ~~ಹ~~ಚಕ್ಕನ ವರತೆ
ಪ್ರಿಯೆಯು ತೊರೆಯುವತನ್ಕ.

Page No: 31

(1) సరసనుంతు ప్రాస వ్యాసం

జ్యోతిస్తమోహరమలోలమనర్గలం చ-
దీర్ఘాయురాస్పదరసం మధునః ప్రవాహమ్।
దండే త్రిచః పులకబంధి పరం ప్రపద్యే
సారస్వతం కిమపి కామదుఘం రహస్యమ్॥

ప్రాస — సిరిగల కల్పవృక్షము — స్వర్గ సీమల బోసి,
నాలుగవ పదము — సవి పురిన జేను,
తెనుగు తల్లిదం — పుష్కర ప్రాకృత కవనపు
సొబగులు,
సరస్వతియు ప్రాస వ్యాసం — అదే సర్వం.

Page No: 1.

(2) ವಿದ್ಯಾಹೀನನ ಬಾಳು

ಶುನಃ ಪುಚ್ಛಮಿವ ವ್ಯರ್ಥಂ
ಜೀವಿತಂ ವಿದ್ಯಯಾ ವಿನಾ।
ನ ಗುಹ್ಯಗೋಪನೇ ಶಕ್ತಂ
ನ ಚ ದಂಶನಿವಾರಣೇ॥

ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯದವನ ಬಾಳು
ನಾಯಿ ಬಾಲದಂತೆ ಗೋಳು:
ಮಾನ ಮುಚ್ಚ(ಲಾಗದು) ಆಗದು
ನೊಣ ಹೊಡೆಯಲು(ಎಲು ಕದು) ಬಾರದು

Page No: 1

ನಾಲ್ವರು ಬೇಕು

241 ~~ಪಂಡಿತೈಃ~~ ಪಂಡಿತೈಃ ಸಹ ~~ಸಾಂಗತ್ಯಂ~~ ಸಂಗತ್ಯಂ
ಸಾತತ್ಯಂ ಪಂಡಿತೈಃ ಸಹ ।
ಪಂಡಿತೈಃ ಸಹ ವಕ್ತೃತ್ವಂ
ನ ದುಃಖಂ ಪಂಡಿತೈಃ ಸಹ ॥

ನಾಲ್ವರೊಡನಿರಬೇಕು ಹೋಗುವಲ್ಲಿ
ನಾಲ್ವರೊಡನಿರಬೇಕು ತಂಗುವಲ್ಲಿ
ನಾಲ್ವರೊಡನಾಡುತಿರಬೇಕು ಮಾತು
ಒಂದಿಯಾಗಿರಬೇಕು ದುಃಖದಲ್ಲಿ.

Page no: 136

ಕಾವ್ಯರಸಾಸ್ವಾದನೆ

ಸ್ಥೂಲಶಾಖಾಸ್ವಾದಕಾಲೇ ತು
ಶಬ್ದಪ್ರತ್ಯೇ ವಿಚಾರಕಾಃ।
ನಲಿವಿನಿಮಿಷೋತ್ಕ್ಷೇಪಲೀಲಾಯಾಂ
ವಸ್ತ್ರಯೋಗ್ಯವಿಚಿಂತಕಾಃ॥

2
~~ಕವಿತೆಂಬ ರಸ ಚಿತ್ರಿಸುವ ವೆಲ್ಲೆ~~
~~ಶಬ್ದದ ಮೂಲವ ಬೆದಕುವ ಮಡೆಯ~~
~~ನಲ್ಲೆಯ ಬಿಗಿಯಲು ಕದಲಿಸುವಾಗ~~
~~ತಿಕ್ಕ ನೇಸಿಸುವನು~~ ಸೀರೆಯ ಚೆಲುವ

ಕವಿತೆಂಬ ರಸ ಚಿತ್ರಿಸುವ ವೆಲ್ಲೆ
ಶಬ್ದದ ಮೂಲವ ಬೆದಕುವ ಮಡೆಯ
ನಲ್ಲೆಯ ಬಿಗಿಯಲು ಕದಲಿಸುವಾಗ
ತಿಕ್ಕ ನೇಸಿಸುವನು ಸೀರೆಯ ಚೆಲುವ

ತುಱುಗು ಬೆಳ್ಳ

ಅಂತರಾತ್ಮನಿ ವಿಮಲಂ ಚ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಭಾವಂ
ಪ್ರಸ್ಥೈಸಿ ಸೋಽ ಕೇನಚಿತ್
ನಿಲಂ ಚೋಲಮಾಯಂ ವಿಮಲಂ ಚ ಹರತು
ಸ್ಥೈರ್ಯಂ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯಾತ್ಮನಃ ।
ಇತ್ಯಂತಭಾವಿಯಸ್ಯಾಂತರಮನಸ್ಯ-
ನ್ಯಾವಿತೇ ತಲ್ಲಂ ಗತಿ
ಕಲ್ಪಂತೇ ಪರಿಣಾಮತೇ ಸುಕೃತೈಃ
ಸ್ವೈರಂ ನವಸ್ಥೈರೀಕೆ ॥

"ಬಂದುದಾಯಿತಿನ್ನೇಕೆ ನಚಾರ? ಕಂಡಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ
ಯಾರೂ;
ಬಿಚ್ಚು ಕಣ್ಣು ಕಾಣ್ಬನವ, ಅರಿಸಿಲ ಬೆಳ್ಳ ನಿನ್ನಾತ-
ನೀಡು."
ಎನುತ, ~~[illegible]~~ ಚೆಂದಕಿ ದನಿಯಂತುವಾಗಿ, "ಬೇಡ,
ಹೋಗುವೆನು," ಎನ್ನು ~~[illegible]~~
ಸ್ವೇದು ಎಂದರಕಣ್ಣವನ ನೃತ್ಯತೆ ~~[illegible]~~ ದಾಸಿ
ತುರುಗು ಬೆಟ್ಟದಾಣ್ಣ.

ಮಾಧ್ವಿ

ಅಸ್ತು ಮಾಧುರ್ಯಮಧರೇ
ಅಸ್ತು ಬಿನ್ದ್ವಿಂ ಪದಂ ಗತಃ।
ತಾಮ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಹಬಮೇಲ್ಯೈತ್ರೀ
ಕ್ಷುದ್ರೇಂದ್ರಿಯೇಷು ಚಂಚಲಮನಃ॥

ಕರು ಹಾಲು ಕರೆಯುತ್ತು

ಬಿಳುಪಾದ, ಹೊಗರು,
ನವಿರೇ ಸೌಂದರ್ಯದ
ನವಿರಾದ ಸ್ಪರ್ಶಯುತ ಇರಲಿ.

ನವ ನೀರಾಂಜ

ಅಸ್ಮಿನ್ನನಂತಸ್ಯ ದಿವಸ್ಯ
ಪ್ರಸಾರಗತ್ಯಾಸಂ ಕುತಃ।
ತಸ್ಮಾತ್ ಸವಿತ್ರಂ ಯತ್ನೇನ
ನಮಸ್ಕಾರಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಹುತಂ ಪಿಬ॥

ಉಗಮವಾಗದ ದಿವ್ಯ ಮಕ್ಕಳ್
~~[illegible]~~ ಬರುವ್ಯ ~~[illegible]~~ ನಾವೇ!
ನಾವು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟ ನುಡಿದ
~~[illegible]~~ ಸಾವಿರ ಮಂಗಲ!

ಭಾಗವತ

ಶಾಸ್ತ್ರೇಷು ಕೇಚಾಃ ಕವಯೋ ಭವಂತಿ
ಕವಿತ್ವೇ ಕೇಚಿತ್ತು ಪುರಾಣಭಕ್ತಾಃ।
ಪುರಾಣೇ ಕೇಚಾಃ ಕೃತಿನೋ ಭವಂತಿ
ಭಕ್ತಾಃ ಕೃಷ್ಣೇ ಭಾಗವತೇ ಭವಂತಿ॥

ಶಾಸ್ತ್ರ ಶುಷ್ಕವಲ್ಲವೇ? ಕವಿಯಾಗು!
ಕವಿತೆ ನಿಲುಕದೇ? ಪುರಾಣ ಕೇಳು!
~~[illegible]~~ !
~~[illegible]~~ !
ಪುರಾಣ ನಿಲುಕದಿರೆ ಅಗಲಿಸು ಕೃತಿ!
ಕೃತಿರೆಯಲು ಸೋಲುತಿರೆ ಭಾಗವತ!

ಹೊಗಳಿಕೆ

ಸಾ ದೃಷ್ಟಾ ಯೈರ್ನ ವಾ ದೃಷ್ಟಾ
ಮುಷಿತಾಃ ಸಮಮೇವ ತೇ ।
ಹೃದಯಂ ಹೃತಮೇಕೇಷಾಂ
ಅನ್ಯೇಷಾಂ ಚಕ್ಷುಷಃ ಫಲಮ್ ॥

ಇವಳ ಕಂಡವರಿಗೂ ಕಾಣದವರಿಗೂ
ಮೋಸವೇ ಆದ ಸಮ ವಿಧ :
ಕಳೆದುಕೊಂಡರು ಒಬ್ಬರು ಹೃದಯವ
ಇವರು ಕಂಗಳ ಸಾರ್ಥಕ

ಇವಳನ್ನ ಕಂಡವರಿಗೂ ಕಾಣದವರಿಗೂ
ಮೋಸವೇ ಆದ ನಿಜಿತ ವಸ್ತು :
ಒಬ್ಬರು ಕಳಕೊಳ್ಳುವರು ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನ
ಇತರರಿಗೆ ಆಗುವುದು ಕಣ್ಣ ತೃಪ್ತಿ

ಕೇಶ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

~~[illegible]~~ ಮಾಡಿದ ಕೇಶ,
~~[illegible]~~ [illegible] ಕೇಶ,
ಕಪ್ಪಾಗಿ [illegible]
ಕಪ್ಪಾಗಿ [illegible]

ಬಾಲಸ್ತಾವತ್ ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತ॥ -
ತರುಣಸ್ತಾವತ್ತರುಣೀಸಕ್ತಃ।
ವೃದ್ಧಸ್ತಾವಚ್ಚಿಂತಾಸಕ್ತಃ
ಪರಮೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಕೋಽಪಿ ನ ಸಕ್ತಃ॥

ಆಟದ ಹಂಬಲ ಮಮಗನಿಗೆ,
ಬೇಟದ ಹಂಬಲ ತರುಣನಿಗೆ,
ನಂಟಿ ಮಮತೆಗಂಟಿನ ಚಿಂತೆಯ ಮುದುಕಗೆ,
ತಂಟೆ. ರಸಾಳ ~~ಸಂಬಂಧ~~ ಸಿನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮನ ನೆನಪೆ?

ಪ್ರಸ್ತರಂ ನಾತಿ ಅಸ್ತಂ
ಪರಮಸ್ತ ಗತಂ ಗತಂ
ತಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಸಂಗಾತ
ನಕ್ಷಂ ಭೂಕ್ಷಾಚ ಮಂಡಲಸ್ಯ

ಹೊಸ್ತು ಪಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾರ
ಅವರೆ ಪರಕಸ್ತಾರ
ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿಯಸ್ತು, ಮತ್ತಿದಾಗ
ನಕ್ಷ, ಭೂಕ್ಷ, ಕರಾರ

ಮುಮುಕ್ಷುಸ್ತ್ವ ಸುತರಾ ಮಾಚೇತನ-
ಸ್ತ್ವಸ್ಮಾದಪಿ ಧನಂ ಧನಂ ಧನಂ।
ಇತ್ಥಮೇವ ನಿನದಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ
ಕಿಂ ಪ್ರಸಯಾಣಿ ಜನಃ ಸಚೇತನಃ॥

ಮುಂದಾಳುಯೆಂಬುದು ಶುದ್ಧ ಅಚೇತನ
ಅದಾಗ ಸದಾ ಸಾರುತ್ತದೆ ಧನಧನ,
ಅಂದ ಬಳಿಕ ಮಾನವ ಸಚೇತನ
ಹೇಳುವುದರೊ ಕಿಂಬಲು ಹೊತ್ತಾಗ?

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಯಃ ಕೋಟಿ ಹೋಮಾನಲ ಧೂಮಪೂರ್ಣೈಃ
ವ್ಯೋಮಾಂತರಿಕ್ಷಾಣಿ ದಿಶಾಂ ಮುಖಾನಿ ।
ತತ್ರಾತಿಭಿಃ ಕೋಲಂಬತಿ ಸ್ಮ ಶಶ್ವ-
ದಖಂಡತಾರಾಗಣಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾಂಶು ದಾಪಃ ।

ಕೋಟಿ ಹೋಮಾಗ್ನಿ ಹೊಗೆಯು ದಟ್ಟಿ
ದಿಕ್ದಿಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ಮುಸಿ,
ಆಗ್ಯಾವಾ ಕೀಲೀಗಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದ
ಕಾಲದಂಥ ತಾರಾಗಣದ ನೋಟಸಿ.

ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ತ್ರೀಣಿ ರತ್ನಾನಿ
ಜಲಮನ್ನಂ ಸುಭಾಷಿತಮ್।
ಮೂಢೈಃ ಪಾಷಾಣಖಂಡೇಷು
ರತ್ನಸಂಜ್ಞಾ ವಿಧೀಯತೇ॥

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಗಳೆಂಬುವು ಮೂರೇ
ಅನ್ನ ನೀರು ಸುಭಾಷಿತ
ಬಣ್ಣದ ಕಲ್ಲಿನ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು
ರತ್ನಗಳೆಂಬುದು ಮೂಢತನ.

ಉದ್ಯೋಗಃ ಖಲು ಕರ್ತವ್ಯಃ
ಫಲಂ ಮಾರ್ಜಾಲವದ್ಭವೇತ್ ॥
ಜನ್ಮಪ್ರಭೃತಿ ಗೌರ್ನಾಸ್ತಿ
ಪಯಃ ಪಿಬತಿ ನಿತ್ಯಶಃ ॥

ಬಿಡದೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡು
ಮಾರ್ಜಾಲವನು ನೋಡು
ಹಸುವ ಸಾಕಿದೆಯೆ ಅದು?
ನಿತ್ಯ ಕುಡಿವುದು ಹಾಲು

✓

ఉపది శంతి గుణాః ప్రాంశాం
విశేషం త్రైవ తే ప్రయత్నమ్ ।
న. హి శేష్య రిరివేలదః
శరత్తేన నియమ్యతే ॥

ప్ర గుణాగ్రహణే ఆగ్రహ
వైశేషికగుణమ్ము కావలె.
కర్తృత్వము గుణము ఉ-
[illegible]?

ಕರಾರವಿಂದೇನ ಪದಾರವಿಂದಂ
ಮುಖಾರವಿಂದೇ ವಿನಿವೇಶಯಂ~~ತ~~ತಂ ।
ವಟಸ್ಯ ಪತ್ರಸ್ಯ ಪುಟೇ ಶಯಾನಂ
ಬಾಲಂ ಮುಕುಂದಂ ಮನಸಾ ಸ್ಮರಾಮಿ ॥

ಅಡಿಯ ತಾವರೆಯನ್ನು ಕೈಯ ತಾವರೆಯಿಂದ
ಬಾಯ ತಾವರೆಯಲ್ಲಿ ತೂಗಿಸುವವನ
ಬಾಲ ಮುಕುಂದನ್ನ ನೆನೆಸುವೆ ಮನದಲ್ಲಿ
ಆಲದೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವವನ.

ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಲಯ ಕ್ರಿಯಾವಿಧೌ
ಪ್ರಯತ್ನ ಮುನ್ಮೇಷ ನಿಮೇಷ ವಿಭ್ರಮಾಃ ।
ವದಂತಿ ಯಸ್ಯೇಕ್ಷಣ ಲೋಲ ಪಕ್ಷ್ಮಣಾಂ
ಪರಾಯ ತಸ್ಮೈ ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ ನಮಃ ॥

ಎವೆ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಪ್ರಳಯ ಎವೆ ಬಿಚ್ಚಿದರೆ ಸೃಷ್ಟಿ
ಲೋಕಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬೇಕಷ್ಟು ಸುಲಭ —
ಇದರ ನೆಲೆ ಕಂಡವರು ಇಂತು ಭಾಸುವಂಥ
ಪರಶಿವನ ಮಹೋತ್ಕರ್ಷ ಮಣಿವೆ ನಾ ನಿರುತ.

885

ಏಕಂ ಧ್ಯಾನನಿಮೀಲನಾನ್ಮುಕುಲಿತಂ
ಚಕ್ಷುರ್ದ್ವಿತೀಯಂ ಪುನಃ
ಪಾರ್ವತ್ಯಾ ವದನಾಂಬುಜಸ್ತನತಟೇ
ಶೃಂಗಾರಭಾರಾಲಸಂ।
ಅನ್ಯದ್ದೂರವಿಕೃಷ್ಟಚಾಪಮದನ
ಕ್ರೋಧಾನಲೋದ್ದೀಪಿತಂ
ಶಂಭೋರ್ಭಿನ್ನರಸಂ ಸಮಾಧಿಸಮಯೇ
ನೇತ್ರತ್ರಯಂ ಪಾತು ವಃ॥

~~ದೇವಾ ದಿಕ್ಕುತಯಃ ತ್ರಂ~~
ಮುಗುಳಾಗಿದೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಧ್ಯಾನದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ,
ಗಿರಿಜೆಯ ಮೊಗಮೊಲೆಗಳಲ್ಲೊಂದು ರಸಾವಿಷ್ಟ,
ಮತ್ತೊಂದಂಗಜನ ಮೇಲೆ ಕಿಡಿದೆ ಉರಿದೆಂದ,
ಮುಕ್ಕಣ್ಣನ ಮುಕ್ಕಣ್ಗಳು ಮುಪ್ಪರಿ ಕಾದಲ್ಲಿ.

ಅಸಿನ್ನೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ತುಂಗಾಂ ವ್ಯಸನಿನಿ ಶಶಿನಿ
ವಿಷ್ಣೋರ್ವಿ ಕೃಷ್ಣತ್ವೇ ಸತ್ಯತ್ವೇ
ದೈತ್ಯೇಂದ್ರೇ ಜಾಕನಿದ್ರೇ ದ್ರವತಿ ವಾರ್ಧಿವತಿ
ಕಾಂತಕಾಂತಾರ ಕೃತಾಂತೇ।
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೀ ಕಪಾಲಮುಕುಟೇ-
ಶ್ರೋತ್ರಿಯತೇ ಶಾಂತ್ಯಮಾಯತೇ
ತಾಮಯಾದ್ಯಃ ನೀಲಕಂಠಂ ಘಟಿತಿ ಕಮಲಯನ್।
ಅಲಂಕಯಾ ನೀಲಕಂಠಃ॥

ರವಿ ಕಿರಣ, ವಿಧು ವಿಧುರತೆ, ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ
ಸತ್ಯಕೃಷ್ಣ,
ದೈತ್ಯರಾಜಗಾಯ್ತು ಶೈತ್ಯ, ದೇವೇಂದ್ರನಿಗುಷ್ಣ,
ರಾಮನಿಗೆ ಭ್ರಮೆ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ-
ವಿದ್ಯಾನಂದ,
ಶಿವನೊಬ್ಬನೆ ಜಗದ ಶಿವಕೆ ಚೆಲ್ವನೆ
ನಂಜುಂಡ.

ವಾಗುಚ್ಚಾರೋತ್ಸವಂ ಮಾತ್ರಂ
ತತ್ಕ್ರಿಯಾಂ ಕರ್ತುಮಕ್ಷಮಾಃ।
ಕಲೌ ವೇದಾಂತಿನೋ ಭಾಂತಿ
ಫಾಲ್ಗುನೇ ಬಾಲಕಾ ಇವ॥

ಮಾತಿನಲಿ ಮಹಾಮಲ್ಲರು
ಕೃತಿಗಿಳಿಯಲು ಕಳ್ಳರು
ಕಲಿಯುಗ ವೇದಾಂತಿಗಳು
ಚಳಿಗಾಲದ ~~ಬಾಲಕ~~ ಚಿಣ್ಣರು.
[illegible]

ಕನಕ ನಿಕಷ ಭಾಸಾ ಸೀತಯಾಲಂಕೃತಾಂಗೋ
ನವ ಕುವಲಯ ದಾಮ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣಾಭಿರಾಮಃ।
ಅಭಿನವ ಇವ ವಿದ್ಯುನ್ಮಂಡಿತೋ ಮೇಘಖಂಡಃ।
ಶಮಯತು ಮಮ ತಾಪಂ ಸರ್ವತೋ ರಾಮಚಂದ್ರಃ।

ಸೀತೆ ಪತಿಯ ತಬ್ಬಿದಳೋ
ಒರೆಗೆ ಚಿನ್ನ ತಿಕ್ಕಿದಳೋ
ಮಿಂಚು ಮುಗಿಲ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿತೋ
ನಲಿವ ಎಲೆಂತೆ ಒಬ್ಬರಗಿತೋ.

ಸಕಲ ಭುವನ ಬಂಧೋಃ ಪ್ರೇಮಸಿಂಧೋಃ
ಸರೋಜಾಕ್ಷಃ
ಅನಾರತಮಿತಿ ಮತ್ವಾ ಯಂ ಸ್ವ-
ಪ್ರಾರಂಭಂ ದದಾಸಿ।
ಕ್ಷಿತಿಯುತಮಿವ ವಾಯು ಯೋಗಿಯ-
ತ್ಯಾಗಿನಾಂ ದೋಃ
ಕನಕದಲಪ್ರಭಾ ಸ್ಯಾಯು ಮಂಗಲಂ ನಃ
ಕೃಷ್ಣಃ॥

ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಂಬನೆನಿಸುವ ಚಂದ್ರನಂತಾಗ
x ಕಮಲದೃಶನೇತ್ರಕದ ಸೂರ್ಯನೆಂದು ಹಗೆ?
ಎಂದು ಪದಕಮಲವನು ಮುಖಚಂದ್ರನೆಡೆಗೆ
ತಂದ ಮಾಯಾಶಿಶುವಿಗೆರಗುವೆನು ಹರಿಗೆ.

x ಕಮಲಕ್ಕೆಂದಿಗ ಸಂಗಡೀಂದ್ರನಿಂದು ಹಗೆ

ಪಿಬಂತಿ ಮಧು ಪದ್ಮೇಷು
ಭೃಂಗಾಃ ಕೇಸರಧೂಸರಾಃ।
ಹಂಸಾಃ ಶೈವಾಲಮಶ್ನಂತಿ
ಧಿಗ್ದೈವಮಸಮಂಜಸಮ್॥

ಕೇಸರಧೂಸರ ಅಳಿವೃಂದ
ಕುಡಿವುದು ತಾವರೆಯ ಮಕರಂದ,
ಹಾವಸೆಯನು ಮೆಲುವುದು ಹಂಸ
ವಿಧಿಂತು ಕುಂಟತನ ಸುತಲೆಂದ.

ಕೈಲಾಂ

ಆಶಾ ನಾಮ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ
ಕಾಚಿದಾಶ್ಚರ್ಯ ಶೃಂಖಲಾ।
ಯಯಾ ಬದ್ಧಾಃ ಪ್ರಧಾವಂತಿ
ಮುಕ್ತಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ಪಂಗುವತ್॥

ಆಸೆಯೆನ್ನುವುದೊಂದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಕೋಲೆ
ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದಾತ ಧಾವಿಸುತಿರುವ ಎಡೆಬಿಡದೆ
ಕಟ್ಟುಬಿಚ್ಚಿದವ ನಿಶ್ಚಲನು.

ಕಲಹಾಂತಾನಿ ಹರ್ಮ್ಯಾಣಿ
ಕುವಾಕ್ಯಾಂತಂ ಚ ಸೌಹೃದಮ್ ।
ಕುರಾಜಾಂತಾನಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಣಿ
ಕುಕರ್ಮಾಂತಂ ಯಶೋ ನೃಣಾಮ್ ॥

ಕಲಹ[illegible] ಹೀನ [illegible]
[illegible] ಹೀನ [illegible]
[illegible] ಹೀನ [illegible]
ಕುರಾಜ[illegible] ಹೀನ ರಾಷ್ಟ್ರ[illegible].

ಯೇ ಚಾತ್ರ ಲಘವಃ ಸ್ವದೇಶ ಗತಾನಾಂ
ಯಾತಾ ನ ಯೇ ಕೃತ್ರಿಮತಾಂ
ಪ್ರಾಪ್ಯೋಽಪಿ ವಿಮತಿಗತಿಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ
ಭಾವತ್ತಿ ವಿಲಕ್ಷಣಾತ್ಕೈರವಾಃ ।
ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪ್ರಾಜ್ಞಪಲಾಶಿಕೇಷು ಮರುತ್ತಾ
ಪ್ರಾಪ್ತಂ ತದಿತಿ ಸದೈ
ತುಂಗಾನಾಮುಪರಿ ಸ್ಥಿತಂ [illegible]
ಕೃತಕಂ ತ್ವಯಾ ಪ್ರಾಂಜಲಾಃ ॥

ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ [illegible]
[illegible]
ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯದ ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible]
ಹುಟ್ಟು [illegible]
ನಿತ್ಯ [illegible] ೧೯೯೮
ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷದ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿದ ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible]!
[illegible]
[illegible]!

ఏకో హి మన్యుం ప్రశంసం రక్తాత్తే
భాద్యమానే చ గతే యేతాం నామే।
కృశాతే ప్రస్థాగతం ఘోర
మెత్త్రింతం [illegible] తపస్వినామ్॥

ఆలోచన [illegible] [illegible] పోయెను
ముఖ్యమైనది ప్రత్యేకము పోయెను
గతము [illegible] కాలము పోయెను
ధార్మిక సంకర తపసియు పోయెను.

ಕೋಕಿಲಾನಾಂ ಸ್ವರೋ ರೂಪಂ
ನಾರೀರೂಪಂ ಪತಿವ್ರತಮ್।
ವಿದ್ಯಾ ರೂಪಂ ಕುರೂಪಾಣಾಂ
ಕ್ಷಮಾ ರೂಪಂ ತಪಸ್ವಿನಾಮ್॥

ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಪತಿವ್ರತವೆ ರೂಪ
ಕೋಗಿಲೆಗೆ ದನಿ
ಕುರೂಪಿಗೆ ರೂಪ ವಿದ್ಯೆ
ತಪಸ್ವಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೇ ಗುರವಃ ಸ್ತುತ್ಯಾಃ
ಪರೋಕ್ಷೇ ಮಿತ್ರ ಬಾಂಧವಾಃ ।
ಕರ್ಮಾಂತೇ ದಾಸ ಭೃತ್ಯಾಶ್ಚ
ಪುತ್ರಾ ನೈವ ಮೃತಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಃ ॥

ಮುಂದೆ ಗುರುಗಳ ಹೊಗಳು ಹಿಂದೆ ಗೆಳೆಯರ
ನನು
ಆಳು ಆಳನು ಹೊಗಳು ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಂದೆ
ಹೆಂಗಳೆಯರನು ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ಹೊಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು
ಹೊಗಳಲೇ ಬೇಡ ನೀ ಮಕ್ಕಳನ್ನು

ಪಠಕಃ ಪಾಠಕಶ್ಚೈವ
ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಚಿಂತಕಾಃ ।
ಸರ್ವೇ ವ್ಯಸನಿನೋ ಮೂರ್ಖಾಃ
ಯಃ ಕ್ರಿಯಾವಾನ್ ಸ ಪಂಡಿತಃ ॥

ಓದುವವರು ಕಲಿಸುವವರು
ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಾರ ಚಿಂತಿಸುವವರು
ಇವರು ಬರೀ ವ್ಯಸನವುಳ್ಳವರು
ನಡೆದಾತನೆ ತಿಳಿದವನು.

మర్కటస్య సురాపానం
తస్య వృశ్చికదంశనమ్ ।
తన్మధ్యే భూతసంచారః
యద్వా తద్వా భవిష్యతి ॥

? మంగ సారాయి తాగిఉంటను
తేలు తేల్ను కరిచిఉంటను
మత్తే భూత పట్టిఉంటను
ఏనకేన్నో అవుతను

✓

ಸಾಮಗಾಯನಸ್ಪ್ರೀತಂ ಮೇ
ನೇತ್ರೇಕ್ಷಮಧರಂ ಕುರು ।
ಉತ್ಕೀರ್ತಿತಾಪಿ ಚೇದ್ ಭದ್ರೇ
ಮಾಯಂ ಕರ್ಣಂ ದತ್ತ್ವಾ ಮೇ ॥

ಸಾಮವೇದದ ಹಾಡಿ ಹುಚ್ಚಿಯಾದ ನನ್ನ
ತುಟಿಗಳನು ಮಾಡು ಬೇಡೆಲೆ ಎಲ್ಲನ್ನ
ಒಪ್ಪು ಕಾವೇರಿದ್ದರೆ ಕೋ ನನ್ನ ಮಾಡಿದ
ಕಷ್ಟ ತಿಳಿಸಿಕೋ ನನ್ನದದ ಕಿವಿಯನ್ನ.

✓

గలితా దంతాః పలితాః కేశాః
దృష్టిం రోధః శ్రవణే పటలే।
జాతం జీర్ణమిదం దేహం
తృష్ణా నాద్య న ముంచతి॥

తల నెరియుతు మే నలసితు ముఖ
ఉపార్జిత్తు ఓపలేయుతే, దేహ
ఉదరు శ్రీవత్సాసేందు ప్రాణి గా
ఉన్నారంత ధనమునే యాశిస్తు?

ಕೋ ನ ಯಾತಿ ವಶಂ ಲೋಕೇ
ಮುಖೇ ಪಿಂಡೇನ ಪೂರಿತಃ।
ಮೃದಂಗೋ ಮುಖಲೇಪೇನ
ಕರೋತಿ ಮಧುರಧ್ವನಿಮ್॥

ಬಾಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡ ತುರುಕಿದ್ದರಿಂದ
ಯಾರಾರು ಕೈಗೆ ಸಿಗದವರು?
ಮದ್ದಳೆಯು ಮುಖಕ್ಕೆ ಮೆತ್ತಿದರೆ ಹಿಟ್ಟನ್ನ
ಶ್ರುತಿಬದ್ಧ ಧ್ವನಿಯ ನುಡಿಯುವುದು.

ಮಾನಸಂ ಪ್ರಥಮಂ ವಂದೇ
ಮಾನಸಂ ತದನಂತರಮ್ ।
ಮಮ ಪ್ರಕಾಲನಾ [illegible] ಪ್ರವೇಶಂ
ಗುರು ಪ್ರಕಾಲನಂ ಯಮಹ ॥

[illegible] ಕೆಲವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಸಲಿಗೆ
ಓಯ್ಯದರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ
ಮೊಲದ ತೋರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು
ತೋರಿಸುವರು ತರ.

ವಯೋವೃದ್ಧಾಸ್ತಪೋವೃದ್ಧಾ
ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಾಶ್ಚ ಯೇ ಬಹುಶ್ರುತಾಃ।
ತೇ ಸರ್ವೇ ಧನವೃದ್ಧಸ್ಯ
ದ್ವಾರೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಕಿಂಕರಾಃ॥

✓ ವಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರೂ ತಪದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ
ಅರಿವಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದವರೂ
ಹಣದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದವರ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ
ಕೈಕಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಕಾಯುವರು.

ರಾಜಂಸ್ತೇ ಕೀರ್ತಿ ಚಂದ್ರೇಣ
ಶುಭ್ರಯೇಃ ಸ್ಫಾಟಿಕೀಮಾಃ ಕೃತಾಃ।
ಮದ್ಗೇಹಾನ್ನ ವಿಟಾ ಯಾಂತಿ
ಶುಭ್ರೀಕೃತಾನಿ ಭುವನಾನಿ

ಅರಸ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯ ಶಶಿಯಿಂದ
ಮೂಲೋಕವೆಲ್ಲ ಶುಭ್ರ [illegible]
ಅದರಿಂದೀ ಹಾದರ ಶುಭ್ರವಾಗಿ
ಹೊರಡಲೊಲ್ಲದೆನ್ನಯ ಮನೆಯಿಂದೆ.

కృష్ణద్రుమైః కృష్ణతలైః
రసప్రసూనైః శిఖిభిర్వనాళి।
ఉత్పన్నకృత చిత్రం
ప్రణామైకరసి భంగురాంగకః।

ఈ కృష్ణ మొక్క ఆ కృష్ణ కొమ్మ
మొక్క కొమ్మల నమ్ము'ద్యు
కలవారు గాన చిత్ర ప్రభు
మొక్కవనంలో ఉదే కుసు.

✓

ವಿಪ್ರೇಷು ಭಕ್ತಿಂ ವರ್ತೇ ಧೀಮಂತಂ
ಕಾಲಂ ಚ ಪ್ರತೀಕ್ಷಯೇತ್ ।
ಯೇದನ್ನಂ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಸ್ತಂ
ಜೀವಂತೇ ತಾದೃಶೇ ಪ್ರಭೋ ॥

ಸಿರಿಯ ಕತ್ತಲ ಸಂಗಿ
ಅರಿಗೊಂಡು ಹಬ್ಬೊಂದುವುದು
ಎರಡನು ಒಬ್ಬರೇ ಇಲ್ಲ
ಅದನೆ ಆಗುತ್ತದು.

6-7 pages (1)

ಸುಭಾಷಿತ ಚಮತ್ಕಾರ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಪ್ರಖರವಾದ ವಿಚಾರ, ಬರೆಹಕ್ಕೆ ಶಿಖರಪ್ರಾಯವೆನಿಸುವ ಸು[illegible] ಕಿಡಿಗುಡುವ ಮಾತಿನ ಮೋಡಿ – ಇವಕ್ಕೆ ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯರು ನಾವು ಕಂಡಂತೆ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳ ಗರಡಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಅಪ್ರತಿಮಲ್ಲರೆನ್ನಬಹು[illegible] ಕೆಲವೇ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಡಿನ ಮನೆಮನೆಗೂ ಹೊಸ ಹೊಸದಾದ ದಿಗ್ದಿಗಂತಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಬಲ್ಲ ವೈಚಾರಿಕ 'ಕಸ್ತೂರಿ'ಯ ಪರಿಮಳವನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಹರಡಿ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮನಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚು ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಹಾಸ್ಯದ ಮುಖ್ಯ[illegible] ಬರೆದರೂ ಜನಜೀವನದ ಅನೇಕ ವಿಪರ್ಯಾಸಗಳನ್ನು, ಬಯಲಾಟ[illegible] ನೀರ್ಗುಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವಿಡಂಬನೆ ಮಾಡಿದ ಗದ್ಯಕಾರರಾಗಿ[illegible] ಕವಿತೆಯ ನೆಲೆ-ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯ ಮನದಿಂದ ಅರಿಯಬಲ್ಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಂವೇದನೆ ಅವರ ಹೃದಯವಂತಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರೆ, ಶಬ್ದ-ಅರ್ಥಗಳ ಜಾಡನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಬೇರು ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅರಸಿ, ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆದು ಒಂದೊಂದು ಶಬ್ದದ ರೂಪಾರ್ಥ[illegible] ಬಿಂಬಿಸುವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿರುವ "ಪದಾರ್ಥ-ಚಿಂತಾಮಣಿ" ಕೃತಿಯನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಅರಿಯರು? 'ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮ ಹನುಮಂತನ ಬಾಲದಂತೆ ಉದ್ದವಾಗುತ್ತಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅವರ ನಿರ್ಮಲಾಂತರಂಗದ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿಯ ತೇಜವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಹುಮುಖವೂ ವಿಶಾಲವೂ ನಿಷ್ಕಾಪಟ್ಯವೂ ಆದ ಪ್ರತಿಭೆ ಇಂದಿನ ಕವಿಗಳ ~~[illegible]~~ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಇಂದಿನ ತರುಣರಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ [illegible] ಕೈಗೊಂಡು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವುದನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟು: ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಾಕಷ್ಟು [illegible] ಕೈಯಾಡಿಸಿ [illegible] ಅನುವಾದಕ್ಕೆ [illegible]. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸುಭಾಷಿತಗಳ ಅನುವಾದಕಾರ್ಯ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ [illegible] ಕೆಲ[illegible] ಛಂದಸ್ಸಿನ ಬಂಧವೊಂದು ಕಡೆ; ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರಗಳ ಅಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ; ಅರ್ಥ-ಚಮತ್ಕಾರದ ವರ್ಧಮಾನ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ. ಮೂಲ[illegible] ನ್ಯಾಯ [illegible] ಧೀರ ದುರ್ಲಭ. ಮೊದಲನೆ[illegible] [illegible] ಮಹತ್ವದಲ್ಲಿ [illegible]

ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವವರು ಮೂಲದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಂದರ್ಯ
ವನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರು ನೀರಸ ಬರೆದುದಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು,
ಯತಿ-ಪ್ರಾಸಗಳ, ಸಮಾಸಗಳ ಹೊಂದಿಸುವಿಕೆಯ ಪದ್ಯಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಳೆ
ಪಡಿಸಿದವರು, ಮೂಲದಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು! ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ
ದ್ದಾರೆ! ಅಂತೂ ಮೂಲವನ್ನು ಅಂಶತಃ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ರೂಪಾಂತರ
ವೇ ಎನಿಸುವಂತೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕಯುಗದ
ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳೆನಿಸುವ ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ 'ಮೇಘದೂತ'
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾವ್ಯವೈಭವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ; ಕಾಳಿದಾಸನ
ಮೂಲಸೊಗಸು ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣವಾದ ನಾಲ್ಕುಸಾಲಿನ
ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯವೇ 'ಸುಭಾಷಿತ'. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಇದರ ಕವಿಯ ಹೆಸರು
ಕೂಡ ನೆನಪಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪದ್ಯದ ಸೊಬಗು ಶತಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ
ಅನೇಕಾನೇಕ ರಸಿಕರ ಹೃದಯವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ
ಪ್ರಚಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಒಮ್ಮೆ ಬಿಟ್ಟಿ ಸುಭಾಷಿತ-ಸಂಗ್ರಹಕಾರರ ಕೈಗೆ
ಸಿಕ್ಕು ಅಮರವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸುಭಾಷಿತಸಂಗ್ರಹಗಳು
ನಾಲ್ಕೈದಿವೆ. ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಪದ್ಯಗಳು — ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳಿಂದ
ಅಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕಡೆಗೆ ಅನಾಮಧೇಯರಿಂದಲೂ ಬಂದಂಥವು
— ಯಥೋಚಿತ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ವರ್ಗೀಕೃತವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
ರಾಜಪ್ರಶಂಸೆ — ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಶಂಸೆಗಳಂತಹ ಶೃಂಗಾರಿಕ 'ಚಾಟು' ಪದ್ಯಗಳಂ
ತೆಯೇ, ನವರಸಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ನಾಯಕ-ನಾಯಿಕೆಯರ ವರ್ಣನೆ
ಗಳೂ ಇರಬಹುದು. ನೀತಿ-ಪರ ಪದ್ಯಪಂಕ್ತಿಗಳೂ ಇರಬಹುದು. ಧರ್ಮ,
ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕುರಿತವು ಇರಬಹುದು.
ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, 'ಅನ್ಯೋಕ್ತಿ', 'ಅಪ್ರಸ್ತುತ', 'ಅಪ್ರಸ್ತುತ-ಪ್ರಶಂಸೆ'
ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ 'ಶ್ಲೇಷೆ'
ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ 'ವ್ಯಾಜಸ್ತುತಿ' ಮುಂತಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು
~~ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ~~ ಬಳಸಿರುವ ಸುಭಾಷಿತ ಸಂಗ್ರಹ ಪದ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ನೀತಿಯ ನೇರ ಉಪದೇಶ ಬೋಧಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು. ಇವುಗಳ ಅನುವಾದವಂತೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ
ಕಷ್ಟ. ಮೂಲದ ಪದ್ಯವನ್ನೋದುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಕನ್ನಡಿಗರು
ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿ ~~[illegible]~~ ಧ್ವನಿ ಬರಬಾರದು; ಆ ಅಲಂಕಾರ [illegible]
ಹೋಗಿ ಕೂಡದು [illegible] ಮಾಡಬಾರದು. [illegible]
[illegible] ಅನುವಾದ [illegible]

ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಮಹಾಕವಿವರೇಣ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾದ ಕುವೆಂಪು ಅವರು

"ಸಂಸಾರ ವಿಷವೃಕ್ಷಸ್ಯ ದ್ವೇ ಫಲೇ ಅಮೃತೋಪಮೇ" ಎಂಬುದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸುವಾಗ "ಅಮೃತೋಪಮೇ" ಎಂಬುದನ್ನು "ಅಮೃತೋಗಮ" ಎಂದು ಪಾಠಾಂತರಗೊಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ "ಸಜ್ಜನಸಲ್ಲಾಪ" ಎಂಬ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾದದ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ ಜೋಡಿಸಿದ್ದರೆಂದು ನೆನಪು. ವೈಯಾಕರಣಿಗಳು ಆದಾರು "ಅಮೃತೋಗಮ" ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಸಾಧುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರರು. ಮಿತ್ರಿಸ್ಕ್ವಾ ಒಂದಕ್ಷರ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಹಾಕವಿಗಳಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ! ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಗಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಗುಟ್ಟು.

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸುಭಾಷಿತಗಳು ಸಹೃದಯರಿಗೆ ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅಂದಿನ ಸರಸ-ಸಂಕಥಾ-ವಿನೋದ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ, ಇಂದಿನ ಕೂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಮಂಟಪಗಳಲ್ಲಿ - ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿಡಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಚಮತ್ಕಾರಯುತವಾಗಿ, ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವೇ "ಸೂಕ್ತಿ" ಅಥವಾ ಸುಭಾಷಿತ. ಅರ್ಥ ಗೂಢವಾಗಿದ್ದು ಶಬ್ದ ಲಘುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಂತಲೇ ಸೂಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಗಾದೆಗಳಿಗಿರುವಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯತೆ. ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಉಪಕಾರ ದೊಡ್ಡದು. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಸ್ತಾವದಲ್ಲಿ, ಉಚಿತ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ, ಸಮಯೋಚಿತ ಸುಭಾಷಿತಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಾರಾಗಬಹುದು. ಬೇರಿನ ತಯಾರಿ ಸಮಯ ಸಾಲದ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದಾಗಲಂತೂ ಅವೇ ಕಾಮಧೇನು - ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ - ಸೂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ! ಸೂಕ್ತಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಜೀವನದರ್ಶನವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಜನ-ಪ್ರಿಯವಾದ ಅರ್ಥವಾದ ಸುಗಮವಾದ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು, ಸರ್ವ-ಸಾಧಾರಣವಾದಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರತೀತಿಯನ್ನು ಸುಂದರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದೇ ಸುಭಾಷಿತಗಳ ಆಕಾರ ಮರ್ಮ.

ಭೋಜರಾಜನಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ನಗರ ಕಾಳಿದಾಸನೊಡನಿದ್ದ ಸಂಬಂಧ (ಕಲ್ಪಿತ ಕಥನ) ಚಿತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗದ ಒಂದು ಸೂಕ್ತಿಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬಹುದು :-

" ಕಸ್ಯಚಿದೇವ ಕದಾಚಿತ್
ದಯಯಾ ವಿಷಯಃ ಸರಸ್ವತೀ ವಿದುಷಃ ।
ಘಟಯತಿ ಕಮಪಿ ತಮನ್ಯೋ
ವ್ರಜತಿ ಜನೋ ಯೇನ ವೈದಗ್ಧ್ಯಮ್ ॥"

10 pt ant

ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಕಂದಪದ್ಯವಿದು —

ಸರಸತಿ ತಾಂ ಕೆಲದೊಮ್ಮೆ ದಯೆಯಿಂ
ದುರುವಿಷಯವನಲವಿಕ್ಕುವಳ್ ಬುಧನ ಮತಿಯೊಳ್ ।
ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪೆರತೊರ್ವನಿಂ
ಪರಪಂಡಿತನೆನಿಸಿ ಮೆರೆವನಾನಚ್ಚರಿಯೊಳೆ !!

10 pt ant

ಸರಸ್ವತಿಯ ಅನುಗ್ರಹ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಿತ್ರವಾದದ್ದು; ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ತೆರನಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಅನುಗ್ರಹ ಒಂದೊಮ್ಮೆ, ಎಲ್ಲೋ, ಯಾರಿಗೋ ಆದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೊಮ್ಮೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲೋ, ಇನ್ನಾರಿಗೋ ಅದರ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂದಿನ ಸರಸ್ವತೀಕೃಪಾಪಾತ್ರರ ಸುಭಾಷಿತಗಳ ಆಸ್ವಾದನೆಗೆ ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಭಾಜನರಾಗುವಂತೆ ಶ್ರೀ ಪಾ. ವೆಂ. ಅವರು ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರರಾಗಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಪಾಕದ ನೆರವಿನಿಂದ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಾಣಿಕೆ — ಬಂಗಾರದ ಕೊಡುಗೆ ಬುತ್ತಿಯು; ವಿಹರಿಸುವುದು.

ಈ ಸಂಪುಟದ ಮೂಲಕ ವಿಹರಿಸಲು ಹೊರಟವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಕೆಲವಿನ ಸಲಹೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಒಂದೆರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 'ಸ್ಥಾಲೀಪುಲಾಕ-ನ್ಯಾಯ' ಎನ್ನುವರು. ತಪ್ಪಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಬೆಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನೋಡಲು ಸೌಟಿನಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಅಗುಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಹಿಸುಕಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೆ! ಎಲ್ಲ ಅಗುಳುಗಳ ಬದಲು — ಇಂದು ~~[illegible]~~ ಇವರ ವಾಕ್ಯ ಅನುವಾದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದವರೂ ಒಪ್ಪುವಂತೆ — ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೂ — ಪ್ರತಿಭಾಸಂಪನ್ನತೆಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಜನ್ಮಸ್ಥಳದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [ಗಿಳಿಗಿರುವ] ಇರುವ ಅಂತಃ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಒಂದು ಪಂಜರದ ಗಿಳಿಯ "ಅನ್ಯೋಕ್ತಿ" ಬಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸುಭಾಷಿತ —

" ವಾಸಃ ಕಾಂಚನಪಂಜರೇ ನೃಪಕರಾಂಭೋಜೈಸ್ತನೂಮಾರ್ಜನಂ
ಭಕ್ಷ್ಯಂ ಸ್ವಾದು ರಸಾಲದಾಡಿಮಫಲಂ ಪೇಯಂ ಸುಧಾಭಂ ಪಯಃ ।
ಪಾಠಃ ಸಂಸದಿ ರಾಮನಾಮ ಸತತಂ ಧೀರಸ್ಯ ಕೀರಸ್ಯ ಮೇ
ಹಾ ಹಾ ಹಂತ ತಥಾಪಿ ಜನ್ಮವಿಟಪಿಕ್ರೋಡಂ ಮನೋ ಧಾವತಿ ॥"

10 pt ant

ಪಂಪನು 'ಆರಂಕುಶಮಿಟ್ಟೊಡಂ ನೆನೆವುದೆನ್ನ ಮನಂ ಬನವಾಸಿದೇಶಮಂ" ಎನ್ನಲಿಲ್ಲವೆ? ಆ ಬಗೆಯ ಮನೋಧರ್ಮವೇ ಈ ಪದ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಭಾವ.

ಇದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟ್ಟಾಗಿರುವ ಪರಿಯನ್ನೀಗ ನೋಡಿ :—

copy ant

ರನ್ನಪಂಜರದಲ್ಲಿ ವಾಸ, ಮುತ್ತಿನಸುತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ,
ರಸದೊಸರ ದಾಳಿಂಬದ ಭೋಜನ, ಸುಧೆಯಂಥ ಹಾಲ ಪಾನ,
ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ಮಾತಾಡು ಪಂಡಿತಪಕ್ಕಿ' ಎಂಬ ಮಾನ
ಆದರೂ ಗಿಳಿಗೆನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದೆಡೆಯ ಮರದ ಗೂಡ ಧ್ಯಾನ.

ಎಷ್ಟೊಂದು ಸೊಗಸಾಗಿ ಸರಳವಾಗಿ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ ಸಂಗಡಿಸಿದೆ! ಇದು ಮಾತ್ರೆ ಛಂದೋಲಯವನ್ನೂ [illegible]. ಮಾತಾಡಿದಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪದ್ಯವೊಂದು ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಟೀಕೆ, ಟಿಪ್ಪಣಿ, ವಿವರಣೆ — ಯಾವುದೂ ಬೇಡ!

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆರೆವ ವಿಡಂಬನಾಭಾಸವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು 'ಅನ್ಯೋಕ್ತಿ' ಶ್ಲೋಕದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಹೀಗಿದೆ :—

copy ant

"[illegible] ಜಾತಾ ಲಘವಃ ಸತ್ತ್ವೈವ ಗಣಾನಾಂ ಯಾತಾ ನ ಯೋಗ್ಯತ್ವಂ
ಪಶ್ಯಾಮೀವ ನಿಪತಿತಾಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಭೂಪತಾ ವಿಲಸನಾಸ್ತ್ಯೇ ಯೇ।
ಉತ್ಕ್ಷಿಪ್ತಾ ಶಕಲಾಗಲೇನ ಮಹತಾ ಪಶ್ಚಾಂತರಿಕ್ಷೇ ಸಖೇ
ತುಂಗಾನಾಮುಪರಿ ಸ್ಥಿತಂ ಕ್ಷಿತಿಭೃತಾಂ ಕುರ್ವಂತ್ಯಮೀ ಪಾಂಸವಃ॥"

ಇದರ ಕನ್ನಡ ಸರಳಾನುವಾದವನ್ನು ನೋಡಿ :-

ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಗುರಾಗಿ, ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿ ದಿನಾ

copy ant

ಸಿಕ್ಕಸಿಕ್ಕವರ ಕಾಲ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ನೆಲವಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಧೂಳುಕಣಾ
ಗಾಳಿ ಬಿಡಲು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಹಾರಿ ಗಿರಿ ನೆತ್ತಿ ಮೆಟ್ಟಿ ಕೆತ್ತಿ ಕುಳಿ,
ಲಕಲಕ ದಲಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲಿ ನೋಡು ನೋಡು ಸೊಕ್ಕಿರುವ ಪರಿ!

ಇಲ್ಲಿ ಮಿಡಿಸಾಡುವ ಪಲುಕು, ಬಳಸಿರುವ ಶಬ್ದ, ಲಯದ ಮುಕ್ತಗತಿ — ಮೂರೂ ಕೂಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಬೇರೆ ಸ್ವಂತ ಶೈಲಿಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತಿವೆ.

[illegible] ಒಂದು ನೀತಿಪದ್ಯ :

copy ant

ಕಜ್ಜಲಸ್ಯ ಹ್ರಾಸಯಂ ನಮೋಽಸ್ತು
ಯಷ್ಟಿಪತ್ರಿ ಕವಲುಸ್ಥಲೋಪಮಾಃ।
ಉಪಕಾರ ವಿಲಸತ್ತುಲೀ ~~[illegible]~~ ತಾವಾನ್
ದುರ್ಜನಾ ಪ್ರವತಿ ನಾಮ ನಮೋಸ್ತು॥

ಇದು ಸಹೃದಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಅನುವಾದ ತ್ರಿಪದಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ:

copy ant

ಬೆಣ್ಣೆಯರ ಮನವನ್ನೊಂದು ಬೆಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ಎಂದು
ಬಲು ಹರಿ ನುಡಿವ ನುಡಿ ಸಲ್ಲ — ಬೆಣ್ಣೆ ಆ
ಕೊಳ ಹಾಡಕ್ಕೆ ಕರಗುವುದೆ?